nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 60 lir

TRST, nedelja, 3. marca 1968

Leto XXIV. - Št. 54 (6947)

Treba je samo hoteti

Tudi v letošnjem repertoarju Slovenskega gledališča v Trstu je zastopan italijanski avtor. Tokrat ne gre samo za italijanskega avtorja temveč za Tržačana Itala Sveva. Njegovo «Zenovo izpoved» pa je dramatiziral Tullio Kezich, tudi Tržačan. In ni le naključje, da bo ta predstava na odru Kulturnega doma v Trstu zaživela krstno slovensko uprizoritev: to je rezultat kulturne politike SG, ki si prizadeva že od svojih prvih početkov, posredovati italijansko kulturo slovenskemu življu; tudi ni le naključje, da je SG v Trstu odigralo od 1945 do danes 27 predstav italijanskih avtorjev, od katerih je treba omeniti nepozabne «Primorske zdrahe» Carla Goldonija, mojstrsko uprizoritev «Henrika IV.» Luigija Pirandella, odkritje Ruzanteja z «Moscheto», in še De Filippa, Bettija, Manzarija, Foja in drugih. K temu je treba dodati odlično predstavo Dostojevskega «Zločin in kazen» v dramatizaciji Tržačana Dina Dardija.

Slovensko gledališče v Trstu opravlja torej z velikim čutom odgovornosti svoje poslanstvo tudi kot posrednik kulture na tem vozlišču, kjer se križajo tokovi «vzhoda» in «zahoda». Tako velja poudariti, kar je za gledališki list skorajšnje slovenske uprizoritve «Zenove izpovedi» napisal Tullio Kezich: «Za osebnim in spornim jezikom Itala Sveva utripa tržaško narečje; morda predstavlja to enega izmed redkih kanalov, ki so še ostali aktivni ob desetletjih nerazumevanja in napak. Mogoče bo tokrat prvič, da tržaška kultura slovenskega jezika najde v okviru gledališča tržaško kulturo italijanskega jezika; upajmo samo, da nam bo Zeno pomagal najti več afinitet kakor razlik, več vezi kakor inkompatibilnosti».

Toda napori za skupno govorico so še zmerom izključno enosmerni. Na odru tržaškega italijanskega gledališča nismo še videli dela slovenskega ali drugega jugoslovanskega avtorja; tehnično in umetniško sodelovanje med slovensko in italijansko gledališko hišo v Trstu je onemogočeno, in to ne s strani Slovencev; poročanje italijanski javnosti o delu SG v Trstu še zdaleč ne dosega minimuma, ki ga terja kulturna nuja po skupni govorici in človečanski dostojnosti. Spomnimo se samo, kako je bilo pred leti sprejeto v Ljubljani tržaško italijansko gledališče, ko je tam gostovalo s Tomizzovo «Vero Verk».

Res pa je, da najvidnejši italijanski gledališčniki spoštujejo našo ustanovo, jo cenijo, naši ustanovi želijo pomagati; v tem smislu se je izrazil tudi Paolo Grassi, ki je v Rimu 3. oktobra 1967 na zadnjem občnem zboru UNAT (Vsedržavno združenje gledaliških dejavnosti) podčrtal, da «imajo v demokratični državi vsi demokratične pravice. Slovensko gledališče v Trstu živi in deluje v okviru italijanske države in mora zato italijanska država najti zanj prave, demokratične rešitve, ki so med drugim zajamčene od ustave».

Italijanska javnost mora vedeti, da Slovenci nismo «viktimisti», vedeti mora, da je naša kultura sad velikih naporov in življenjske žilavosti v pogojih stalne napetosti in podrejenega položaja. Če so organske plasti prebivalstva, živečega na zemlji, kot je ta naša različnega izvora, mora očitno vsak dialog sloneti na podlagi neizpodbitnih kulturnih principov človeškega dostojanstva. In to lahko samo bogati človeka, kakor ga tudi bogati zavest, da je mimo nacionalne nestrpnosti gojil duhovne dobrine, ki so univerzalna last. Taka ocena gre tudi poslanstvu Slovenskega gledališča v Trstu.

Ob proslavah 50-letnice priključitve Trsta k Italiji bo treba nekaj pokazati tudi slovenski etnični manjšini, ki je morala ogromno pretrpeti. Toda želeti je, da tisto nekaj ne bo milostni dar. Med drugimi slovenskimi kulturnimi ustanovami, tudi slovensko gledališče v Trstu, ki 20 let ni bilo deležno nobenih podpor italijanskih oblasti, poleg obetov pričakuje pravično pomoč, ki mu bo omogočila dostojnejšo gmotno eksistenco. Sicer pa nihče ne more mimo dejstva, da kolektiv SG, vsestransko skrčen na minimum, opravlja ogromno kulturno delo, ki vedno dosega maksimum njegovih zmogljivosti. V jubilejni sezoni 1967-68 je Slovensko gledališče v Trstu do danes realiziralo že devetdeset predstav s skupno 27.000 obiskovalci. Letošnje zelo uspelo gostovanje s Pirandellovo komedijo «Saj ni zares» po Sloveniji in Istri je nedvomno veliko pomenilo tudi v smislu posredovanja italijanske gledališke kulture. Ta uspeh je še večji, če upoštevamo, da je bil igralec Slovenskega gledališča v Trstu prav z vlogo iz te predstave deležen Prešernove nagrade, najvišjega tovrstnega priznanja SR Slovenije.

Prav je, da danes ponovimo, kar je Gruber-Bencova v številki januar-februar 1965 revije Umana napisala: «Bila je potrebna dolga pavza, približno štirideset let, več kot cela generacija, zato da je slovenski manjšini povrnjeno to, kar ji po pravici pripada. Slovensko gledališče v Trstu je v resnici stalno gledališče, ki si je kapljo za kapljo ustvarilo svojo umetniško strukturo. (...) Izbranost, disciplina, vestno profesionalno delo. (...) Ko jih gledaš na odru, te očara njihova dostojanstvena nota. (...) Trst, kjer tudi to slovensko gledališče odpira okno na balkanski svet, je spet pred nami: kozmopolitsko središče in zemlja, kateri bi lahko cvetele — in mogoče tudi cvetejo ob naši nevednosti — dragocene dobrine duha in umetnosti.»

Treba je samo hoteti in dragocene dobrine duha in umetnosti ne bodo več cvetele nevede.

Filibert Benedetič

Na italijanskih univerzah se nadaljuje protestno gibanje študentov v podporo zahtevam za temeljito reformo na univerzah. Zlasti je zelo ostro v Rimu, kjer so bile v petek po mestnih ulicah velike demonstracije, med katerimi so se študentje spopadli s policaji ter je bilo tudi več ranjenih. Manjša slika kaže profesorico Marijo Corda Costo, ki jo karabinjerji peljejo iz univerzitetne dvorane, potem ko je med spopadi dobila udarec po glavi. Večja slika kaže vsakodnevni žalosten prizor s sajgonskih ulic, ki je posledica ameriške napadalne vojne v Vietnamu

K zakonu o prevajalcih na sodiščih

Lansko poletje je italijanski parlament izglasoval nov zakon, ki je sicer med ogromnim številom zakonov, ki izidejo vsako leto, ostal skoraj neopažen, je pa za slovensko skupnost v Italiji brez dvoma zanimiv.

Gre za zakon z dne 14. julija 1967, štev. 568 (objavljen v uradnem listu 27. julija, štev. 187), ki določa pravila za imenovanje prevajalcev in tolmačev na sodiščih. V okrajih prizivnih sodišč, kjer bi se pokazalo za potrebno (dobesedno «ove le esigenze di servizio lo richiedono»), sme minister za pravosodje ,na predlog načelnika prizivnega sodišča, imenovati določeno število prevajalcev in tolmačev. Zakon vsebuje tudi tehnična navodila za imenovanje ter določa vsoto 18 milijonov lir letno za kritje stroškov, ki so predvideni za uresničitev zakonskih določb.

Kot vidimo, gre tu pravzaprav za zakon tehničnega značaja, ki velja za vso Italijo, ki je pa po svoji vsebini posebno pomemben za Trst ter za tukajšnje Slovence. Nikakor pa ni to tisti zakon, ki ga Slovenci že leta in leta pričakujemo in ki bi nam dovoljeval rabo slovenščine na sodiščih. Še vedno so v veljavi stare določbe iz fašističnih časov, in sicer člen 122 zakonika za civilni postopek ter člen 137 zakonika za kazenski postopek, ki prepovedujeta rabo katerega koli «tujega» jezika pred italijanskim sodnikom. (Mimo grede naj omenimo, da si je nemška manjšina v Gornjem Poadižju že leta 1960 zagotovila pravico, da govori nemško pred italijanskimi sodniki — in ne samo pred sodniki — kljub veljavnosti omenjenih členov).

Novost, ki jo zakon uvaja, je v glavnem v tem, da sodnik ne bo več imenoval tolmača za posamezne primere, ko bo moral zaslišavati osebo, ki ne zna italijanščine, ampak bodo nameščeni pri nekaterih sodiščih (kjer se bo pokazalo potrebno, pravi zakon) stalni prevajalski uradi.

Ali bo tudi v Trstu tak urad? Mislimo, da bo, saj je prav gotovo ravno naše mesto takega urada najbolj potrebno. Seveda bo treba videti, v katerih drugih okrajih prizivnih sodišč se bo ta potreba pokazala. Ker pa gre tu za stalne prevajalske urade, se zdi, da pride v poštev v prvi vrsti področje tržaškega prizivnega sodišča (pod katerega spadata tudi Gorica in Beneška Slovenija) in kvečjemu še področje doline Aoste. Tudi vsota, ki jo zakon predvideva za kritje stroškov, bi bila komaj ustrezna za ti dve področji, nikakor pa ne bi zadostovala za ustanovitev prevajalskih uradov pri vseh 23 v Italiji obstoječih prizivnih sodišč. Zanimivo bo tudi ugotoviti, kako bo ta urad sestavljen. Vemo namreč, da je tržaško prizivno sodišče po odobritvi zakona poslalo na pravosodno ministrstvo v Rim predlog za imenovanje treh prevajalcev, in sicer enega za slovenščino, enega za srbohrvaščino in enega za nemščino. Jasno pa je, da bi tako sestavljeni prevajalski urad nikakor ne ustrezal potrebam tukajšnjega sodišča, saj je menda vsem jasno, da je v Trstu neprimerno več Slovencev kot pa Hrvatov ali Nemcev, in da so torej v prvi vrsti potrebni slovenski prevajalci.

Zaradi teh razlogov je društvo Pravnik nastopilo pri predsedstvu prizivnega sodišča s predlogom, da bi morali vsi trije prevajalci znati slovensko. Društvo Pravnik je tudi predložilo seznam treh oseb, od katerih pozna vsaka, poleg slovenščine, še srbohrvaščino ali nemščino.

Predsedstvo prizivnega sodišča je predlog vsaj formalno sprejelo ter poslalo na pravosodno ministrstvo tudi seznam društva Pravnik. Do sedaj ni dospel v Trst še noben odgovor. Z zanimanjem pričakujemo, kaj bodo v Rimu sklenili; ali bodo sprejeli prvotni predlog tržaškega prizivnega sodišča, ali pa bodo enkrat toliko zadostili upravičenim slovenskim zahtevam. Upamo samo, da se ne bo stvar preveč zavlekla, kot se pogostoma dogaja, ko gre za slovenske koristi.

Tom Marc

PO MOČNIH SPOPADIH MED ŠTUDENTI IN POLICIJO V RIMU

Skupina mladinskih organizacij ostro obsoja ravnanje rektorja, policije in vladnih oblasti

Docenti, ki so zasedli nekatere fakultete, zahtevajo umik policije in odklanjajo delno odobritev zakona o univerzitetni reformi - Nadaljujejo se demonstracije študentov tudi po drugih univerzah Italije

RIM, 2. — De Martino, Tanassi in Brodolini so v zvezi z vprašanjem univerze zahtevali davi pogovor s predsednikom vlade. Med pogovorom so poudarili, da je potrebno predložiti parlamentu, kakor je omenil minister Gui, odobritev delnih ukrepov v zvezi z univerzitetno reformo, ki naj se odobrijo še pred razpustitvijo parlamenta ter naj se, takoj ko bo mogoče, začne dialog s študenti.

Nekatere mladinske organizacije (FIG, FGS, FGR, aclistična mladina in Intesa, demokristjansko mladinsko gibanje, UGI, UNURI) so objavile izjavo, s katero pripisujejo odgovornost za včerajšnje incidente rektorju rimske univerze, ker je poklical policijo, da nastopi proti študentom in docentom filozofske fakultete. V isti izjavi poudarjajo omenjene organizacije, da so odgovorne za to, kar se je zgodilo, tudi policijske sile in vladne oblasti, ki po njihovem mnenju «niso zadržale univerzitetnih protestov v okviru demokratične dialektike».

Omenjene mladinske organizacije protestirajo zaradi tega in poudarjajo, da so oblasti prejudicirale možnost ustvaritve ozračja za konkretno demokratično diskutiranje s študenti in so s tem preprečile dejansko obnovo študija. Organizacije zahtevajo, naj policijske sile takoj zapustijo univerzo, da študenti lahko v pogojih demokratične normalnosti nadaljujejo svojo borbo za obnovo šole.

Docenti, ki so zasedli univerzo, so sprejeli nocoj resolucijo, v kateri se odločno izrekajo proti načrtu delne odobritve zakona o reformi univerz, kakor predlaga vlada. Pri tem poudarjajo, da ta ukrep ne ustreza potrebam univerzitetnega sveta, bodisi ker se je tako imenovana demokratizacija, ki jo predvideva že zakon o gradbeništvu, pokazala za povsem neučinkovito, kakor tudi zaradi tega, ker oddelki, ki bi se moral ustanoviti, ne bodo mogli imeti v sedanjem stanju nobene možnosti globokega vplivanja znaj okvira splošne reforme o univerzitetnem ustroju.

Po dramatičnih incidentih ter po spopadih med univerzitetnimi študenti in policijskimi silami, ki so včeraj paralizirali ves Rim, je danes zavladal v Rimu relativen mir. K temu je pripomogel tudi močan naliv, ki ni dovolil, da bi se redno vršilo napovedano študentovsko zborovanje. Študentje so se sicer zjutraj zbrali v nekem sedežu v središču mesta, toda ta je bil premajhen, da bi dovolil vstop preko tisočim študentom, ki so se hoteli udeležiti zborovanja. Zborovanje je bilo tako preneseno na popoldne v nekem večjem poslopju, ki pa je bilo tudi premajhno za veliko množico študentov. Tako je vsaka odločitev prenesena na jutri.

Po najnovejših poročilih je bilo med včerajšnjimi spopadi ranjenih nad 400 oseb, aretirali pa so 228 študentov.

Če so morali včeraj študentje na dramatični način zapustiti zasedene fakultete, nadaljujejo danes boj za prenovitev italijanskega univerzitetnega ustroja profesorji in asistenti Kot je znano, je včeraj preko sto docentov zasedlo filozofsko fakulteto, pozneje pa še fakulteto za fiziko. Po zborovanju, ki je bilo na filozofski fakulteti in ki je trajalo preko 6 ur, so docenti zahtevali od policije, naj zapusti univerzo. Obsodili so tudi početje rektorja prof. D'Avacka ter izrazili globoko ogorčenje nad neopravičljivim posegom policije proti študentom, ki so protestirali proti sramotnemu in neodgovornemu stanju, po katerem je univerzitetno življenje v bistvu še podvrženo fašističnemu zakonu De Vecchi.

Zjutraj so se sestali tudi docenti in raziskovalci fakultete za kemijo, ki so sklenili ustanoviti posvetovalni odbor, v katerem bi bili zastopani študentje, profesorji in raziskovalci. Odbor bi se moral periodično sestajati za proučevanje problemov fakultete.

Akademski senat, ki ga sestavljajo, poleg rektorja, ravnatelji vseh fakultet, je danes odobril početje rektorja. To odločitev so ostro obsodili docenti, ki so zasedli filozofsko fakulteto, češ da je nov dokaz popolne in absolutne nezmožnosti akademskega senata in rektorja, pri upravljanju rimske univerze. Docenti zahtevajo ostavko vseh ravnateljev fakultet, ki ne nameravajo ločiti svoje odgovornosti od rektorjeve. Zahtevajo tudi takojšen umik policijskih sil z univerze ter začetek didaktičnega dela.

Tudi po drugih italijanskih univerzah se nadaljujejo študentske demonstracije. V Benetkah so študentje zasedli stavbarski inštitut, fakultetni svet pa jih je podprl. V Reggio Emiliji so študentje priredili sprevod po mestnih ulicah v znak solidarnosti z rimskimi kolegi. Delegacija študentov je bila tudi sprejeta pri prefektu. V Bologni, kjer se nadaljuje zasedba inštituta za fiziko «Augusto Righi», so študentje zasedli še pedagoško fakulteto. Do zasedbe je prišlo po živahnem zborovanju, na katerem je 119 študentov glasovalo za zasedbo, 35 pa proti nji.

V Milanu so še zasedene pravna, medicinska in filozofska fakulteta ter fakulteta za matematične, fizične in naravne vede. Rektor je danes sklenil prekiniti na teh fakultetah vsako didaktično dejavnost do 9. marca.

V Firencah so študentje dosegli sporazum s profesorji, ki so sprejeli njihove zahteve. Zasedba pedagoške fakultete, ki traja že 40 dni, se bo nadaljevala do torka v znak protesta proti policijskemu nasilju na rimski univerzi.

V Neaplju se nadaljuje zasedba tehnične in stavbarske fakultete, medtem ko se razmere na univerzi v Palermu počasi normalizirajo.

V Louvainu, v Belgiji so bili pred dnevi spopadi med Flamci in Valonci v zvezi s katoliško univerzo, kjer je francoska in flamska sekcija. Flamci zavzemajo povsem rasistično stališče in zahtevajo, naj se francoska valonska sekcija premesti na valonsko ozemlje, kjer se govori francoski jezik. Mimogrede naj omenimo, da so bili med zadnjo vojno Flamci v veliki večini kolaboracionisti, dočim je bilo med Valonci veliko število pripadnikov odporniškega gibanja

URADNO STALIŠČE CK KP ROMUNIJE

Berlinguer za svetovno konferenco

Poudarja pa, da jo je treba prej dobro pripraviti na osnovi načela neodvisnosti vseh partij

BUDIMPEŠTA, 2. — Danes so objavili uradno romunsko sporočilo, ki pravi, da je zasedal centralni komite romunske komunistične partije in da je odobril odhod romunske delegacije s posvetovalne konference. V izjavi je nadalje rečeno, da se v Budimpešti ni omogočila resnično demokratična razprava, se je dovolila kritika med partijami in vmešavanje v notranje zadeve. V poročilu je v tej zvezi izrečena tudi izrecna kritika na sirijsko partijo.

V poročilu CK KP Romunije je rečeno, da so še pred pričetkom konference pozvali vse bratske partije, naj se odpovedo vsakemu napadu na druge partije pa naj so te prisotne ali ne na konferenci. Vendar je bil že od samega začetka tak sporazum prekršen in je kasneje sirijski delegat obdolžil Romunijo. Napori Romunije, da bi prišlo do poravnave, so bili zaman in je CK KP Romunije poslal nekaterim drugim centralnim komitejem pismo, da jih spozna s pogoji in kako je bil kršen predhodni sporazum. Koncno se je delegacija umaknila in centralni komite je odobril njeno zadržanje.

V zaključku pravi romunska izjava, da prihaja do obnavljanja stare prakse obtožb, ki ločijo marksiste med seboj, in da so nekatere partije hotele prevladati s svojo voljo, kar vse ustvarja dvom v demokratični značaj sestanka bratskih partij.

Romunsko glasilo partije «Scinteia» pa je včeraj objavilo zelo dolgo poročilo, ki objasnjuje romunsko stališče glede celotne zadeve. V članku je rečeno, da je treba sedaj še posebej doseči enotnost delavskih in komunističnih gibanj, kar pa lahko temelji samo na načelu neodvisnosti in neodtujljive pravice vsake partije, da sama odloča o svoji notranji in mednarodni politiki.

Konferenca komunističnih partij «na vrhu» bo učinkovita samo, če bodo izpolnjeni nekateri pogoji. V tej zvezi se v uvodniku pravi, da se je treba najprej odpovedati vmeševanju v notranje zadeve drugih partij. Treba je navezati tesne dvostranske stike, da se spoznajo različna stališča, in morajo prevladati interesi delavskega razreda nad razlikami glede pogledov med delavskim gibanjem. Vse komunistične in delavske stranke morajo imeti možnost, sodelovati pri pripravah za konferenco. Glede sedanje posvetovalne konference pa se v članku poudarja, da bi bilo treba sve-

(Nadaljevanje na 2. strani)

JAVNI TOŽILEC OCCORSIO SE ŠE NI ODLOČIL

Novinarja «Espressa» vložila priziv proti kazenski razsodbi

V Tarantu bodo povečali proizvodnjo na 4,5 milijona ton jekla letno

Confindustria optimistična glede gospodarskega razvoja v Italiji

RIM, 2. — Odv. Liuzzi je v imenu obeh urednikov tednika «Espresso» vložil priziv proti sodbi, tako da novinarja ne bi prišla v nevarnost, da bi morala v zapor. Javni tožilec Occorsio pa še ni vložil priziva oziroma bo to storil šele, do mu bo znana točna utemeljitev razsodbe, kar dopušča možnost tudi sodnega postopka proti generalu De Lorenzu.

List «Voce repubblicana» ocenjuje v uvodniku izid procesa kot «nepravično sodbo» in nato pravi, da sta bila obsojena novinarja zaradi svojih točnih in pogumnih ugotovitev. V tej zvezi piše list, da je republikanski predstavnik zahteval v parlamentu pojasnila zaradi prevelikega števila «omisis» v poročilu Manes, s čimer se je z izgovorom vojaške tajnosti dejansko spremenil postopek pred sodiščem in to po vladni intervenciji. V poslanski zbornici so se republikanci umaknili s svojega stališča, ker niso hoteli povzročiti vladne krize, sedaj plačujejo tudi oni posledice, da niso prevladale zahteve pravice.

Glede spora o pokojninah in različnega stališča sindikalnih organizacij so člani vodstva CGIL in istočasno socialisti izdali krajše poročilo, v katerem pravijo, da gre za sporna vprašanja, ki so čisto sindikalnega značaja. CGIL je zavrnila sporazum izključno iz sindikalnih razlogov in so neupravičeni očitki volilne ali podobne narave.

Tudi danes je zasedala poslanska zbornica, ki je obravnavala ukrepe v korist Sicilije. Gre za skupen izdatek v višini 268 milijard lir.

V ponedeljek bo minister Colombo zastopal Italijo na zasedanju gospodarskih ministrov evropske gospodarske skupnosti, ki bo v Bruslju. Gre za nadaljevanje razprave o gospodarskem položaju članic, ki se je pričela že v Rimu, ko so se sestali finančni ministri.

Podpredsednik vlade Nenni je danes zapustil kliniko po manjši operaciji. Njegovo zdravstveno stanje je zelo dobro.

Na tiskovni konferenci so vodilni predstavniki Finsider sporočili, da so sklenili zvišati proizvodne kapacitete jeklarne v Tarantu od 2,5 milijona ton jekla letno na 4,5 milijona ton. Potrošnja jekla v Italiji je naglo naraščala in je znašala 1952. leta 4 milijone ton, lani pa je dosegla že 16 milijonov ton. Okrepitev jeklarne je upravičena, kljub dolge krize jeklarske industrije po svetu, ki pa ni prizadela Italije. Pri tem gre v prvi vrsti za dejstvo, da je Italija načrtno in temeljito obnovila ter modernizirala svojo železarsko industrijo, drugod pa so predolgo ostali v obratovanju zastareli načini proizvodnje jekla.

Združenje industrijcev je objavilo osnovne značilnosti letnega poročila, ki so ga pripravili za redni občni zbor, ki bo 5. marca. Na občnem zboru bo prisotnih nad tisoč delegatov 105 pokrajinskih združenj in 99 združenj kategorije.

Poročilo optimistično pravi, da se je italijansko gospodarstvo pozitivno razvijalo in da je še zlasti razveseljivo naraščanje investicij. Narodni dohodek je namreč narastel za 5,6 odstotka, potrošnja se je zvišala nekaj manj, investicije pa so narasle za 10,5 odstotka.

Vendar pa poročilo opozarja, da bo letošnje leto izredno težavno zaradi razvrednotenja funta, ameriških ukrepov in protekcionalističnih teženj, ki se po malem povsod pojavljajo.

Glede javnih izdatkov poročilo dokaj ostro kritizira visoke investicije podjetij z državno udeležbo, češ da to predstavlja resen razlog za zaskrbljenost. Posebno poglavje je posvečeno razlikam med severom in jugom in poudarja se tudi, učinkovitejše sodelovanje med zasebnim kapitalom in j... oblastjo.

...nosih s sindikati ugotav... se je končalo razdobje ...ja številnih delovnih po... da znašajo povišanja plač po novih pogodbah povprečno po 5 odstotkov. Vendar pa poročilo v tej zvezi tudi govori, da morajo delodajalci prenašati previsoka bremena za socialno zavarovanje, ki znaša v Italiji 78 odstotkov, 51 odst. v Franciji, 44 v Belgiji, 35 odst. na Holandskem in 10 v Veliki Britaniji. Ta bremena so dosegla izredno višino, ki škodi konkurenčni sposobnosti podjetij in možnostim nadaljnjega zvišanja plač.

Ljubljanski študenti solidarni z italijanskimi

LJUBLJANA, 2. — V Ljubljani je bilo sinoči v študentskem naselju v zvezi z dogodki na italijanskih univerzah zborovanje solidarnosti študentov ljubljanske univerze z italijansimi kolegi. Z zborovanja so študentje poslali pismo italijanskemu veleposlaništvu v Beogradu, v katerem izražajo zaskrbljenost in protestirajo proti razmeram, ki študentom ne zagotavljajo osnovnih pravic intelektualnih delavcev.

Ljubljanski študentje v pismu prav tako izražajo ogorčenje in obžalovanje zaradi ravnanja italijanskih oblasti s študenti zaradi različnega kriterija, ki jih oblasti in policija uporabljajo, ko gre za napredne študentske akcije oziroma za desničarske in fašistične izgrede.

Iz Rima javljajo, da je med štirimi osebami, ki jih je policija aretirala preteklo noč na arhitektonski fakulteti, tudi jugoslovanski igralec Ivica Pajer. Jugoslovanskemu konzulu v Rimu Aleksiću ni bilo dovoljeno stopiti v stik s Pajerjem, ker baje italijanski predpisi tega ne dovoljujejo, dokler se preiskava ne konča. Ni znano v kakšnih okoliščinah se je Pajer, ki je v Rimu pravkar končal snemanje De Laurentiisovega filma «Odisej», zatekel v bližino arhitektonske fakultete. Policija je Pajerja prijavila tožilstvu v zvezi s členom 337, (ki predvideva kazen zaradi upiranja oblastem in člena 423 (ki predvideva kazen zaradi izzivanja požara), zaradi česar se sklepa, da Pajerja policija dolži, da je sodeloval pri zažiganju avtomobilov, ki so jih študenti zažgali med spopadom s policijo.

Berlinguer za konferenco

(Nadaljevanje s 1. strani)

tovno konferenco dobro pripraviti in da bi na njej morale biti tudi partije, ki v Budimpešti niso prisotne.

Danes je govoril italijanski delegat Berlinguer, ki je v bistvu sicer podprl predlog, da se skliče svetovna konferenca komunističnih partij, vendar po dokaj podrobni pripravi, tako da bi predhodno sklicali še eno posvetovalno konferenco, ki naj bi pripravljala osnutke resolucij in odločala o drugih pomembnih vprašanjih. Na vsak način pa naj bi bila uradna svetovna konferenca še letos.

Berlinguer je obžaloval, ker ni prisotna kitajska komunistična partija in ki je celo zavrnila vabilo, in ugotovil, da ni verjetno, da bi v bližnji prihodnosti spremenili svoje stališče. Stališče kitajske partije je sicer vredno kritike, vendar pa je treba biti oprezni, da se ne prepreči povratek kitajskih komunistov k sodelovanju z vsemi protiimperialističnimi silami.

Berlinguer je dejal, da je razumljiva in opravičljiva odsotnost nekaterih drugih partij v Budimpešti, da pa to ne sme preprečiti, da se ne bi nadaljevali delo in priprave za sklicanje svetovne konference. Tudi glede teh odsotnih je treba pustiti odprto možnost, da se bodo kasneje pojavili.

Na vsak način pa se je treba izogniti kakršni koli obliki kolektivnega obsojanja in to velja tudi za kitajsko in romunsko partijo. Osnovna tematika konference mora biti takšna, da bo omogočila največjo možno enotnost med marksističnimi silami in tudi s silami drugačnega obeležja, ki pa so protiimperialistične, napredne in za mir. Ne gre zato, da se izognemo debati o spornih vprašanjih, temveč da se odpovemo kompromisnim rešitvam. Pri tem se tudi svetovna konferenca ne sme oceniti kot edina oblika mednarodne dejavnosti v tej smeri.

Berlinguer je nato podal kratek oris položaja boja z imperialističnimi silami in priznal tudi nekatere neuspehe, čeprav pa je globalni zaključek, da je imperializem v krizi in da je zato primerno sklicati konferenco, ki naj razpravlja o združevanju vseh sil, ki se upirajo imperializmu. Med silami, s katerimi je možno iskati sodelovanje, je omenil tudi katoliške skupine, pri čemer pa je treba potrditi avtonomijo in neodvisnost vseh posameznih komunističnih partij, saj se ni mogoče povrniti na staro obliko vodstva iz enega centra. Sedaj se ne smejo skrčiti vrste, temveč se morajo razširiti, kar predstavlja politično potrebo, ki jo je treba upoštevati tudi pri pripravah za konferenco. Možnosti so da bi napredne sile želele sodelovati na konferenci, kar jim je treba omogočiti. Berlinguer je kočno tudi izjavil, da je treba dati celotnemu pripravljalnemu delu čim širšo publiciteto, in je v tej zvezi predlagal, da bi bili novinarji prisotni na plenarnih zasedanjih.

Kasneje je med tiskovno konferenco potrdil osnovna načela in med drugim poudaril, da je italijanska komunistična partija proti vsaki konferenci, ki naj bi imela ideološki značaj. Glede notranjega razvoja v socialističnih državah in kulturnih vprašanj je dejal, da je KPI za svobodo kulture in da je v tem smislu tudi zavzela stališče glede procesov v Moskvi.

Iz Moskve poročajo, da do sedaj še ni bil objavljen noben komentar v zvezi z odhodom romunske delegacije s konference. Zelo verjetno tega komentarja tudi ne bo, da se ne bi poslabšali odnosi, ki so že tako dokaj napeti med raznimi delegati. Kolikor pa bo prišlo do komentarjev, jih zelo verjetno ne bo izrekel sovjetski predstavnik, temveč predstavnik kakšne druge manjše partije.

Jutri bo dan počitka po sedemdnevnem trdem delu. Zelo verjetno se bo konferenca odločila za sklicanje uradne svetovne konference komunističnih partij že letos.

Danes sta govorila tudi češkoslovaški in madžarski delegat. Tajnik češkoslovaške partije Vladimir Koucky je obžaloval odhod romunske delegacije, vendar pa je dodal, da je ČSSR glede mnogih vprašanj na istih pozicijah. Smo za kritiko in svobodno debato, je dejal tajnik, istočasno pa tudi proti vsaki obsodbi. V tej zvezi je tudi dejal, da ne velja več izjava, ki je bila sprejeta na konferenci v Moskvi, ko so obdolžili Jugoslavijo «revizionizma in herezij», in da bi Jugoslavija morala sodelovati na prihodnji konferenci komunistov «na vrhu». Strinjal se je, da se konferenca skliče v Moskvi letos. Osnovno vprašanje pa naj predstavlja borba proti ameriškemu napadu.

V SZ izstrelili «Zond -4»

MOSKVA, 2. — Agencija Tass poroča, da so v Sovjetski zvezi izstrelili kozmično postajo «Zond-4». Postajo so izstrelili s satelita, ki kroži okoli Zemlje. Postaja leti po tiru, ki je blizu prej preračunanega tira. Namen izstrelitve kozmične postaje je proučiti zunanja področja v vesolju blizu Zemlje ter spopolniti nove naprave in aparate za satelite.

šport šport šport

ATLETIKA

Dobri izidi «indoor» na tekmovanjih v ZDA

TORONTO, 2. — Na mednarodnem atletskem tekmovanju «indoor» v Torontu so dosegli nekaj odličnih rezultatov. Ameriški vojak Tracy Smith je postavil nov svetovni rekord za dvorane v teku na 3 milje s časom 13'15"2. Njegov rojak Willie Davenport pa je izenačil svetovni rekord za dvorane v teku na 50 jardov z zaprekami s časom 5"9.

KANSAS CITY, 2. — Amerikanec George Byers je v tem mestu na nekem tekmovanju v dvorani pretekel 60 jardov z zaprekami v 6"5, kar je najboljši svetovni dosežek, ki so ga postavili kdaj v dvoranah na tej razdalji.

CLEVELAND, 2. — Sovjet Valentin Gavrilov je v Združenih državah zmagal v skoku v višino že tretjič zaporedoma. V Clevelandu je na tekmovanju «indoor» preskočil 213 cm visoko letvico. V ženskem skoku v višino je zmagala ameriška črnka Eleanor Montgomery z značko 179 cm. Izvrstno je tekla na progi 50 jardov z zaprekami Sovjetinja Tatjana Tališeva: 6". V skoku s palico pa je Amerikanec Jonathan Vaughn že drugič v tej sezoni premagal svojega rojaka Boba Seagrena z značko 518 cm.

ODBOJKA

MOŠKA B LIGA

Povratni derby za gasilsko ekipo

Tudi povratni derby odbojkarskega prvenstva B lige se je zaključil z uspehom šesterke tržaških gasilcev. Tokrat so brez dvoma gasilci zabeležili bolj prepričljivo zmago kot v prvem spopadu, ko so jim borovci nudili edinstven odpor. Sinoči pa so plavi popolnoma pozabili, kako se igra odbojka. Zmešnjava v njihovih vrstah je bila takšna, da smo jo redkokdaj videli odkar Bor nastopa ob mreži. O skupni igri je težko govoriti, podaje so bile največkrat netočne, tolčenje skoraj vedno brez potrebnega in pričakovanega učinka in vrhu vsega so si borovci privoščili, kar je najbolj graje vredno, streljanje številnih servisov ali v mrežo ali izven okvirja igrišča. Skratka izredno slab dan, morda najslabši v športni karieri teh fantov, ki sicer znajo dati iz sebe vse in ne štedijo s silami. Bo treba pač čim prej pozabiti na to tekmo, kjer so člani tržaške gasilske ekipe pokazali več povezave med seboj, večjo napadalnost z neverjetno udarno silo in z dobrimi umiki v obrambo. Bolj ali manj so v njihovih vrstah vsi prišli do izraza, vendar lahko rečemo, da imajo jedro prav v tistih igralcih, ki so se spoznali z odbojko v naših vrstah. Mislimo na Pavlico in Walterja Veljaka, ki sta pri nas naučeno tehniko dala na razpolago ekipi, ki je danes v Trstu, v glavnem tudi po njuni zaslugi, edini resen tekmec Boru.

Tekma se je kar ugodno začela za plave. Z nekaj uspelimi udarci in podajami so si zagotovili prednost petih točk. Tu pa se jim je zataknilo in čeprav so imeli za seboj ogromno število navijačev, so njihove delnice začele strmo padati. Gasilcem se je posrečilo že pri 6:6 izenačiti in od tedaj naprej so gospodovali po igrišču kakor so hoteli. Le tu pa tam so morali predati kako točko, vendar v nevarnosti niso bili nikoli.

Ostala dva seta sta bila še bolj porazna za borovce. Zmešnjava je prevladovala tako v napadu kot v obrambi in čeprav jih je stranski sodnik večkrat oškodoval, glavni pa je večkrat spregledal nošene in dvojne žoge nasprotnikov, ni mogoče reči, da so zaslužili mnogo več. Najslabše je bilo v zadnjem setu, ko je demoralizacija napravila v vrstah plavih več škode kot udarci gasilskih igralcev.

Izid

Gasilci — *Bor 3:0

(15:10, 15:5, 15:4)

BOR — Jurkič, Mijot, Vodopivec, Plesničar, Uršič, Fučka, Orel, K. Veljak.

GASILCI — W. Veljak, Zottich, Ledda, Dragan, Cipolla, Razman, Luisi, Pavlica.

Sodnik Catanzaro (Padova), stranski sodnik Facchettin (Trst), zapisnikar Bonini (Trst).

Bor pokrajinski prvak v odbojki za mladinke

Ekipa Bora je sinoči brez poraza zaključila pokrajinski del italijanskega mladinskega odbojkarskega prvenstva za ženske. Borovke so prvo mesto osvojile zasluženo, saj so v vsem prvenstvu izgubile en sam set, več nasprotnikov pa so tudi odpravile z rezultatom seta 15:0. Zarja sinoči ni igrala. Ker pa je tudi Breg že zaključil tekmovanje si je Zarja po sinočnjih rezultatih že zagotovila zaradi boljšega količnika v setih vstop v deželni finale, ki bo verjetno čez dva tedna v Trstu.

Sinočnji večer so otvorili s tekmo Bor — Breg. Brežanke tudi v tem srečanju niso našle pravega ritma in so šele v drugem setu zbrale nekaj več točk, ker so vstopile v nasprotno šesterko rezervne igralke. Brežanke so startale na tem prvenstvu kot zanesljiv favorit za vstop v finale, vendar so s svojo igro razočarale, saj znajo zaigrati vse drugače, kot so na tem tekmovanju.

V drugi tekmi so borovke povsem pregazile svoje nasprotnice. FARI je namreč v obeh setih zbral eno samo točko. Tekma je bila praktično monopol plavih in ni imela zgodovine.

Veliko presenečenje pa bi kmalu pripravile v zadnjem srečanju včeraj mlade Padričanke. Izredno borbena Gaja je namreč z avtoriteto prevzela vajeti igre v svoje roke in je bolj renomiranim igralkam gladko iztrgala set. V drugem setu je prišla do izraza izkušenost Brežank, ki so s skrajnim naporom zaključile igro v svojo korist. V tretjem setu pa je Gaja povsem popustila, ker ni vzdržala živčne napetosti iz prvih dveh setov.

Izidi sinočnjih tekem:

Bor - Breg 2:0 (15:1, 15:10)

Bor - FARI 2:0 (15:1, 15:0)

Breg - Gaja 2:1 (15:12, 13:15, 15:1)

LESTVICA

Bor	8	8	0	16	1	16
Zarja	6	4	2	8	5	8
Breg	8	4	4	8	10	8
FARI	6	1	5	4	11	2
Gaja	6	0	6	3	12	0

Postava ekip:

BOR — Pahor, Bezeljak, Rauber, Kalan, Pernarčič So., Pernarčič Si., Bole, Čandek, Rogelja.

GAJA — Verše, Kalc, Babič, Grgič S., Bizjak, Bajc.

BREG — Foraus, Corradini, Rapotec, Boneta, Slavec, Zebec, Žerjal, Ota, Sancin.

SMUČANJE

ITALIJANSKO PRVENSTVO

Mahlknecht in Demetzova zmagala v vseh panogah

S. CATERINA, DI VALFURVA (Sondrio, 2. — Ivo Mahlknecht in Giustina Demetz sta osvojila vse zlate medalje letošnjega italijanskega državnega smučarskega prvenstva alpskih disciplin. Tudi danes sta zmagala v moškem smuku, oz. ženskem veleslalomu in tako sta osvojila vsak po tri prva mesta. S tem pa sta seveda avtomatično postala zmagovalca še četrtič, ker jima je pripadla tudi alpska kombinacija.

Če bi hoteli najti enak uspeh v zgodovini italijanskega smučanja bi morali seči nazaj, do leta 1954, ko je to uspelo slovitemu Zenu Coloju, pri ženskah pa si je tak podvig privoščila pred dvanajstimi leti še Vera Schenone.

Mahlknecht je imel danes zelo nevarnega nasprotnika v mladem De Tassisu. Zato je moral pri spustu tvegati vse za vse, da ga je premagal, kar mu je uspelo po res izredni vožnji. Odličen spust je opravil tudi Sperotti, ki je imel sredi proge drugi najboljši čas. Toda sto metrov pred ciljem je padel in zgubil smučko. Toda zaradi strmine je po hrbtu zdrsel skozi cilj in se je ustavil šele sto metrov za njim. Kljub temu padcu pa se je uvrstil na odlično peto mesto.

Pri ženskah si je Demetzova že v prvi vožnji zagotovila končno zmago. Priborila si je toliko prednosti, da si je lahko v drugi vožnji privoščila veliko mero previdnosti. Z varno vožnjo je tako tudi v tej disciplini pobrala najvišjo lovoriko. Med tekmovalkami, ki so padle in si zapravile dobro uvrstitev je bila tudi Glorianda Cipolla. Presenetljivo peto mesto pa je osvojila še zelo mlada Giovanna Tiezza, ki je veliki obet italijanskega ženskega smučanja.

Italijansko prvenstvo bi morali sicer zaključiti šele jutri. Ker pa je že danes padla na področje gosta megla so ga sklenili zaključiti predčasno. Ukrep je bil umesten, ker je v popoldanskih urah začelo tudi snežiti.

Lestvica ženskega slaloma:

1. GIUSTINA DEMETZ (SG Pirovano) 45"20 - 51"00) 96"20
2. Roselda Joux (SC Pila) (47"61 - 50"57) 98"36
3. Clotilde Fasolis (SC Bardonecchia) 48"63 - 50"06) 98"69
4. Marisella Chevallard (SC Gressoney) 48"07 - 51"34) 99"41
5. Giovanna Tiezza (SC Cortina) 49"15 - 51"49) 100"64
6. Lidia Pellissier (50"37 - 51"74) 102"11
7. Susanna Cova (50"54 - 53"07) 103"61
8. Maria Roberta Schranz (51"00 - 52"71) 103"71
9. Claudia Simonatacchi (52"24 - 53"70) 105"94
10. Tasgian Anahid (49"12 - 56"86) 105"98

Proga moškega smuka je merila 2670 metrov, imela je višinsko razliko 890 metrov in 27 vratic. Lestvica pa je taka:

1. **Ivo Mahlknecht (G.S. FF. OO.)** 1'45"40
2. Claudio De Tassis (G.S. FF.GG.) 1'47"56
3. Teresio Vachet (G.S. FF.GG.) 1'48"11
4. Stefano Anzi (G.S. FF.OO.) 1'48"21
5. Antonio Sperotti (G.S. FF.GG.) 1'48"39
6. Marcello Varallo 1'48"48
7. Franco Berthod 1'49"57
8. Enrico Demetz 1'49"61
9. Eberardo Schmalz in Bruno Piazzalunga z enakim časom 1'49"63

* * *

SKOPJE, 2. — Peter Lakota je danes pred Blažem Jakopičem zmagal v slalomu jugoslovanskega prvenstva v alpskih panogah. Naslov v ženski konkurenci je pripadel Majdi Ankele pred Vido Tevžovo.

* * *

TODTNAU, 2. — Christel Laprelova in Ludwig Leitner sta zmagala v smuku smučarskega prvenstva Zahodne Nemčije.

* * *

HAUTE NENDAZ, 2. — Naslov švicarskega prvaka v smuku sta osvojila Annelore Zry v ženski in Daniel Daetwyler v moški konkurenci.

* * *

CELOVEC, 2. — Gertrud Gabl je danes osvojila naslov avstrijske prvakinje v slalomu, medtem ko je v veleslalomu avstrijskega smučarskega prvenstva zmagal Reinhard Tritscher.

Neuspeh Nonesa na smučarskem tekmovanju v Lahtiju

LAHTI, 2. — Norvežan Paal Tyldum je zmagal danes na mednarodnem tekmovanju v smučarskem teku v Lahtiju na 15 km dolgi progi. Tyldum je naletel na trdega nasprotnika v Fincu Maentyranti, ki je prispel na cilj z zaostankom komaj ene sekunde. Prireditve so se udeležili tudi italijanski tekači, vendar so dosegli zelo slabe rezultate, posebno olimpijski zmagovalec teka na 30 km Franco Nones, ki je bil komaj 57.

UMETNO DRSANJE

Flemingovi za olimpijskim še svetovni naslov

ŽENEVA, 2. — Američanka Peggy Fleming, zlata olimpijska medalja z grenobelskih olimpijskih iger je danes osvojila že tretje leto zaporedoma naslov svetovne prvakinje v umetnostnem drsanju. 2. mesto je zasedla vzhodna Nemka Gabriele Seyfert, 3. pa Čehoslovakinja Hana Maškova.

BOKS

Aldo Pravisani boksar leta

Na podlagi referenduma športnih časnikarjev Furlanije-Julijske krajine je bil skoraj soglasno izbran za najboljšega deželnega športnika 1967. leta italijanski prvak lahke kategorije Aldo Pravisani.

IZ GORICE

V KLUBU «S. GREGORČIČ»

Debata za okroglo mizo o slovenskem zamejskem tisku

Številne pripombe in predlogi za modernizacijo našega tiska

Prva okrogla miza, ki jo je priredil klub «Simon Gregorčič», je doživela precejšen uspeh. Pred pazljivo publiko (opazili smo precej profesorjev in drugih itelektualcev, čeprav bi bil lahko prisoten še kdo drug, ki se ukvarja s pisanjem v časopise in revije), so trije tržaški publicisti in časnikarji govorili o vlogi in pomenu slovenskega časopisja v zamejstvu.

Dr. Aleš Lokar, Drago Legiša in Bogo Samsa so v svojih izvajanjih prikazali položaj slovenskega časopisja v Italiji. Prvi je spregovoril dr. Aleš Lokar, eden izmed urednikov revije «Most», ki je podčrtal zaostalost slovenskega tiska v primerjavi z italijanskim, ki dobesedno vdira v naše družine zaradi bogatejše opreme. Dr. Lokar je še dejal, da se slovenski listi oblikujejo po zastarelih shemah, ne znajo dati bralcem današnjih problemov. Polemično se je dotaknil tudi pisanja Primorskega dnevnika.

Urednik Novega lista Drago Legiša je dejal, da je prvi namen tiska, da oblikuje bralca. Nujna pa je anketa o našem tisku, ker imajo tisti, ki urejajo časopise zelo malo stikov z bralci in večkrat ne vedo, kaj bralci hočejo. Zaradi tega se ti obračajo na aktualnejši tuji tisk. Poleg tega imamo Slovenci v zamejstvu zelo reven novinarski kader. Treba je tudi poudariti, da slovenski intelektualci premalo sodelujejo s časopisjem in to je škodljivo ne le za naš tisk, marveč za intelektualca samega, ker če on ne piše, nujno okrni. Legiša je še dejal, da pisci premalo upoštevajo družbo, v kateri živimo, ki se zelo hitro spreminja; zaradi tega so naši časopisi pisani v slogu, ki je bil aktualen pred tridesetimi leti.

Novinar Primorskega dnevnika Bogo Samsa se je predvsem omejil na oris kriterijev in temeljev, na katerih sloni Primorski dnevnik, ter je ugotovil, da izhaja list iz Partizanskega dnevnika in da njegov izvor, osnova in tudi ideološka opredelitev temelji na idejah narodno osvobodilne borbe. Dnevnik je označil kot list Slovencev v Italiji, zrasel iz tradicij narodnoosvobodilnega boja, občutljiv in borbeno zavzet za interese slovenskega prebivalstva, po svojih osnovnih smernicah širok, napreden in nestrankarski. Samsa je tudi obžaloval, da je prišlo v povojnem razdobju ne samo do logično «normalnih» političnih razlik, ki pa so prešle v osebne, celo družinske, odnose in da je treba ustvariti ozračje strpnosti, dobre volje in če to ne, vsaj spodobnega obnašanja.

Po teh prvih ugotovitvah se je publika oglasila k debati. Prof. Bednarik je dejal, da bi bilo potrebno pod nekim višjim okriljem narodnega sveta razdeliti vlogo posameznih časopisov in revij. Potrebno bi bilo tudi ustanoviti društvo slovenskih novinarjev. Prof. Komjanc je obžaloval negativen odnos do matične države, ki so ga imeli in ga še imajo nekateri slovenski listi v zamejstvu. Gospod Zimic je želel več člankov o tehničnih novostih. Gospod Tuta je dejal, da mladina sprejema zelo pasivno, kar se piše v naših listih. Manjkajo v naših listih pisma uredništvu. O reviji Most je dejal, da bi se morala bolj približati našim problemom. Marjan Rožanc je izrazil željo, da bi časopisi budno spremljali razvojni proces naše družbe. Dr. Peter Sancin je izrazil željo, da bi se Primorski dnevnik približal moderni obliki dnevnika, naj bi se popestril, naj bi bil bolj aktualen, naj bi imel stalne strani. Naši ljudje se prav zaradi tega obračajo na italijanski tisk. Vprašal se je še, ali je veliko število manjšinskih listov znak šibkosti ali zrelosti.

Diskusija se je zaključila z odgovori treh referentov, ki so še enkrat prikazali svoje teze. Pred začetkom večera je predsednik kluba Waltritsch, ki je debato tudi vodil, dejal, da je klub na ta prvi debatni večer povabil sodelavce treh publikacij, ki imajo različno vlogo: dnevnika, tednika in revije. Istočasno pa so dr. Lokar, Legiša in Samsa zastopali same sebe in ne listov, pri katerih sodelujejo, čeprav je bilo nujno, da so v referate in debato vnesli lastne izkušnje, ki izhajajo iz delovanja svojih časopisov. Predsednik kluba je večer zaključil z obljubo, da bo še kdaj priredil sličen debatni večer.

Posojila za obnovitev kmečkih stanovanj

Alleanza Provinciale Coltivatori sporoča kmetovalcem in najemnikom, da morejo na podlagi deželnega zakona od 8. januarja 1968, člen 2, prejeti 1-odstotno posojilo za dobo 20 let za izboljšanje kmečkih stanovanj. Prošnje je potrebno vložiti najkasneje do 10. aprila letos na kmetijsko nadzorništvo ali okrožno nadzorništvo za gozdove v Gorici, če gre za gorska področja.

Za pojasnila je na voljo tudi Kmečka zveza, Ascolijeva ulica 1

Občni zbor zavarovalnice goveje živine v Sovodnjah

Odbor društva za zavarovanje goveje živine v Sovodnjah sporoča, da bo v nedeljo 10. marca ob 11. uri dopoldne v sejni dvorani na županstvu v Sovodnjah redni občni zbor članov društva.

Odborniki bodo ob tej priliki podali poročilo o delu v preteklem letu; pomenili pa se bodo tudi o bodočem poslovanju društva. Člani naj se udeležijo zbora v čim večjem številu.

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

Pisma uredništvu

Spoštovano uredništvo!

Pred dnevi ste v vašem dnevniku objavili pripombe k vsebini zadnje številke revije Zaliv. Dovolite mi, da s svoje strani dodam še eno važno opazko.

V omenjeni številki revije je namreč dvakrat omenjen tudi Stanko Vraz. Najprej ga omenja prof. Pavle Merku v prelepem članku «Ljudsko izročilo v Terski dolini» in pravilno ugotavlja, da je bil prav Vraz tisti, ki je začel «raziskovati Rezijo», o čemer smo menda lani ali predlanskim brali v videmskem Matajurju. Drugič pa je Vraz omenjen v članku profesorja Borisa Pahorja «Kongres Mednarodnega združenja v obrambo ogroženih jezikov». Prof. B. P. je namreč v tem članku zapisal, da je bil Vraz «plačanec dunajske policije». Če B. P. to trditev lahko dokaže, potem se razne ulice in trgi v Ljubljani in Zagrebu pač ne bodo smeli več imenovati po tem prvem raziskovalcu naše Rezije. Toda zelo dvomim, da bo takšno dokazovanje B. Pahorju uspelo, ker se o Vrazu piše v zgodovini slovenskega in hrvaškega slovstva že skoraj sto let in doslej kaj takega še ni bilo nikoli zapisano.

(Sledi podpis)

DELOVANJE DEŽELNE UPRAVE

Dvajset deželnih zakonov za razvoj kmetijstva

Na podlagi sprejetih zakonov daje dežela številne podpore in prispevke

Deželna uprava je posvečala veliko pažnjo vprašanjem kmetijstva. Ena izmed glavnih njenih usmeritev na tem področju je bila dopolnjevanje državnih ukrepov z ukrepi, ki so upoštevali krajevne značilnosti. Doslej je deželni svet odobril skoraj dvajset zakonskih osnutkov v zvezi s kmetijstvom, ki so postali zakoni. Med drugim je bilo treba predvsem dati večje javne prispevke za melioracije. V ta namen so znašali javni prispevki od 87,50 odst. do 92 odst. celotnih izdatkov. Z deželnim zakonom pa so dosegli, da se je ta prispevek zvišal na 98 odst. V zvezi z melioracijami je bil sprejet deželni zakon štev. 2 od 23. januarja 1967. V tem zakonu so bili prispevki namenjeni zlasti za razna dela, ki naj bi preprečila razne usade ter za dela pri reguliranju rek in potokov.

Dežela je posvečala tudi pažnjo komasaciji zemljišč. Zaradi preveč razdrobljene zemljiške posesti so namreč posamezna posestva premajhna in ne morejo uporabiti sodobne tehnike pri obdelovanju zemljišč. Zaradi tega je bil sprejet zakon, ki omogoča preureditev zemljišč tudi konzorcijem za melioracijo.

Dežela je sprejela tudi zakon štev. 16 od 20. julija 1967 glede živinoreje. Na podlagi tega zakona daje dežela prispevke za izboljšanje raznih pasem ter za mlekarstvo. Prav tako daje prispevke za gojitev sviloprejk. Deželna uprava je tudi vedno pripisovala veliko važnost žlahtnim kulturam, kot so grozdje, sadje, povrtnine in cvetlice, ki služijo tudi za izvoz. V zvezi s tem je v načrtu tudi ustanovitev deželnega centra za okrepitev vinogradov in vinarstva ter za racionalne nasade sadnega drevja.

Dežela je izdala tudi zakone, na podlagi katerih so bila opravljena razna zaščitna dela za ublažitev posledic poplav. Poleg tega je izdala zakon o izboljšanju kmečkih stanovanj. Tudi vprašanje lova je bilo urejeno.

Danes v Miljah manifestacija solidarnosti z vietnamskim ljudstvom

Danes ob 11. uri bo v Miljah javno solidarnostno zborovanje z vietnamskim ljudstvom. Manifestacijo prirejata krajevni sekciji PSIUP in KPI. Iz Ljudskega doma v Miljah se bo ob 11. uri razvil sprevod, ki bo odšel na Trg Marconi, kjer bosta ob 11.30 govorila senator Vidali in deželni tajnik PSIUP Martone. V primeru slabega vremena bo zborovanje v dvorani kina Verdi.

Ukinjeni ukrepi za boj proti svinjski kugi

Pokrajinski veterinar je izdal poročilo, v katerem sporoča, da so s 1. marcem bili razveljavljeni vsi ukrepi glede borbe proti afriški svinjski kugi, ker so pač ugotovili, da ni več nobene nevarnosti. Kakor je znano, se je afriška svinjska kuga pojavila v začetku preteklega leta najprej v okolici Rima, nato pa se je razširila ter zajela 28 pokrajin. Ugotovili so, da je za razširitev te bolezni najbolj nevarna uporaba pomij in ostankov hrane iz gostiln, hotelov, bolnišnic itd. Pristojne oblasti so izdale ostre ukrepe, kar je pripomoglo, da so okužbo zatrli v nekaj mesecih in da si je prehrambena industrija, ki je bila hudo prizadeta, spet opomogla.

V tržaški pokrajini ni bilo nobenega primera afriške svinjske kuge. V razgovoru v Dolini je te dni pokrajinski veterinar opozoril kmete, da s 1. marcem odpadejo strogi predpisi glede borbe proti afriški svinjski kugi, toda ministrstvo za zdravstvo je izdalo posebne ukrepe glede prašičereje. Med drugim je obvezno cepljenje proti navadni prašičji kugi in zaznamovanje prašičkov v starosti od 60 do 70 dni. Glede uporabe pomij in drugih ostankov pa so še vedno v veljavi precej strogi predpisi. Pomije in hrano bo treba prekuhati v posebnih osredotočenih napravah, nikakor pa ni dovoljena uporaba ostankov hrane iz bolnišnic, ki imajo oddelke za kužne bolezni. Tudi domače pomije in ostanke hrane je treba prej prekuhati.

Pokrajinski veterinar je na omenjenem sestanku s kmeti v Dolini govoril tudi o ukrepih za zatiranje tbc in bruceloze goveje živine. Sporočil je, da je ministrstvo za zdravstvo nekoliko spremenilo nekatere sedanje predpise. Tako ne bo več delovala posebna ocenjevalna komisija za ocenitev bolne živine, ki mora v zakol. Ocenitev se bo napravila na podlagi novih predpisov, ki pa niso še objavljeni. Prav tako ne bo več potrebno, da živinorejci prej kupijo novo — zdravo živino za nadomestitev zaklane bolne živine, da dobijo odškodnino oziroma prispevek za oddano bolno živino. Ostane pa v veljavi predpis, da morajo živinorejci nakupiti novo živino v hlevih, ki so pod državnim nadzorstvom in so popolnoma zdravi.

Sestanek sekcijskih izvršnih odborov PSU

Na sedežu sekcije pri Sv. Soboti so se sinoči sestali sekcijski odbori združenih PSI-PSDI centra, Rojana, Rocola, Sv. Jakoba, Milj, Devina-Nabrežine, Sv. Sobote, Opčin in Sv. Ivana.

Na sestanku so proučili vprašanja organizacijskega in volilnega značaja. Razprave so se udeležili voditelji vseh sekcij, ki so obravnavali vsa vprašanja v diskusiji. Razprava se bo zaključila prihodnjo sredo.

SINOČI V RICMANJIH

Občni zbor P. d. «Slavec»

Po dolgem presledku je bil sinoči v Ricmanjih občni zbor prosvetnega društva «Slavec», katerega se je udeležilo prav lepo število domačinov. Občnega zbora so se udeležili tudi ricmanjski župnik Kosmač, podpredsednik Prosvetne zveze Miro Kapelj in tajnik PZ Edvin Švab.

Po poročilih o dosedanjem delovanju, ki ga je imel dosedanji predsednik Zdenko Hrvatič, ter tajniškem in blagajniškem poročilu, ki ga je imel Emil Komar, ter pozdravnem nagovoru podpredsednika PZ so izvolili novi odbor društva, ki je tako sestavljen: Zdenko Hrvatič, Sergij Vatovec, Emil Kuret, Boris Zafran, Fabio Kuret, Peter Fabrič, Bazilij Hrvatič, Erminij Kuret, Silvester Komar, Zdravko Kuret, Milan Komar, Milan Slapnik, Vojko Komar, Dragica Hrvatič; v nadzornem odboru pa so Bazilija Pregarc, Olga Demark in Emil Komar.

Podrobneje bomo še poročali.

Sporočilo zveze partizanov

Zveza partizanov (ANPI) sporoča, da bo v nedeljo, 10. marca ob 9.30 v Ul. Zonta 4 plenum pokrajinskega odbora in pripravljalnega odbora za Bazovico. Člani obeh odborov so vabljeni, da se udeleže plenuma, ker so na dnevnem redu važna vprašanja v zvezi z akcijo za priznanje partizanskih kvalifikacij.

Predavanje posl. Belcija

Poslanec Corrado Belci bo jutri, 4. marca, predaval v mestnem prirodoslovnem muzeju **o predlogu za ustanovitev kraškega parka v zakonskem okviru reservatov v Italiji.** Predavanje bo ob 19. uri. (Vhod iz Ul. Ciamician 2).

CIANO COLORI

NAJBOLJŠE DOMAČE IN TUJE ZNAMKE

VELIKA IZBIRA VSEH IZDELKOV

ZA SLIKANJE IN PLESKANJE

CIANO

LEPE STENSKE PAPIRNATE TAPETE

TRST - Viale XX Settembre 38-B

HENRYK BARDIJEVSKY:

Nihče me ni nič vprašal

Najprej so dolgo brskali po ključavnici in potem vstopili. Takoj sem opazil, da gre za poštene ljudi: niso hoteli krasti državne lastnine, omejili so se na privatno. Lopovi minimalisti. Dva sta bila. Eden pravi orjak, drugi še večji.

Pregledala sta stanovanje in večji je rekel:

«Ničesar ni tu razen tegale kolesarja.»

Kolesar naj bi bil jaz. Pretekli četrtek sem se vrnil z izleta in si nisem še snel ščipalk s hlač — od tod ta naziv. Orjak mi je privzdignil veko in mi pogledal v oko, potem pa mi je nekolikokrat potrkal po rebrih.

«Kaj bi?» se je obrnil še k večjemu.

«Pa dajva, če ni drugega...»

Vzela sta mene. Šel sem med njima, kot da se ni nič zgodilo. Pri vratih se mi je hišnik poklonil — vsi trije smo sneli kape. Korakali smo po moji ulici, mimo frizerja, ob kinu Ilužija in naprej čez most. Tam nas je nekdo vprašal, koliko je ura, in orjak me je prijel za roko, pogledal na mojo uro in povedal. Spotoma smo kupili tudi nekaj za večerjo. Orjak se je postavil v rep za pariško salamo, tisti večji v rep za pivo, meni pa sta zaupala skrb za žvečilni gumi. Hitro sem ga kupil in še malo postal pred izložbo. V steklu sem zagledal, kako se moja dva orjaka pretepata s pasantom, ki je žvečil gumi. Pojasnil sem nesporazum in vsi trije smo se opravičili gospodu, ki mi je bil zares močno podoben.

Imeli so čeden brlog: dve sobi s kuhinjo in služkinjsko sobo v novi hiši. Pred vrati sta mi ukazala, naj zlezem v vrečo, ki si jo je potem eden zadel na ramo, me ponesel v kuhinjo in položil na mizo v jedilnici. Za mizo je sedel šef s preostalimi lopovi; skupaj z mojima dvema jih je bilo sedem.

«Zdaj bodo začeli deliti plen,» me je spreletelo. In zares. Šef je svojeročno odprl vrečo in me vzel ven. Usedel sem se na mizo po turško, z obrazom obrnjen proti šefu.

«Da, da...» je zabobnal šef s prsti po mizi...

Drugi so rekli več ali manj isto. Moja dva orjaka sta postala čisto majhna in sta me poskusila hvaliti.

«Dober je, ima lepe modre oči..»

«Nič boljšega nisva dobila v celem stanovanju...»

«Nisva dobila, nisva dobila...» se je zarežal šef. «Ob takem plenu se ne smeš prosto pogovarjati.»

Ponudil sem mu, da grem v kuhinjo, pa je zamahnil z roko.

«Imaš kaj sorodnikov?» me je vprašal.

«Žal, nimam.»

«Kaj pa tvoje podjetje, ali bi plačalo odkupnino zate?»

«Še nekaj bi dali zraven, da se me znebijo.»

Spet je nastala tišina in moja dva orjaka sta postala še manjša.

«Nič ne pomislijo, kaj delajo, in zdaj imamo težave,» je zamrmral šef, drugi pa so skesano prikimali. «Ko sva bila sprva samo dva, si posla nisem tako predstavljal...»

Zasmilil se mi je. Videl sem, da je večal številčno stanje brez pravega učinka. Ponudil sem mu žvečilni gumi. Nekaj časa je žvečil, potem pa je končal diskusijo:

«Če bo kdo še enkrat ukradel karkoli, ga bom s plenom vred vrgel po stopnicah. Kar se pa tegale tiče, se nimamo več kaj pogovarjati: moramo ga sprejeti v družčino kot osmega.»

ŠE ENA PUBLIKACIJA V MONUMENTA LITTERARUM SLOVENICARUM

Gregorčičeve Poezije

(Uredil France Koblar - Izdala Mladinska knjiga)

V naši današnji kulturni dejavnosti in široko razvitem narodnem življenju je objava umetniških del, zlasti leposlovnih knjig, redkokdaj nenavaden ali celo izjemen dogodek. Toda nekatere prve pesniške zbirke od Prešerna do mladega Ivana Cankarja in Otona Župančiča so bila resnično pomembna dejanja in pogumne odločitve: pesnik je očitno stopil pred domači svet, se razodel v svoji človeški osebnosti ter izpričal svojo družbeno misel in kulturno voljo. Prav tako zato so taki dogodki vredni posebnega spomina in prva podoba teh knjig ali celo njihova rokopisna neposrednost nam je postala resnična narodna svetinja. Tako spominsko podobo zasluži tudi prvi zvezek Poezij Simona Gregorčiča iz leta 1882. Tedanji slovstveni zgodovinar Fran Levec je to pesniško zbirko imenoval «zlato knjigo».

Tako začenja literarni zgodovinar France Koblar svoj uvod h knjigi, ki je manj navadna na knjižnem trgu: k faksimilu rokopisa Gregorčičevih Poezij iz leta 1882, ki ga je v svoji zbirki Monumenta litterarum slovenicarum pravkar izdala Mladinska knjiga v Ljubljani. Prav zato, da seznani slovensko javnost z rokopisnimi originali najpomembnejših umetniških stvaritev slovenskih umetnikov ter da opozori na dela, «vredna posebnega spomina» — kot pravi Koblar — je Mladinska knjiga zasnovala tudi zbirko slovenskih literarnih spomenikov. V tej zbirki je doslej izšel faksimile Prešernovih poezij, decembra faksimile Prešernovega Krsta in zdaj faksimile prve knjige Poezij Simona Gregorčiča.

V lični mapi se nahaja sedem snopičev z Gregorčičevo roko napisanih pesmi. Šest snopičev predstavlja rokopis pesmi, ki so izšle kot Poezije leta 1882, sedmi snopič pa predstavlja del prvotnega rokopisa Gregorčičevih Poezij. Vsi snopiči predstavljajo natančen posnetek Gregorčičeve rokopisne predloge za natis pesniške zbirke leta 1882. In to z vsemi dostavki, popravki, paginacijo, opombami Frana Erjavca in celo žigom Narodne in univerzitetne knjižnice. V tej knjižnici se namreč v njenem rokopisnem oddelku hrani rokopis Gregorčičevih poezij, kamor je prišel kot volilo znanega kulturnega zgodovinarja, župnika Ivana Vrhovnika po njegovi smrti leta 1935. Tako je faksimile rokopisa natančen posnetek originala izpred 86 let. V posebnem snopiču je objavljena uvodna beseda Franceta Koblarja o nastanku prvega zvezka Gregorčičevih poezij in o sprejemu knjige v javnosti. Branko Berčič ,vodja rokopisnega oddelka Narodne in univerzitetne knjižnice, pa podaja tehnično poročilo o reproduciranju rokopisa.

V svoji uvodni besedi ugotavlja France Koblar, kako je Gregorčič, nesrečen nad usodo, skrivaj in pod različnimi psevdonimi objavljal svoje pesmi v tedanjih revijah, kako je hotel zapustiti svoj duhovniški poklic in oditi študirat na Dunaj, pa je potem ostal v svojem stanu še bolj razočaran spričo prestavitve iz Kobarida v Rihenberk. Ko je tako vse bolj in bolj sameval in so mu prihajale celo smrtne slutnje, ga je začelo skrbeti, da bo tudi njegovo pesniško delo razpadlo. Začel je zbirati pesmi in jih pripravljati za natis. Prvi rokopis za natis je bil pripravljen konec leta 1880, vendar pa obsežna in vse preveč pesimistična zbirka ni mogla obveljati. In tako je začel pesmi izbirati za novo zbirko, ki jo je kot Poezije I. sam dal natisniti in sam izdal pod firmo svojega prijatetlja Ignaca Gruntarja. Knjiga, ki je izšla 17. aprila 1882, je bila v dobrih štirinajstih dneh razprodana nad polovico in v pol letu popolnoma. Bil je to velik uspeh Gregorčiča, pa vendar zanj tudi močno usoden. Pesmi so zbudile tudi v kritiki izredno tople odmeve. Toda del kritike je kmalu spremenil svoje mišljenje. Tako je prišlo do strastnih prerekanj, ta pa so zvabila tudi pesnikovo obrambo in ga končno hudo potrle.

Gregorčičev prijatelj, literarni zgodovinar Fran Levec, Gregorčičeve prve knjige Poezij ni zaman imenoval «zlata knjiga». Knjiga vsebuje namreč vse tiste pesmi, ki jih poznamo kot najboljše Gregorčičeve stvaritve. Tako najdemo v njej pesem Človeka nikar, Soči, Mojo srčno kri škropite, Nazaj v planinski raj, pa še vse tiste tako dobro znane ljubezenske, refleksivne in zlasti domoljubne pesmi, ki sodijo v naš narodni zaklad, zlasti pa v zaklad našega primorskega ljudstva, iz katerega je Gregorčič izšel, med katerim je živel in med njim tudi umrl. Gregorčičeva pesem, je zapisal Anton Slodnjak, izvira iz najglobljih in najčistejših prvin slovenstva, ki živi v krajih, kjer se slovenski živelj dotika romanskega prebivalstva. Kakor glede na živi govor, ker je ohranil mnogo starih dialektičnih oblik, tako je tudi po vsebini svoje pesmi Gregorčič izraz popolne slovenske duše« Od tod torej velika ljubezen do Gregorčiča, od tod torej velik pomen njegove poezije v vsej novejši zgodovini primorskega ljudstva. Zato lahko ob izdaji faksimila rokopisa Gregorčičeve «zlate knjige» govorimo o resnično dragoceni izdaji, ki bo zlasti med primorskimi ljubitelji Gregorčičeve poezije zbudila še posebno veliko zanimanje.

Sl. Ru.

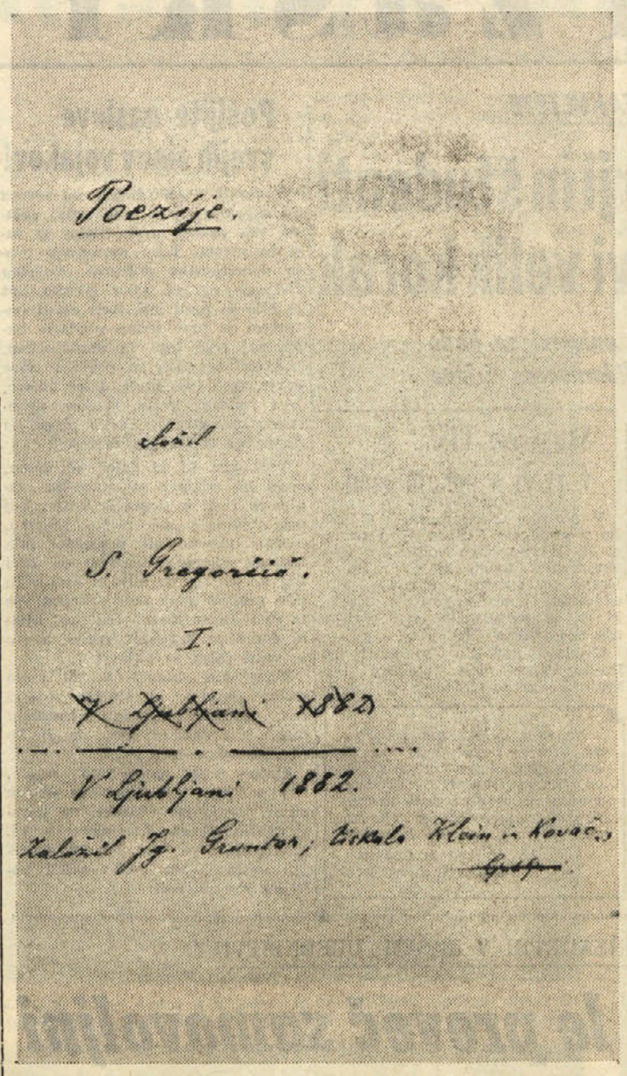

Iz rokopisne zbirke Gregorčičevih Poezij

FRANCE REZLAJ:

Eseji o slovenskem jeziku

Pred leti je znani slovenski jezikoslovec France Bezlaj objavil v reviji Tovariš deset člankov pod naslovom Blišč in beda slovenskega jezika. To je bilo v času žolčnih polemik in medsebojnih obračunavanj med različnimi pogledi na usodo slovenščine. Te Bezlajeve članke je zdaj Mladinska knjiga izdala v knjigi. Avtor pa je dodal še vrsto svojih drugih sestavkov z naslovom Jezikovne priče slovenske etnogeneze. Tako vsebuje knjiga z naslovom Eseji o slovenskem jeziku dvoje vrst sestavkov. Članke, ki govorijo o slovenskem knjižnem jeziku, o težavah, ki spremljajo njega oblikovanje, o osnovnih problemih razvoja in o odnosih med ljudsko govorico, pogovornim jezikom in knjižnim jezikom. Druga vrsta esejev pa govori o vprašanjih, ki jih ponazarjajo že naslovi posameznih esejev: Stanje in problemi slovenske leksike; Predslovanski imenski substrat v slovenščini; Predslovanski besedni substrat v slovenščini; Sledovi praslovanske mešanice v slovenščini; Karakteristika slovenskega izraznega fonda; Baltsko-slovenske paralele; Slovensko-vzhodnoslovanske leksične paralele; Zahodnoslovansko-slovenske leksične paralele; Slovenski imenotvorni procES. Že omenjeni naslovi kažejo, kakih zanimivih raziskavanj se je lotil Bezlaj. Še bolj zanimive pa so njegove ugotovitve, ki marsikje podirajo ustaljene pojme slavistike in nakazujejo zanimive rešitve o nastanku slovenskega jezika in o njegovih sorodnostih z baltiškimi slovanskimi jeziki in zahodnoslovanskimi. Čeprav sicer Bezlajevi eseji ne dajejo direktnega odgovora na aktualna vprašanja sodobne knjižne in pogovorne slovenščine pa vendar njegova razpravljanja, predvsem pa ugotovitve, razkriva jo dosedanji razvoj in razmere, v katerih se je v zadnjih tisoč letih razvijala slovenščina, najprej kot slovenski ljudski jezik, kasneje pa kot knjižni jezik.

Bezlajeva knjiga, posebno zaradi neštetih primerov in živega obravnavanja problemov, ni zanimiva samo za strokovnjake temveč tudi za širšo javnost. Ta pa je, kot vemo, vneta za probleme slovenskega jezika.

Če vsebuje knjiga Bezlajeve sestavke o blišču slovenskega jezika, pa lahko pri tej knjigi govorimo o «bedi» opreme. Broširana izdaja, natisnjena na slabem papirju in v slabi opremi ni ravno reprezentativna, pa čeprav gre samo za poljudnoznanstvene sestavke o domačem jeziku.

ITALIJANSKO - SLOVENSKI KULTURNI STIKI SKOZI STOLETJA

Slovstvo

Nekaj splošnih misli

Pred nekako desetimi leti, ko sem bil že zbral razno gradivo o sodelovanju med Slovenci in Italijani na področju gledališča, glasbe in likovne umetnosti, me je ob radijskem sprejemniku osupnila vest o smrti buditelja finskega naroda Sibeliusa. Tedaj sem prebiral pisma, ki jih je pisal Čop svojemu italijanskemu prijatelju Saviu (po rodu iz Gorice) v Benetke in Padovo. Razmišljati sem začel o podobnosti finske in slovenske usode.

Zamudništvo Slovencev sredi 18. stoletja ni bilo osamljen pojav med evropskimi narodi. V sličnem položaju je bilo zlasti mnogo nedržavnih narodov, ki so bolj ali manj podlegali privlačni sili tuje kulture in tujemu državnemu jeziku. Finski patriotizem se je začel buditi že po letu 1640 v zvezi z ustanovitvijo univerze. Šele slabih sto let kasneje, pa so se pojavili prvi poskusi umetne posvetne poezije. Približno enak razvoj kot pri Fincih in Slovencih lahko zasledimo tudi pri drugih književnih zamudnikih: Kataloncih, Škotih, Litvancih in Lotiših. To so narodi ki so si prerodne prvine kovali s pomočjo velikih in plemenitih sosedov. Dodajmo, da se je finski prerodni proces vršil s pomočjo latinske in švedske tiskane besede. Latinščina in švedščina pa kot koristno prerodno pomagalo nista v ničemer težili po spremembi jezikovnega in kulturnega stanja na Finskem. Lahko celo rečemo, da je severnogermanska kultura poleg latinske igrala zelo važno vlogo pri nastanku narodne kulture malega finskega naroda. Ta kultura je dosegla svoj največji izraz prav v Sibeliusu, ki je v svojem glasbenem svetu mojstrsko spojil prvine germanske romantike in finske folklorne domačnosti v reprezentativno narodno in ljudsko umetniško občutje V širjenju tega občutja je poslanstvo finskega naroda v svetu.

Pri tem pa moram poudariti, da sta pri Slovencih latinska in germansko-nemška kultura nastopali v očitnem boju s preporodnimi stremljenji slovenskih narodnih buditeljev Slovenski preroditelji so prav glede tega imeli težavnejše stališče od finskih. Uspelo pa jim je uveljaviti slovensko besedo in slovensko pismenstvo z nesebično pomočjo nekaterih velikih Italijanov. Naslonitev na italijanske kulturne kroge je na primer Primožu Trubarju bistveno pomagala pri uveljavljanju slovenskega jezika v boju z latinskim in nemškim. Zasluga tržaškega škofa Pietra Bonoma in koprskega škofa Pier Paola Vergeria je, če smo dobili Slovenci že sredi 16. stoletja prvo tiskano knjigo in uspešno jezikovno sredstvo za prebujanje ljudstva iz narodnega mrtvila, v katerem je predolgo tičalo pod pritiskom germanizacijskega vala. Ogromne so tudi zasluge Žige Zoisa, potomca stare trgovske rodbine iz Bergama, ki je v mladih letih sam pesnikoval v italijanskem jeziku, a se nato odpoveda' književnemu delu, da je mogel posvetiti vse sile trgovini, industriji in posestvom, ki jih je podedoval po očetu Michelangelu, postal zaradi svojih zaslug na gospodarskem področju kot baron von Edelstein kranjski plemič, bil mecen ter mentor slovenskih preroditeljev in sploh duša slovenskega književnega in narodnega preroda.

Stari in tehtni so torej kulturni stiki med Slovenci in Italijani tudi na slovstvenem področju. Zato sem si nadel nalogo, da jih osvetlim.

Še vedno sem pod mogočnim vtiskom svečanosti podelitve častnega doktorata slovstvenih ved pesniku G. Ungarettiju na tržaški univerzi ob priložnosti njegove osemdesetletnice. Po uvodnih pozdravnih besedah rektorja Origoneja in utemeljitvi častnega doktorata dekana filozofske fakultete Giganteja je slavljenec izročil tržaški javnosti visoko duhovno poslanico. Spomnil se je kulturnih velikanov iz našega mesta, s katerimi je imel v svojem dolgem življenju opraviti: Scipia Slataperja, Itala Sveva, Umberta Sabe in še živečega Biagia Marina. Poveličeval je v njih zavest, da so najplemenitejši izraz tržaškega posebnega kulturnega izročila. Ugotavljal je, da smo Tržačani sosedje Jugoslovanov, *«ki so naši prijatelji in naši bratje»*. Trst je zato naraven posrednik kulturnih izkustev s slovanskega vzhoda in nemškega severa, s katerimi se bo latinstvo italijanske omike samo obogatilo. Ni prezrl niti deleža, ki ga je imela židovska prizadevnost pri nastanku tržaškega pristaniškega gospodarstva. Svoj slavospev kulturnemu poslanstvu našega mesta je končal z visoko himno o ljubezni, sodelovanju in miru med narodi

Buren aplavz izredno številnih najodličnejših predstavnikov tržaškega javnega življenja in visokošolcev je bil zame dokaz, da zares doživljamo v Trstu novo dobo. Moram povedati, da sem se proslave udeležil z nekakšno skepso, slonečo na trpkem izkustvu preteklih, zlasti neposredno povojnih let. Dovolj, če se spomnimo takratnega župana G. Bartolija. In prav v nekdanji njegovi županski pisarni je naslednjega dne, ob prejemu častne kolajne tržaškega mesta, spet Ungaretti s poudarkom ponovil svoje misli o kulturni vlogi Trsta: *«Trst naj bo most med raznimi kulturami. V tem je poslanstvo italijanstva v Trstu. Trst to dobro ve.»*

Slovenci smo takoj po koncu vojne, ki je nismo hoteli in še manj zakrivili, ki pa smo jo junaško dobojevali, začeli postavljati temelje za ta kulturni most. ki naj bi pomagal premostiti razumljive povojne težave v našem mestu. Alojz Gradnik pri nas in Luigi Salvini na italijanski strani sta pomagala pri rasti tega mogočnega mostu, ki ga je narodnostna nestrpnost med obema sve-

tovnima vojnama v skupno škodo obmejnega sožitja in razumevanja porušila.

Dobili smo najprej Foscolove «Gomile» nato Dantejev «Pekel» v kongenialnem Gradnikovem prevodu pesnika. Gradnik je znan prevajalec iz italijanske poezije. Že pred vojno nam je prepesnil v založbi Ljubljanske «Umetniške propagande» izbor italijanske poezije z naslovom «Italijanska lirika», in sicer od prvih začetkov, to je od svetega Frančiška, stilnovistov, Danteja, Petrarke pa do najnovejših, med katerimi so tudi pesnitve tržaškega pesnika Umberta Sabe. Kmalu nato je Cankarjeva založba v Ljubljani izdala v prevodu Cirila Zlobca in z obširnim uvodom Janka Kosa «Novo življenje» Danteja Alighierija. Na italijanski strani pa je slavist Luigi Salvini, ki mu je poleti leta 1957 nehalo biti plemenito srce, s pesniškim prevodom najpomembnejših del slovenskih mojstrov vezane besede, zbranih v knjigi «Sempreverde e rosmarino», (Zimzelen in rožmarin), plemenito poplačal kulturni dolg italijanske javnosti do slovenske književnosti. Kulturni stiki oziroma književni del kulturnih stikov med obema narodoma zares ni mogel imeti v povojnem času boljših posrednikov od Gradnika in Salvinija.

V vrsti poglavij, ki bodo sledila, bom skušal podati oris razvoja kulturnih stikov med Slovenci in Italijani. Že v naslednjem poglavju bom nakazal sledove medsebojnega kulturnega zanimanja v predtrubarjevem času. Kot sem že omenil, je prišlo do najotipljivejšega in zą nas Slovence najkoristnejšega izraza kulturnega sodelovanja z Italijani pred štiristo leti, in sicer med Trubarjem, Bonomoni in Vergerijem. Zanimivo je, da je do tega sodelovanja prišlo prav na tržaških tleh, kjer je bil Trubar med gojenci in kasneje med vplivnimi Bonomovimi dvorjaniki. S to pomembno dobo sodelovanja med Slovenci in Italijani se bomo natančneje seznanili. Osebnost Žige Zoisa je vredna posebne osvetlitve. Tudi Čopu bom posvetil posebno poglavje ter prikazal tesne stike, ki jih je imel z Goričanom Saviom, s katerim si je izmenjal številna v nemščini sestavljena pisma, v katerih razpravlja o italijanskih in nemških kulturnih vprašanjih. Po pregledu kulturnega sodelovanja med Slovenci in Italijani od Čopovih do naših časov se bo treba natančneje baviti z delom italijanskih slavistov in slovenskih italianistov ter prikazati med drugim tudi njihovo bogato prevodno delo.

Slovenci in Italijani, ki se lahko po pravici postavljajo z večstoletnim kulturnim sodelovanjem, so se vestno ravnali po reku Thomasa Steara Elliota:

«Narodna kultura, ki se sama od sebe osami zaradi okoliščin, nad katerimi nima oblasti, trpi škodo. A tudi narod, ki spremlja kulturo samo od zunaj, pa sam nima kaj dati v zameno, ali narod, ki bi hotel vsiliti svojo kulturo drugemu, pa noče nič sprejeti v zameno, prav tako trpi zaradi pomanjkanja vzajemnega kulturnega dajanja ali sprejemanja».

Slika z vaj za premiero «Zenove izpovedi». Za oder je delo tržaškega pisatelja Itala Sveva pripravil Tullio Kezich. V Trstu ga je pred leti izvajala neka gostujoča skupina, v slovenščini pa ga bo naše gledališče izvajalo prvo. Lahko rečemo, da bo ta predstava pomenila vrh letošnje sezone SG v Trstu

Pri mladinski pisateljici Branki Jurca

Ime mladinske književnice Branke Jurca najdeš čestokrat v različnih mladinskih revijah. Tudi na platnicah deseterice mladinskih, zmeraj lepo in bogato opremljenih knjig, najdeš njeno ime. Branko Jurco poznajo mnogi otroci širom po Sloveniji, ko jih obišče v spremstvu drugih članov Društva slovenskih književnikov, kadar prirejajo literarne nastope za naš najmlajši čitajoči živelj. Po prevodih jo poznajo tudi mladi bralci v drugih republikah Jugoslavije.

Vsak mesec pa opaziš njeno ime na straneh mladinske revije Ciciban, ki ga Branka uspešno urejuje že nekaj let.

Zadnjič sem naletel na slovenski mladinski list z angleškim imenom The Voice of Youth, ki izhaja v Chicagu v ZDA. To bogato revijo izdaja Slovenska narodna podporna jednota (SNPJ) s sedežem v Chicagu. Njen urednik je Mr. Louis Beniger, po rodu iz Ilirske Bistrice na Primorskem. Beniger je tudi glavni urednik Prosvete, glasila SNPJ, ki je eden redkih slovenskih dnevnikov v tujini. Tudi v tej reviji sem naletel na črtico Branke Jurce.

Če se želi kdo pobliže spoznati z življenjem in delom naše mladinske književnice in urednice Cicibana Branke Jurca, bo v težavah. Podatkov o njej v Janeževi Zgodovini slovenske književnosti ne bo dosti dobil. Brskanje po tej knjigi, ki naj bi bila vodnik vsem pišočim, ne bo dalo kakih posebnih podatkov, razen tega, da jo je Janež uvrstil v sklop slovenskih mladinskih literatov.

O Brankini literarni žetvi sem se hotel poučiti tudi iz nekega najnovejšega srbskega priročnika, ki navaja dela sodobnih pisateljev. Pa tudi v tej knjigi so bili podatki nezadostni.

Ker bi rad prišel do potrebnih podatkov, sem jo poiskal.

Urednico Branko Jurco dobiš v njeni redakciji pri založbi Mladinska knjiga. Tam je zaposlen tudi njen soprog, znani slovenski pisatelj Ivo Potrč. Z njim sem se spoznal v zgodnji pomladi leta 1945, ko Slovenija še ni bila osvobojena. Ivo Potrč pa je prišel tedaj v že osvobojeni Beograd in sva bila skupaj v uredništvu slovenskega lista Domovine, ki smo ga ustanovili v Srbiji. Takrat sem spoznal, da je Ivo Potrč dober organizator in hiter delavec. Od takrat je preteklo že 23 let. Ivo je danes glavni urednik izdaj Mladinske knjige.

Branka ti bo povedala o svojem življenju takole:

Rodila sem se 24. maja 1914 v Koprivi na Krasu. Sem torej po poreklu Primorka. Moja mati in oče sta bila tudi Kraševca. Z rodne grude nas je pregnala vojna vihra prve svetovne vojne. Naš dom je bil v vojnem območju in smo morali oditi z doma. Naselili smo se v Mariboru. Tam sem preživela mladostna leta, obiskovala šolo in tam sem tudi dokončala učiteljišče leta 1934.

Ko sem položila maturo — stara sem bila 20 let — pa zame in za mnoge druge ni bilo kruha v učilnicah. Učiteljski stan je trpel tedaj zaradi gospodarske krize in precej mladih učiteljev ni dobilo zaposlitve. Tudi Branka je bila med njimi. Na prvi dekret je čakala štiri leta. Šele leta 1938 je stopila prvič pred svoje učence v Slovenskih goricah na Štajerskem.

Branka je bila že tedaj napredno dekle. Na obzorju so že bili opazni vojni viharji druge svetovne vojne. Spomladi leta 1941 je nemški okupator vdrl na Štajersko. Branka je postala aktivistka OF. Za svoje napredno in požrtvovalno delo pod okupacijo, je bila medvojna aktivistka učiteljica Branka nagrajena. Dobila je spomenico leta 1941.

Kot aktivistka OF je bila aretirana in odvedena v razna nemška taborišča. O svojem trpljenju v gestapovskih zaporih in taboriščih je napisala knjigo spominov Pod bičem. Izšla je leta 1945. To so njena žalostna, trpka doživetja!

«Kdaj in zakaj ste se odločili za mladinsko književnost?» sem jo povprašal. Odgovorila mi je:

«Po osvoboditvi mi je naročil urednik neke mladinske revije: Branka, napiši mi kako črtico iz življenja mladine!»

Poizkusila sem. Urednik mi je dejal, da sem uspela in me je poprosil še za nadaljnje sodelovanje. Od tedaj sem ostala zvesta mladinski literaturi vse do danes.»

Doslej je napisala Branka že ducat mladinskih knjig, med prvimi je bila knjiga «Bratec in sestrica». S tem delom je dosegla prvi večji uspeh. Knjiga je izšla leta 1956. Leto poprej, leta 1955 je izdala knjigo V pasti, leta 1958 pa knjigo Stekleni grad.

Istega leta (1958) je izšla tudi mladinska zgodba Poredni zajček. Dve leti kasneje (leta 1960) pa knjiga «Okoli in okoli», leta 1961 Hišnikov dan. Leta 1962 je izšla njena zgodba «Lizika za vse». Istega leta tudi zgodba Hišica ob morju. Pred nekaj leti, leta 1963, je Branka napisala spet novo mladinsko povest «Uhač in njegova družčina».

Ta seznam njenih natisnjenih del pa seveda ni popoln. Branka je neumorna mladinska književnica, ki bo naše mlade gotovo še vrsto let presenečala in zalagala s prijetnim branjem.

Najin pomenek je nato preskočil na nagrade, ki jih je dobila doslej za svoja literarna dela.

Branka mi je zaupala: «Za knjigo «Okoli in okoli» sem prejela Levstikovo nagrado, prav tako pa tudi za knjigo Vohljač. Nagrado sem prejela tudi ob izidu stote knjige v zbirki Čebelica pri Mladinski knjigi. Tedaj je izšla moja knjiga «Gregec Kobilica» kot jubilejna knjiga v tej priljubljeni mladinski zbirki.

Potem se je najin pogovor zasukal še na razne druge teme.

«Ali ste dosegli to, česar ste si v mladosti najbolj želeli?» sem jo vprašal.

«V otroških letih sem si želela postati učiteljica. Ta želja se mi je res uresničila, čeprav šele po nekaj letih brezposelnega čakanja. Rada sem bila učiteljica, ker je to lep, ustvarjalen poklic. Najraje sem učila šolarčke v prvem in drugem razredu.»

«Ali imate kak droben spominek na otroška leta v Mariboru?»

Branka je segla v svoje spomine in pripovedovala: «Med prvo svetovno vojno so bili težki časi. V Mariboru smo stanovali v pritličju. Jaz in moj brat tedaj še nisva hodila v šolo. Mame in očeta ni bilo doma. Midva z bratom pa sva staknila vrečico sladkorja, ki je bil v tistih časih prava redkost. Sklicala sva sosedove otroke k našemu oknu in sva jim delila sladkorčke. Še zdaj mi je lepo, če se spominjam tiste delitve sladkorja skozi okno. Kako so bili sosedovi otroci veseli, ko so se jim sladke kocke topile v ustih. Srečna sem bila, ker sem jim lahko dajala priboljške. Ko pa se je vrnila domov mama, je naju zaradi najine otročarije našeškala.»

«Kje zajemate motive za svoja dela?»

«Prvo knjigo spominov na vojna leta «Pod bičem» sem napisala po spominih, ki sem jih doživela v italijanskem taborišču Gonars in pozneje v Neubrandenburgu, ki je bil podružnica zloglasnega nemškega koncentracijskega taborišča Ravensbrück. Tam sem bila do konca vojne.

Po vojni sem bila deset let učiteljica na osnovni šoli Frana Levstika v Ljubljani. Tu med mladino sem dobivala potrebne motive za svoje zgodbe. V svoji knjigi «V pasti» govorim o otrocih v okupirani Ljubljani. Nekaj nadaljnjih knjig prinaša zgodbe, pravljice in črtice. Največ je knjig za mladino od desetega do štirinajstega leta. Med poslednjimi knjigami je zgodba z barvnimi ilustracijami Beli konjič. Pripravila sem tudi nekaj slikanic.»

Pisateljica Branka je nato posegla še v svojo družino. Ima dva otroka, Matjaža in Marjetico, ki ji nudita precej pobud za pisanje.

Ko sem odhajal od prijazne sobesednice, sem ugledal na mizi rokopis njene najnovejše zgodbe «Žrebiček brez potnega lista». «Kdaj bo skočil med mlade bralce, pa ne vem,» je dejala nasmejano.

Jože Župančič

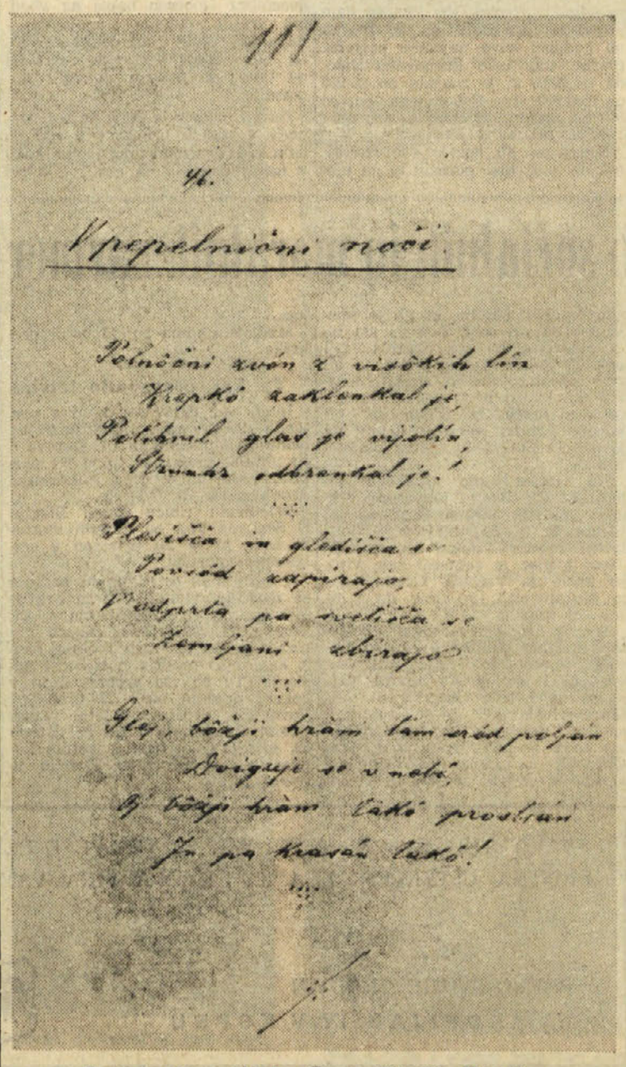

Iz rokopisne zbirke Gregorčičevih Poezij

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 7,5, najnižja 1,8, ob 19. uri 4,4 stop., vlaga 35 odst., zračni tlak 1015,9 raste, veter 18 km vzhodni, nebo 7/10 pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 7,3 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 3 marca Milena
Sonce vzide ob 6.40 in zatone ob 17.54. Dolžina dneva 11.14. Luna vzide ob 8.16 in zatone ob 22.30.
Jutri, PONEDELJEK, 4. marca Kazimir

ŠESTI DAN ZASEDBE FILOZOFSKE FAKULTETE

V pogajanjih med profesorji in študenti je bil včeraj napravljen prvi velik korak

«Protitečaji» na zasedeni fakulteti - Na novi univerzi se bodo v ponedeljek spet začela predavanja - Solidarnostne izjave

Tržaški študentje vztrajajo pri svojih zahtev. Filozofska fakulteta je bila včeraj že šesti dan prizorišče študentovskega boja za prenovitev univerzitetnega ustroja. Vendar je ozračje na zasedeni fakulteti precej mirno. V pogajanjih med profesorji in študenti je bil včeraj storjen velik korak naprej, ko je svet filozofske fakultete soglasno odobril dokument, v katerem v bistvu sprejema nekatere študentske predloge. Študentje so to vest sprejeli z zadovoljstvom. Izjavili so, da je nedvomno uspeh, da je vsaj del profesorjev znal najti kontakt s študentovskim gibanjem, ne da bi se zatekel k policijskemu zatiranju ali k drugim nedopustnim ukrepom kot je n. pr. zapora univerze. To pa še ne pomeni, da bo zasedba filozofske fakultete prekinjena. Pričakuje se, da bodo tudi profesorji drugih fakultet zavzeli bolj pozitivno stališče do študentovskega gibanja, kar je prva predpostavka za normalizacijo položaja na univerzi.

Na zasedeni fakulteti se nadaljujejo medtem tako imenovani «protitečaji» (controcorsi), na katerih študentje razpravljajo o najrazličnejših problemih, ki tarejo italijansko družbo. Tako je bil na primer napovedan za ponedeljek protitečaj, pri katerem bodo sodelovali zdravniki goriške umobolnice. Govorilo se bo o novih oblikah upravljanja, ki je bilo uvedeno v tej bolnici in ki sloni na aktivni udeležbi pacientov pri organizaciji bolnice. Nadaljujejo se tudi drugi protitečaji, pri katerih sodelujejo docenti filozofske fakultete, med njimi prof. Miccoli in prof. Petronio ter asistenti dr. Bandelli, dr. Guagnini, dr. Sala, dr. Spadaro in dr. Zorzetti.

Mladinska federacija PSIUP je včeraj izdala proglas, v katerem obsoja policijsko zatiranje na rimskem vseučilišču in izreka svojo solidarnost s študenti. Stališče je zavzelo tudi vodstvo šolskega sindikata CGIL, ki je v svojem dokumentu podprlo študentske zahteve ter obsodilo reakcionarno zadržanje rektorja. Dokument se zaključuje z zahtevo po rektorjevi ostavki ter z obsodbo neodgovornega zadržanja vlade pri reševanju problemov italijanskega šolstva.

Kot smo že poročali včeraj, se bodo prihodnji teden spet začela predavanja in izpiti na sedežu nove univerze. V ponedeljek, 4. marca se bodo začela predavanja na pravni in ekonomski fakulteti ter na fakulteti za matematične, fizične in naravne vede. Na fakulteti za farmacijo in na medicinski fakulteti se bodo začela predavanja v torek, 5. marca, na tehnični fakulteti (ingegneria) pa za bienij v sredo, 6. marca, za trienij pa v ponedeljek, 4. marca. Diplomski izpiti se bodo vršili na ekonomski fakulteti in na kemiji, 4. marca, na fakulteti za naravne vede, 5. marca, na tehnični fakulteti pa 7. marca.

Tržaška federacija KPI je včeraj izrazila solidarnost z rimskimi univerzitetnimi študenti, ki jih je policija grobo napadla. Pri tem obsoja policijsko ravnanje, ki izhaja predvsem iz tega, da vlada noče rešiti neodložljiva vprašanja italijanske šole. Nadalje federacija ugotavlja, da so univerzitetni študenti v Trstu mirno zasedli filozofsko fakulteto in pravi, da če bo tudi pri nas prišlo do neredov, bo krivda za to padla na zunanje izzivače in na tiste politične sile, ki tudi pri nas pasivno sprejemajo sedanjo šolsko politiko.

Razdelitev nagrad srečnim naročnikom P. d.

V prijetnem vzdušju je bila včeraj opravljena podelitev nagrad naročnikom, izbranim izmed tistih, ki so do 10. februarja poravnali celoletno naročnino za naš list. Sreča je določila dobitnike nagrad tako-le: 1. nagrado je prejel Mario Pirc iz Saleža, naslednje pa po vrsti: 2. Darko Kosmina, Trst; 3. gostilna Godnič, Barkovlje; 4. Andrej Jarc, Doberdob; 5. gr. Antonio Barbiš, Genova; 6. Aldo Rupel, Gorica; 7. Mara Rajnhart, Ul. dei Gravisi, Trst; 8. Ernesta Mozetič, Štandrež; 9. Rudolf Marc, Bazovica; 10. Albert Milič, Saležu 78.

Izmed naročnikov v tujini pa sta bila izžrebana ing. Peter Merku, Echenweg 8 852 Erlangen, Deutschland, in Fani Sedmak Genève, Avenue Bek-Air 77 Shéne-Bourg.

V torek seja deželnega sveta

V torek se zopet sestane deželni svet, ki bo imel prvo uro na dnevnem redu vprašanja in interpelacije, nakar se bo nadaljevala razprava o programu za gospodarski in socialni razvoj v deželi. Doslej je spregovorilo v tej razpravi 15 svetovalcev.

Skupščina CISL v zvezi s pokojninami

V ponedeljek, 4. marca ob 18.30 bo v prostorih CISL v Ul. Carducci št. 35 skupščina voditeljev vseh sindikalnih strok, ki so zainteresirane na reformi pokojnin. Na skupščini bodo pojasnili stališče, ki ga je zavzela do tega vprašanja vsedržavna CISL.

Uvodno poročilo bo imel dr. Duilio Paron, član tajništva pokrajinske zveze CISL.

Našemu delovnemu tovarišu dr. Eliu Fornazariču se je družina pomnožila za ljubko deklico. Našim iskrenim čestitkam njemu in njegovi ženi Franki se pridružujejo srčne želje za zdravje in uspevanje hčerkice.

Uredništvo in uprava Primorskega dnevnika

Pošljite naslove svojih sinov vojakov!

V raznih krajih Italije, od severa do skrajnega juga, služi zdaj vojaški rok precej naših fantov iz vasi in mesta. Tako opravljajo svojo državljansko dolžnost. Vojaško življenje ni več tako grenko kot je bilo še pred leti, toda zlasti novincem je prve tedne vendarle hudo, saj trpe tudi za domotožjem. Nič čudnega, saj so prišli v nove kraje, med tuje ljudi, daleč od svojega rodnega kraja, staršev, prijateljev in znancev. Vsako pismo iz domačega kraja jih razveseli.

Vsakogar, ki je daleč od doma, najsi bo novinec ali starešina, zanimajo vesti iz domačih krajev, kaj dela domače prosvetno društvo, kakšne uspehe ali neuspehe ima njegovo športno društvo, pa tudi kaj se dogaja po širnem svetu. In kdo mu bo vsak dan prinašal vse te vesti in vzdrževal vezi med njim in domačim krajem? Nekdo, ki vse te vesti zbira in objavlja.

Zato smo sklenili, da bi vsem našim fantom, ki služijo vojaški rok, pošiljali vsak dan Primorski dnevnik. Prepričani smo, da jih bo to zelo razveselilo.

Zaradi tega naprošamo starše, naj pošljejo točne naslove svojih sinov, ki so pri vojakih, na upravo Primorskega dnevnika, — Ul. Montecchi 6 — Trst. Ko bomo prejeli naslove, jim bomo začeli pošiljati naš dnevnik.

OBISK PRIZADETIH V NAŠEM UREDNIŠTVU

Mogoče so le preveč samovoljni lastniki hiše v Ul. Settefontane 6

Ko so dvema starejšima ženskama sporočili, da bosta morali zapustiti stanovanje, ju je to tako prizadelo, da so ju morali odpeljati v bolnico, ena je umrla, druga pa še leži v bolnici

Sinoči nas je obiskala na uredništvu delegacija družin, ki stanujejo v veliki hiši z vhodom v Ul. Settefontane 6 in Ul. Matteotti 3. Delegacijo je spremljal tajnik združenja stanovanjskih upravičencev Dagosto. O vprašanju teh družin smo na kratko že pisali v petek, ko smo objavili vprašanje, ki ga je svetovalka Jole Burlo poslala županu.

V neposrednem razgovoru s prizadetimi pa smo zvedeli nekaj zanimivih podrobnosti, ki še bolj osvetljujejo težaven položaj družin, ki stanujejo v omenjeni hiši in ki jih sedanji lastniki hočejo pognati na cesto.

Prepustimo torej besedo prizadetim: Najprej so nam povedali, da ima navedena hiša skupno 90 stanovanj in 10 poslovnih prostorov z neposrednim vhodom na ulico. Medtem ko so poslovni prostori vsi zasedeni, je sedaj v hiši zasedenih 76 stanovanj. Ker so se nekatere družine same izselile. Od teh 76 družin, je 42 upokojencev, v ostalih družinah pa je 15 majhnih otrok.

Od sedanjih zasedenih stanovanj je 26 družin, ki imajo stanovanje z blokirano najemnino 48 pa s prosto najemnino; od 10 poslovnih prostorov jih je 7 s prosto najemnino in 3 z blokirano najemnino.

Sedanji lastniki so kupili hišo januarja lani. Od vseh najemnikov s prosto najemnino so zahtevali obnovitev najemne pogodbe z enomesečno veljavnostjo. Neka družina, ki je pred dvema mesecema podpisala novo najemno pogodbo za stanovanje s sobo in kuhinjo (brez lastnega stranišča in drugih pritiklin), za katero plačuje 16.000 lir mesečno, je sedaj dobila sodni odlok o izgonu. Pri tem so nam najemniki povedali, da so morali ob podpisu nove najemne pogodbe plačati tudi tako imenovano «buona uscita», ki je znašala od 20.000 do 200.000 lir. Poleg tega pa so morali najemniki sami nositi stroške za popravila stanovanj.

Sedaj pa jih hočejo vse izseliti, češ da bodo hišo porušili in na njenem mestu zgradili novo sodobno palačo. Doslej je že dobilo izgonski odlok 10 družin, ki bi morale zapustiti stanovanje najkasneje do 30. julija letos. Med prizadetimi družinami je nastalo veliko razburjenje zaradi ravnanja lastnikov, obenem pa zaskrbljenost, kam bodo šli, če jih izženejo iz stanovanja, ko so vendar najemnine v novih hišah tako visoke, da jih s svojimi dohodki ne zmorejo. Med najemniki, ki imajo blokirano najemnino pa so ljudje, ki živijo v teh stanovanjih že vse svoje življenje, nekateri celo ze 70 let. Ko so dvema starejšima ženskama sporočili, da bosta morali zapustiti stanovanje, ju je prijela slabost, da so ju morali odpeljati v bolnišnico. Ena od njiju, ki je bila šibkejšega zdravja, je umrla, druga pa še leži v bolnišnici.

Kaj pa bo sedaj na primer naredil najemnik enega od 10 poslovnih lokalov, ki je pred letom in pol porabil 8.000.000 lir, da je prostor popolnoma preuredil in odprl «rosticceria»? Moral bo zapustiti lokal brez vsake odškodnine, kar pomeni, da bodo reveža popolnoma gospodarsko ugonobili.

Družine, ki plačujejo prosto najemnino, so zahtevale od hišnega lastnika, naj jim vsaj povrne stroške, ki so jih vložili v zadnjem letu v stanovanje. Tudi ta prošnja je bila zaman; odgovorili so jim, naj bodo zadovoljni, če jim bodo odpeljali pohištvo iz stanovanja. Družinam z blokirano najemnino pa lastniki ponujajo po 50.000 lir «nagrade», če prostovoljno zapustijo stanovanje.

Pri tem pa je treba poudariti, da so imeli hišni lastniki do lanskega decembra izobešen napis na vhodnih vratih «dajemo stanovanja v najem», čeprav so dobro vedeli, da bodo mesec pozneje zahtevali od ljudi, da morajo zapustiti stanovanje.

Gornji primer je eden najbolj kričečih tovrstnih primerov v zadnjih letih. 76 družinam preti, da bodo v nekaj mesecih na cesti, s starci in otroki ter z vsem svojim imetjem. Vprašanje, ki se pri tem vsiljuje, ni samo to, kje bodo ti ljudje našli stanovanje, čeprav je to glavno za vsako od prizadetih družin. Vprašanje je tudi, ali bodo občinska uprava in druge pristojne oblasti dovolile, da neki zasebnik kar čez noč vrže na cesto na desetine družin, ne da bi jim poprej zagotovil stanovanja.

Zato menimo, da bi morala občinska uprava najprej zavrniti dovoljenje za rušenje stare hiše in da ne bi smela izdati gradbenega dovoljenja za novo hišo, dokler ne bodo hišni lastniki poskrbeli, da prizadete družine ne bodo ostale na cesti. To vprašanje se ne tiče samo 76 družin marveč vseh odgovornih oblasti, ki dobro vedo, da vsaka revna družina, izgnana iz stanovanja, predstavlja resen socialni in gospodarski problem za občino, sama pa se mora poniževati in sprejeti, kar ji pač občina lahko da. Ponovno poudarjamo, da je treba ob podobnih primerih prepričati izgone, dokler prizadetim družinam ni zagotovljeno ustrezno stanovanje.

Danes praznujeta svojo zlato poroko v cerkvi v Ul. Del Ronco

TONČKA in JOSIP MAURI

Od lepem prazniku jima iskreno čestitajo hčerka Dani, vnuki in drugi sorodniki

Čestitkam se pridružuje Primorski dnevnik.

Predavanje prof. Zappie v krožku «R. Morandi»

Sinoči je v krožku «R. Morandi» prof. Valerio Zappia z Reke predaval o reformi in reorganizaciji ZKJ. Predavanje je bilo v okviru vrste predavanj, ki jih je priredil krožek s sodelovanjem Zveze Italijanov Istre in Reke.

Predavatelj je na kratko in poljudno orisal zgodovino KPJ, glavne smernice njene politike in ideološke usmeritve ter njeno reformo v zadnjih letih, ko se je preimenovala v ZKJ. Orisal je glavne značilnosti njene sedanje vloge, njeno notranjo demokratizacijo in prilagajanje sodobnemu družbenemu razvoju, do katerega je privedlo zlasti samoupravljanje.

Zatem je predavatelj odgovoril na razna vprašanja navzočih zlasti v zvezi s pojmom diktature proletariata, vlogo ZKJ v državnem, vodstvu in upravi ter z njeno mednarodno politiko vzajemnosti z vsemi naprednimi gibanji v svetu. Kljub majhnemu številu navzočih je bila razprava po predavanju zelo zanimiva in živa.

VABILO SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Tajništvo Sindikata slovenske šole vabi profesorje, ki so bili v službi že v šolskih letih od 1954-1955 do 1957-1958 na slovenskih šolah kot poverjeni profesorji, na važen sestanek, ki bo v četrtek, 7. marca ob 18. uri na sedežu Sindikata v Ul. Fabio Filzi 8.

Občni zbor Kmetijske zadruge

Danes ob 9. uri bo v Gregorčičevi dvorani v Ulici Geppa št. 9 redni letni občni zbor Kmetijske zadruge v Trstu z običajnim dnevnim redom.

K številni udeležbi so vabljeni člani in prijatelji.

Prijeten izlet Kmetijske zadruge

Kmetijska zadruga v Trstu je 24. in 25. februarja organizirala izlet v Reggio Emilio, katerega se je udeležilo 49 izletnikov s tržaškega področja, večinoma kmetov. Namen izleta je bil, da si zlasti kmetje ogledajo tamkajšnje zadruge in se spoznajo z njihovim delovanjem. Izletnike, posebno živinorejce, so najbolj zanimali zadružni hlevi in zadružne ustanove, da bi razmišljali o možnostih za razvoj takih ustanov tudi pri nas. Med drugim so izletniki videli in se prepričali, da za hlev odprtega tipa s približno 200 glavami živine zadostujejo samo trije delavci. Ogledali so si tudi zadružno mlekarno in zadružno klavnico, ki sta zelo velikega obsega ter imata več tisoč članov, njihovo poslovno delovanje pa gre v milijarde lir. Tam opravljajo vsa dela, od nabave surovine (mleko, živina) pa do odpošiljatve končnih izdelkov (mleko v steklenicah, sir, maslo, sveže meso, klobase, salame itd.).

Prvi dan zvečer je bil sestanek v prostorih zadružne zveze v Reggio Emilii. Predsednik in funkcionar, ki je odgovoren za zadružne hleve, sta na kratko obrazložila stanje kmetijskega zadružništva v tej pokrajini in odgovorila na razna vprašanja izletnikov.

22. II. '68 je na univerzi v Piacenzi diplomiral za doktorja agrarnih ved, s 110 in pohvalo,

DANILO ČOTAR

Za izredni uspeh mu iskreno čestitajo sorodniki in prijatelji.

Čestitkam se pridružuje Primorski dnevnik.

Kmetje, ki so se udeležili izleta, so bili zelo presenečeni nad vsem, kar so videli. Prepričali so se, kako velike važnosti je zadružništvo za rešitev najvažnejših problemov kmetijstva. Svojim sosedom in prijateljem pripovedujejo, kaj so videli in slišali med zadružniki v Reggio Emilii. Izleta ne bodo tako hitro pozabili.

Priprave za podelitev nagrad «Zlati Moretti»

V četrtek se je v Vidmu sestala študijska komisija za nagrado «Zlati Moretti». Predsednik Lao Menazzi Moretti je poročal o posvetovanjih, ki jih je imel zaradi sestave žirij. Čez nekaj dni bo objavljen uradni razpis. Podelitev nagrad bo — kot je sedaj že tradicija — 1. junija v salonu videmskega gradu.

Jutri ob 20. uri bo v dvorani Ljudskega doma v Ul. Madonnina 19 javno predavanje na temo «Dežela Furlanija - Julijska krajina — kaj je bilo napravljenega in kaj bi se lahko napravilo». Uvodno poročilo bo imel deželni tajnik KPI Silvano Bacicchi. Federacija KPI sporoča, naj tisti, ki želi poseči v razpravo, to pismeno ali ustno sporoči na sedež stranke.

V Slovenskem klubu — Gregorčičeva dvorana, Ul. Geppa 9 — v torek, 5. marca ob 20.30 bo govoril

dr. ALJOŠA VOLČIČ o temi

MLADINA - včeraj, danes in jutri

Vljudno vabimo k številni udeležbi.

Včeraj - danes

ROJSTVA SMRTI. POROKE

2. marca 1968 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo pa je 12 oseb.

UMRLI SO: 71-letna Ermenegilda Urbancic vd. De Lorenzi, 66-letna Teresa Frappa, 66-letna Margherita Belfi por. Fantasia, 50-letna Teresa Lopalco vd. Riccardi, 81-letna Francesca Milos vd. Del Ben, 71-letna Erminia Mirolo por. Bertolo, 55-letna Maria Rusich vd. Sferco, 71-letni Giovanni Lorenzi, 17-letna Franca Benedetto, 74-letni Andrea Scheriani, 83-letna Giovanna Devcich, 74-letna Giuliana Pahor vd. Lessian Hofstaedter.

OKLICI: častnik finančnih straž Franco Manucci in študentka Flaviana Pavan, reprezentant Mario Villanovich in aranžerka Giovanna Cebron, tehnik za dvigala Lino Rossetto in prodajalka Lucia Blasini, uradnik Glauco Pirona in fotografka Eliana Milessa, železničar Benito Troiano in prodajalka Licia Milessa, barist Renato Scognamillo in frizerka Viviana Maraldo, šofer Michele Logrolo in uradnica Mirella Bacicchi, mehanik Mario Bressanutti in gospodinja Gabriella Longhi, doktor kemije Guido Vezzoni in lekarnarka Liana Ukmar, prodajalec časopisov Vito Tota in frizerka Lalla D'Agostino, študent Giorgio Bisotto in gospodinja Diana Zecchinel, mehanik Mauro Palmieri in delavka Bruna Bernes, uradnik Arnaldo Aprea in učiteljica Emilia Petri, šofer Nevio Buonpensiero in natakarica Carmen Facchinetti, učitelj Domenico Pivetta in uradnica Silva Coceani, častnik finančnih straž Beniamino Perrelli in gospodinja Nerina Marchetti, uradnik Umberto Vianello in uradnica Sisa Sereno, tehnik Giovanni Bisiacchi in prodajalka Renata Bologna, univ. študent Giorgio Iust in tajnica Adriana Obersnel, natakar Claudio Morsut in gospodinja Marina Parma, mehanik Tullio Maier in zobotehnica Anita Sain, uradnik Gianfranco Mreule in uradnica Silvia Micoli, finančni stražnik Agostino Miggiano in tobačna delavka Maria Guida, mehanik Umberto Torresan in baristka Nerina Stifanic, študent Mario de Pretis in študentka Luigia Maria Frezza, inženir Ferenc Faltys in uradnica Laura Rossi, uradnik Gianfranco Davide in gospodinja Ursula Spriegel, študent Roland Baldini in zdravnica Gunnild Eva Reinke, cevar Renato Zagaria in delavka Alida Nicolazzi, uradnik Giovanni Verlicchi in šivilja Anna Maria Furlani, Leandro Lucchetti in Silvana Sabbatini, delavec Stefano Achena in Anselma Abba.

OBČNI ZBOR POGREBNEGA DRUŠTVA V ROJANU

Pogrebno društvo v Rojanu bo imelo prihodnjo nedeljo, 10. marca, ob 9.30 v prostorih gostilne Škerlavaj v Ul. Moreri 34 svoj 77. redni letni občni zbor. Odbor vabi člane, naj se polnoštevilno udeleže zbora. Dnevni red je naslednji: nagovor predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, izvolitev novega odbora, slučajnosti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 19.30)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14 (tel. 95-767), Manzoni, Largo Sonnino 4 (tel. 90-965), INAM — Al Cedro, Trg Oberdan 2 (tel. 36-274), D'Ambrosi, Ul. Zorutti 19/c (tel. 96-212).

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8 (tel. 38-009), Cipolla, Ul. Belpoggio 4 (tel. 35-602), Marchio, Ul. Ginnastica 44 (tel. 95-417), Miani, Barkovlje — Miramarski drev. 117, (tel. 35-728).

LOTERIJA

BARI	74	34	67	39	69
CAGLIARI	31	17	43	40	16
FIRENCE	76	5	55	88	31
GENOVA	4	81	58	59	43
MILAN	54	57	22	12	41
NEAPELJ	73	18	44	20	67
PALERMO	30	69	70	88	63
RIM	41	33	39	68	90
TURIN	22	72	80	5	67
BENETKE	24	79	76	27	69

ENALOTTO

2 X 2 1 X 2 1 X 1 1 1 X

Kvote: 12 točk 4.864.000 lir
11 točk 166.900 lir
10 točk 16.100 lir

GLASBENA MATICA V TRSTU

Danes, dne 3. marca ob 17. uri v Kulturnem domu

NASTOP BALETNEGA ANSAMBLA ZGBI IZ LJUBLJANE S PRAVLJIČNIM BALETOM

HRESTAČ

glasba P.I. ČAJKOVSKI

Koreografija: Lidija Wisiak, Anton Dolin, Henrik Neubauer, Gorazd Vospernik

Priredba in režija: Henrik Neubauer

Kostumi: Alenka Bartl

Rezervacija in prodaja vstopnic danes eno uro pred začetkom predstave v Kulturnem domu.

Vse tiste, ki so vstopnice rezervirali po telefonu, prosimo, da jih dvignejo vsaj pol ure pred začetkom predstave.

PROSVETNO DRUŠTVO IGO GRUDEN

priredi danes ob 15. uri v prosvetni dvorani v Nabrežini

Prešernov praznik

Na sporedu so odlomki iz Slodnjakovega romana o Prešernu; recitacije igralcev Slovenskega gledališča; nastop otroškega pevskega zbora Kraški slavček in koncert pevskega zbora Jakobus Gallus.

Vse vljudno vabimo in prosimo točnosti, ker bo začetek točno ob 15. uri

Prosvetno društvo «Sl. Škamperle» priredi v dvorani na stadionu Prvi maj v soboto, 9. marca letos ob 20.30

Prešernovo proslavo

s kulturnim sporedom ob sodelovanju pevskega zbora «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela.

Vljudno vabljeni člani in prijatelji društva.

Odbor

Prosvetno društvo «France Prešeren» v Boljuncu priredi danes, 3. marca, ob 20.30 v bivši kino dvorani

KULTURNI VEČER

Nastopajo: zbor p. d. «Slavec» iz Ricmanj, gojenci baletne šole Slovenskega dijaškega doma v Trstu, člani Slovenskega gledališča in mešani zbor p. d. «F. Prešeren».

Vljudno vabljeni!

PRISPEVKI ZA STROJE ZA BORBO PROTI RASTLINSKIM PARAZITOM

Observatorij za rastlinske bolezni (Osservatorio) per le malattie delle piante), Ul. Murat 1, sporoča, da sprejema prošnje za nakup strojev — z izrednim prispevkom do 50 odst. — za borbo proti parazitom kultur (naprave za parno sterilizacijo zemlje, črpalke za razpraševanje, razpraševalci, žveplalniki) Prošnje bodo sprejemali, dokler bodo na razpolago sredstva za prispevke

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 10. tm. smučarski izlet na Vojsko nad Idrijo ob priliki tekmovanj v slalomu, veleslalomu in teku. Vpisovanje za izlet in tekme je v Ul. Geppa 9 (I. nadstropje) po 18. uri do vključno 7. tm.

Mali oglasi

«CITROEN» — mehanična delavnica Samaritani in Miceo in prodaja nadomestnih delov. Ul. Rittmayer 4-a.

ISCE SE vajenec-ka in prodajalec. Jestvine Ancich, Ul. Ghega 10 in Ul. Montorsino 11.

GRADBISCE ali STAVBO za podreti, po možnosti v rezidenčni četrti, kupi zasebnik. Naslov na upravo lista.

ISCEMO 15-LETNEGA FANTA za drogerijo. Mesečna plača 28.000 lir Ul. Revoltella 15.

Pogrebno podporno društvo v Bazovici vabi na redni letni občni zbor vse člane. Občni zbor bo danes 3. marca 1968 ob 17. uri v Preslovi dvorani. Vljudno vabljeni vsi člani.

Odbor

Gledališča

Verdi

Danes ob 16. uri: **Balet državne Opere «Janaček» iz Brna.** Igor Stravinski: **Petruška.** Maurice Ravel: **Dafnis in Hloe.** — Sedeži razprodani.

Stalno gledališče

V torek ob 20.30: **La commedia degli Zanni.** Premiera.

Kino

Nazionale 14.00 «Tre pistole per un massacro». T. Hunter, Nadia Moretti. Technicolor.

Excelsior 14.00 «Italian Secret Service». Nino Manfredi, F. Prevost. Technicolor

Fenice 14.00 «L'ora della civetta». C. Cardinale, F. New, L. J. Cobb. Technicolor.

Eden 14.00 «Gli occhi della notte». Senzacionalno! Audrey Hepburn in Alan Arkin. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14 letom. **Važno opozorilo:** zadnjih osem minut filma bo vstop v dvorano najstrože prepovedan!

Grattacielo 14.30 «Il profeta». V. Gassman, Ann Margret. Technicolor

Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 14.00 «I 7 fratelli Cervi». G. M. Volonte, Lisa Gastoni, Don Backi. — Eastmancolor.

Alabarda 14.00 «Nick mano fredda». P. Newman. Prepovedano mladini pad 14. letom. Technicolor.

Filodrammatico 14.00 «My faire Lady». A. Hepburn, Rex Harrison. Technicolor z najlepšimi melodijami.

Moderno 14.00 «La Cina e vicina». Kandidat za nagrado Oscar. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Cristallo 14.00 «Blow up». Režija M. Antonioni. Prepovedan mladini pod 14. letom

Garibaldi 14.30 «5.000 dollari sull'asso». R. Wood. Technicolor.

Capitol 14.00 «Edipo Re». F. Citti, S. Mangano, A. Valli. Prepovedano mladini pod 18 letom. Technicolor.

Aurora 14.00 «Dalle Ardenne all'inferno». Technicolor.

Impero 14.00 «Piano, piano non t'agitare». T. Curtis. Technicolor

Astra 14.30 «Penelope la magnifica ladra». Technicolor.

Vittorio Veneto 14.00 «A piedi nudi nel parco». Technicolor Cinemascope R. Redford J. Fonda

Ideale 14.30 «O.K. Connery». D. Bianchi, B. Lee. Technicolor

Abbazia 14.00 «Intrigo internazionale». G. Grant, J. Mason. Technicolor.

Fotografije, ki jih je posnel Mario Magajna na novinarskem plesu v soboto, 24. februarja in na otroškem rajanju v Kulturnem domu 25. februarja, so na ogled v Tržaški knjigarni v Ul. sv. Frančiška 20.

Darovi in prispevki

Ob 25-letnici hrabre smrti brata Jožka poklanja brat Lojze Udovič iz Milana 10.000 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina na pok. Romana Višnjevca daruje družina Stanka Pertota 2500 lir za Bor in 2500 lir za Dijaško matico.

Ob 5. obletnici smrti Alojza Kralja darujeta žena Marija in sestra Kristina 2000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob sestrične Zore Ludvik darujeta Evgen in Zdenka 2000 lir za prosvetno društvo «Slovan» in 2000 lir za š ortno društvo «Gaja».

V počastitev spomina na pokojno Zoro Ludvik s Padriča darujejo: družina Grgič št. 42 1000 lir, Grgič št. 49 500 lir, Grgič št. 52 1000 lir in Grgič št. 15 2000 lir za «PD Slovan» s Padriča.

Namesto cvetja na grob pok. Bruna Trampuža daruje družina Fabčič 2000 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

Namesto cvetja na grob pokojne Gorkičeve tete darujeta Marija in Pepka Dolenc 2000 lir za spomenik padlim na Opčinah.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so spremili na zadnji poti našo drago mamo

Marijo Husu vd. Umari

Posebna zahvala darovalcem vencev in cvetja, pevskemu zboru ter vsem, ki so na kateri koli način počastili njen spomin.

Hčere in drugi sorodniki

3. marca 1968

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našega dragega očeta

MIHAELA (PEPIJA) VEVERJA

se iskreno zahvaljujemo.

Družini Vever in Sahar

Koper, Trst, 3. marca 1968

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža in očeta

BRUNA TRAMPUŽA

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali. Posebna zahvala prijateljem-pevcem, darovalcem cvetja in vsem, ki so pokojnika spremili na poslednji poti.

Družini: TRAMPUŽ in HUSU

Trst, 3. marca 1968

Odsev nezdravih socialnih in moralnih razmer

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (predsednik Edel, tožilec Pascoli, zapisnikar Rubini) se je morala zagovarjati skupina mladeničev, ki so iz objestnosti ali drugih nagibov zagresili vrsto prestopkov, od katerih nekateri niso kot taki posebno težki, a jih v določenih pogojih zakon lahko kaznuje zelo ostro. Obravnava je tudi pokazala, v kako nezdravih socialnih in moralnih razmerah živi del tržaške mladine, ki že v dobi pubertete pride v stik z moralno pokvarjenimi starejšimi osebami.

Osrednja osebnost okoli katere se je sukala vsa ta zadeva, je bilo pravzaprav še mladoletno dekle, ki je s svojimi izjavami pokazalo policiji pravo pot za izsledite razn ih krivcev. V prvem razdobju preiskave je policija celo menila, da je tudi deklica zagrešila določene prekrške. Ona sama je trdila, da jih je zares, toda pozneje so sodnijski organi menili da je pametneje zamižati na obe očesi, ker bi bilo zlo sicer se hujše.

Deklica je povedala, da jo je pred časom neki mladenič zvabil v samoten kraj ter jo posilil. Pozneje je spoznala druge mladeniče, s katerimi se je občasno družila. Skupini se je pridružila tudi neka njena prijateljica. Prav na škodo te so nekateri mladeniči zagrešili dve tatvini. Prva obtožba je bila hujša, ker je policija menila, da je šlo za pravcat rop. Pozneje pa so spremenili obtožbo, ker je šlo za dejanje, ki se je odigralo v krogu znancev. V bistvu je šlo, za to: mladeniči so se s silo polastili 500 lir, ki jih je imela deklica pri sebi. Dva pa sta bila obtožena, da sta ukradla (isti deklici) šolske knjige. Eden je bil celo obtožen, da je skušal prisiliti eno izmed dveh deklic, da mu prinese 10.000 lir. Eden je bil končno obtožen spolzkih dejanj na javnem kraju in ugrabitve vinjene deklice.

Na zatožni klopi so sedeli: 17-letni L. C., 23-letni Salvatore Vecchio ,21-letni Ennio Grattagliano, 16-letni R. B., 20-letni Roberto Vatta in 25-letni Vinicio Muratovich. Javni tožilec je zahteval zelo visoke kazni za Vecchia, Grattagliana in Muratovicha, in sicer do 4 in pol let zapora.

Sodniki so pri razsodbi upoštevali številne okoliščine ter so obsodili Vecchia in Grattagliana vsakega na 1 leto in pol zapora, Vatto pa na 1 leto. Obsodili so tudi Muratovicha (ki je bil obtožen spolzkih dejanj in ugrabitve deklete) toda le na 2 meseca zapora. Oprostili so ga namreč obtožbe ugrabitve zaradi pomanjkanja dokazov.

Mladoletnikoma so odpustili prekrške.

Že kar prepogoste tatvine

Intenzivna dejavnost tatov v preteklih dneh v našem mestu. 27-letnemu Brunu Gecu iz Ul. Genova 4 so ukradli vespo, ki jo je bil parkiral v bližini svojega stanovanja. Škoda znaša 70 tisoč lir.

50-letnemu ribiču Anteu Biagiju iz Sesljana 97-A so ukradli motorni čoln, ki je bil privezan v sesljanskem portiču.

V noči med četrtkom in petkom so neznanci vlomili v urad družbe Messaggeria ligure-lombarda v Ul. Tominz 11. Tatovi so splezali čez nizko ograjo ter razbili okno, skozi katero so prišli v notranjost poslopja. Tu so vse prebrskali in v nekem predalu našli 77 tisoč lir. Ravnatelj družbe, 65-letni Luigi Chersi, ki stanuje v Ul. del Bosco 52, je tatvino prijavil agentom komisariata na Kolonji. V teku je preiskava.

Edinstveno priložnost imate, da obogatite domačo knjižnico z luksuzno zbirko v sedmih knjigah

ILUSTRIRANA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI

Z zbirko bo vsakdo, ki ga privlačujejo posebnosti in lepote mestoma še skrivnostnega živalskega sveta, kar nadvse zadovoljen. Prva knjiga je že izšla, gre za strokovno poglobljeno delo

SESALCI

ki obravnava vse rodove te skupine. Posebno poglavje zajema sesalce, ki živijo v naših krajih. Knjiga je opremljena s 330 fotografskimi posnetki, od tega je 190 barvnih. Z nakupom knjige nikar ne odlašajte, sicer bodo izvodi pošli in ostali boste na cedilu! Nemudoma pohitite v

tržaško knjigarno

TRST - Ul. sv. Frančiška 20 - Tel. 61-792

KVALITETNO SVEŽE MESO, VSE VRSTE SVEŽE PERUTNINE, SUHOMESNATI IN MLEČNI IZDELKI, PRISTNA USTEKLENIČENA ISTRSKA VINA VAM NUDI

PREKO SVOJIH TRGOVIN NA ŠKOFIJAH IN V KOPRU

Agrotria Koper

Danes ob 17. uri nastopi v Kulturnem domu baletni ansambel ZGBI iz Ljubljane s pravljičnim baletom Hrestač. (Na sliki prizor iz baleta)

S pustnega slavja na Općinah

Zahvala odbora za pustne prireditve na Općinah

Odbor za pustne prireditve na Općinah izreka srčno zahvalo vsem, ki so prispevali k uspehu pustnega slavja na Općinah. Posebna zahvala gre vsem, ki so prispevali denarne prispevke, vsem poverjenikom in vaškim odborom Gročane, Bazovice, Padriče, Gropade, Trebč, Ban, Općin, Cola, Repna, Proseka, Kontovela in Križa, ki so opremili in sodelovali z vozovi, kraškemu ljudstvu, ki je tako številno prišlo na pustno slavje, in končno kralju Pustu II. Jocu Turku in Martinuzziju ki sta se tako odlično izkazala v vlogah glavnih akterjev. Na svidenje prihodnje leto!

Kdor je zgubil v torek popoldne na Brdini na Općinah gumijast senčnik za fotoaparat, ga dobi na uredništvu Primorskega dnevnika.

Pust je za nami, o velikem pustnem slavju, ki je bilo na Općinah na pustni torek pa se še govori in se bo še precej govorilo, in to ne samo po vaseh od Križa do Peska, ki so na tej prireditvi nastopale, ampak tudi v mestu. Kakor smo obljubili, objavljamo danes nekaj več fotografskih posnetkov, ne moremo pa več kot toliko podrobno naštevati in opisovati vse vozove, skupine in napise, ker bi zavzelo preveč prostora. S tem pa ni še rečeno, da o letošnji pustni prireditvi na Općinah, pri kateri je sodelovalo in za uspeh katere je navdušeno in nesebično, poleg organizatorjev, delalo in tekmovalo kar 11 naših kraških vasi, o idejah, ki so se porodile in se še bodo, o načrtih, ki se pripravljajo, o vsebini in pomenu takih ali podobnih prireditev, da o vsem tem ne bomo več pisali. Prav to slavje na Općinah je dokazalo, kaj naši ljudje zmorejo, če se složno lotijo nekega dela, in kako priprave, medsebojno tekmovanje bistrijo glave. Nameravali smo zbrati in objaviti statistične podatke, koliko ljudi, in to mladih in odraslih, je sodelovalo pri pripravah, koliko jih je nastopilo v obhodu po Općinah, koliko ur prostovoljnega dela so opravili, koliko svojega truda, poti in denarja so vložili itd., toda zdi se nam, da vsako tako naštevanje in računanje ne bi moglo izraziti duha, navdušenja vseh in posameznih vasi, vseh in posameznih sodelavcev.

Vsem, vasem, skupinam in posameznikom gre najlepše priznanje in zahvala.

Na pustni torek popoldne smo na Općinah videli lepe alegorične vozove, ki so prikazovali etnografske in folklorne posebnosti, značilnosti našega Krasa, od kamnoseštva do kmetijstva in ribištva, sedanje in preteklo življenje in podobo naših krajev in ljudi, humor našega kraškega človeka, njegovo veselje do življenja, navezanost na rodno zemljo in tradicije. Prav zaradi tega je marsikdo izrazil mnenje, s katerim se popolnoma strinjamo, naj bi spomladi, poleti ali v jeseni, tudi če ne prav vsako leto, organizirali na našem Krasu domačo, kraško folklorno prireditev s povorko alegoričnih vozov in narodnih noš, razstavo, nastopom pevskih zborov z narodno in narečno pesmijo. Ob pustu pa naj bi z alegoričnimi vozovi, maskami, šemami, veselimi skupinami in godci oživeli naše stare pustne običaje in dali možnost, da bi prišli do izraza humor, šegavost, satira. Vse to seveda zahteva precej dela, požrtvovalnosti in sodelovanja in temeljitih priprav.

Na enem izmed vozov s Proseka je bil nekdanji jubilejni stolp, na drugem pa so presajali srce, noge itd. Dobili so šesto nagrado.

Banovci so pokazali svojo kukavico in kmetijstvo 1913-1968. Prejeli so peto nagrado.

Kraljeva nevesta Neda Križmančič se pelje s spremstvom z vozovi iz Gropade.

Kontovelci so odnesli prvo nagrado s svojim ribiškim čolnom «tunaro», ribami, ribiči in njihovimi ženami.

Kočija in sod za repo z beatlesi s Padriče, ki so pokazali tudi kameno dobo.

Eden izmed vozov iz Trebč «škovacovod Trst-Trebče». Trebenci so prejeli 2. nagrado. Pokazali so tudi Kras včeraj in danes.

Banovci so na več vozovih in celo z vlakom pripeljali bogato kmečko ohcet.

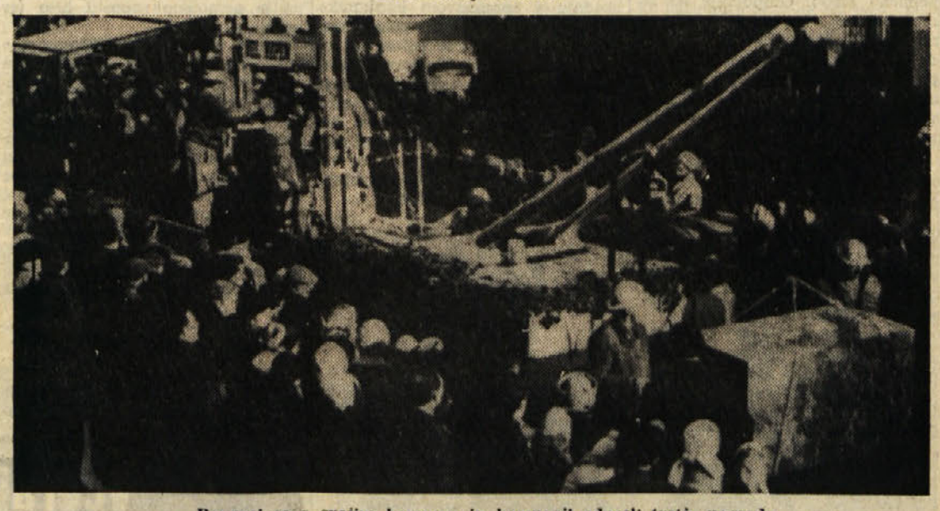

Repenci so s svojim kamnom in kamnarji odnesli tretjo nagrado.

Voz iz Gročane in s Peska z ljubitelji dobre kapljice.

Eden izmed vozov iz Križa «Parodija vaške himne». Prejeli so četrto nagrado. Pokazali so tudi «vinsko razstavo».

Voz s Cola s starim kmečkim orodjem in kmečkim prizorom.

O PODROČJU INDUSTRIJSKEGA PRISTANIŠČA

Deset hiš v Boljuncu izključenih iz razširjenega področja EPIT

Posredovanje občine in nastop samih Boljunčanov sta rodila uspeh

Kakor smo že na kratko poročali, je IX. senatna komisija za industrijo, kateri je predsedoval senator Bussi, na zakonodajni stopnji odobrila zakon o razširitvi področja ustanove za tržaško industrijsko pristanišče (EPIT). Zakon bo stopil v veljavo z objavo v Uradnem listu.

O razširitvi področja industrijskega pristanišča, zlasti zaradi gradnje tovarne Grandi Motori, smo poročali že lanskega oktobra, ko je to napovedal tedanji predsednik omenjene ustanove dr. Franzil ob povratku iz Rima. Ne gre le za približno 1.650.000 kv. m zemljišč med Boljuncem, Dolino, rezervoarji naftovoda in Domjom, kjer bodo zgradili med hriboma Koromačnik in Čelo omenjeno tovarno, ampak tudi za 480.000 kv. m zemljišč na Dolgi kroni (nad čistilnico Aquila), 680.000 kv. m zemljišč v spodnjem delu Osapske doline pri Orehu ter 330.000 kv. m zemljišč na Turkovcu (Monte S. Pantaleone), kjer naj bi tržaška občina zgradila naprave za sežiganje in predelavo smeti in odpadkov.

Po posredovanju dolinske občinske uprave in zahtevi Boljunčanov, ki so ob koncu januarja poslali tako vodstvu EPIT kot podjetju GMT pismeno vlogo z 277 podpisi, je obseg novega področja pri Boljuncu za malenkost spremenjen. Ne gre za velike površine zemljišč, ki ne bodo spadale v okvir razširitve področja EPIT, ampak za izključitev deset stanovanjskih hiš s tega področja.

Na omenjeno pismo je vodstvo podjetja GMT odgovorilo že 15. fe. bruarja z zagotovitvijo, da bo upoštevalo upravičene ugovore Boljunčanov, nato je vodstvo EPIT 22. februarja pismeno sporočilo, da je v dogovoru z vodstvom podjetja GMT upoštevalo pripombe občinske uprave in zahteve Boljunčanov, da bi zasedli čim manj stavb na severovzhodni strani področja, kjer bo zrasla nova tovarna. Tako je bila meja tega področja na severovzhodni strani, to je od športnega igrišča proti Zaboljuncu potisnjena nazaj v širini od 15 do 35 metrov, v gornjem kotu pa še več. Posredovanje občine in nastop Boljunčanov sta torej preprečila nevarnost, da bi porušili deset boljunskih hiš za gradnjo tovarne GMT. Tako se bodo prizadeti lastniki oddahnili in si ohranili svoje hiše.

Kino na Općinah

predvaja danes, 3. t.m., s pričetkom ob 15. uri barvni film o najbolj fantastični ljubezenski zgodbi:

LA RAGAZZA DEL BERSAGLIERE

Igrajo:
GRAZIELLA GRANATA, ANTONIO CASAGRANDE, VITTORIO CAPRIOLI, FRANCA VALERI in RENATO SALVATORI
Režija: ALESSANDRO BLASETTI

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 3. t. m., s pričetkom ob 16. uri Cinemascope Technicolor film:

LA CADUTA DELLE AQUILE

Igrajo:
GEORGE PEPPARD, URSULA ANDRESS in JAMES MASON

Mladini pod 14. letom vstop prepovedan

TRST Ul Boccaccio 3
Telefon 28-373

POŽAR ARTEMIO

TOVORNI PREVOZI v vse kraje tudi v inozemstvo

čitajte PRIMORSKI DNEVNIK

MEHANIČNA DELAVNICA S KAROSERIJO **GRGIČ**

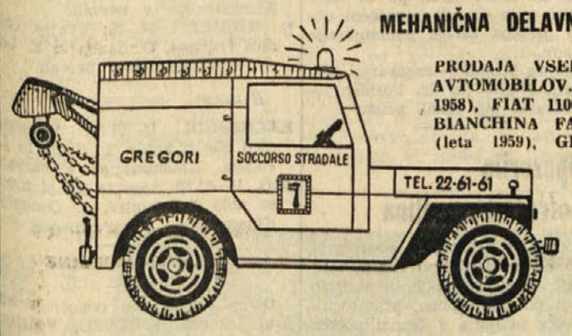

PRODAJA VSEH VRST NOVIH IN OBNOVLJENIH AVTOMOBILOV. NA RAZPOLAGO FIAT 1100 (leta 1958), FIAT 1100 (leta 1960), FIAT 500 (leta 1962) BIANCHINA FAMIGLIARE 500 (leta 1961), FIAT 600 (leta 1959), GIARDINETTA FIAT 500 (leta 1953)

Sprejema vsaka popravila avtomobilov in karoserije ter pranje in čiščenje — Cene ugodne! Hitra postrežba!

PADRIČE - Telefon 226-161

VELIKA TRADICIONALNA PROPAGANDNA

PRODAJA: od 26. februarja do 9. marca 1968

kuhinjski pribor,

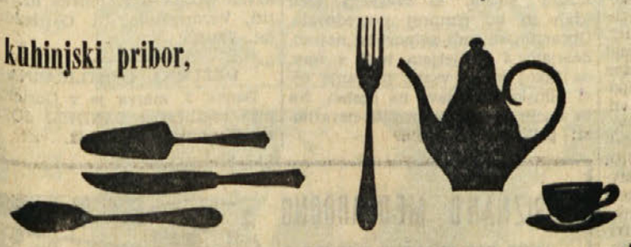

kristal, porcelan,

jedilni pribor,
oprema za kopalnice
in drugo

SAMO NEKAJ DNI IZREDNE CENE

POHITITE!!!

Paolo Morassutti

TRIESTE - TRST, ULICA CARDUCCI 22 - TELEFON 95173 - 77260 - 55646

RADIO VELEVIZIJA

NEDELJA, 3. MARCA

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 8.00 Koledar - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.00 Maša - 9.50 Schubert: Impromptu - 10.00 Godalni orkester 10.15 Poslušali boste 10.45 V prazničnem tonu - 11.15 «Črni gusar», mladinska igra 12.00 Nabožna glasba - 12.30 in 18.40 Glasba po željah 13.00 Kdo, kdaj zakaj... - 14.45 Popevke - 15.30 «Poročni list», komedija 17.20 Orkester Tiankin - 17.30 Prijatelji zborovskega petja - 18.00 Koncert v miniaturi - 18.30 Kino, včeraj in danes 19.00 «Los Marimbaros» - 19.15 Sedem dni v svetu - 19.30 Lahka glasba - 20.00 Šport - 20.30 R. Bednařik: «Pratika» - 21.00 Moderni ritmi - 21.30 Vaški ansambli - 22.00 Šport - 22.10 Sodobna glasba - 22.35 Vokalni ansambli 22.45 Jazz.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja - 9.45 Nabožna oddaja - 11.15 Tržaški tamburaški zbor - 12.15 Kmetijska oddaja - 14.00 El Campanon.

Koper

7.30, 12.30, 14.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 9.10 Zabavni zvoki - 9.30 Nedeljsko srečanje 10.30 Nove plošče - 10.45 Orkester Donato - 11.00 Dogodki in odmevi - 11.30 Današnji pevci - 11.50, 12.50, 14.30 in 15.07 Glasba po željah - 12.35 Zunanjepolitični pregled - 14.10 Sosedni kraji in ljudje - 16.00 Prenos RL - 19.00 Športna nedelja - 22.10 Plesna glasba.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.10 Nabožna oddaja - 10.45 Glasbeno tekmovanje: Ferma la musica - 11.40 Roditeljski krožek 12.00 Kontrapunkt - 13.15 Glasbena igra Tisočak - 13.38 Jula De Palma - 14.30 Program z A. Sordijem - 15.30 in 17.00 Popoldne z Mino - 16.00 Nogomet - 18.00 Simf. koncert - 20.20 Glasbeni variete - 21.15 Športna nedelja.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila 8.45 Oddaja za ženske - 9.35 Veliki variete - 11.00 Nedeljske pesmi - 11.35 Juke box - 12.00 Športna prognoza - 13.00 Radijski kvizi - 14.30 Aktualnosti - 15.00 Zabavna glasba - 16.20 Preizkušajo se diletanti - 17.05 Šport - 18.40 in 20.00 Glasba in skeči - 21.00 Zlata leta Music-Halla - 22.00 Glasbenogovorni spored.

III. program

10.00 Stamitz in Mozart - 10.25 Frescobaldi in Arne - 11.00 Operni koncert - 11.50 Haydnov trio - 13.00 Cassanea in Mondonville - 13.20 Velike interpretacije - 14.30 Bartok in Liszt - 15.30 J. Arden-P. Ojetti: Vivere come porci - 17.30 Sličice iz Francije - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturne aktualnosti - 19.15 Koncert - 20.30 20.30 Afriška ženska - 21.00 U. Saba: Preludio e fughe.

Slovenija

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila 6.30 in 7.20 Informativna oddaja - 7.30 Za kmetijske proizvajalce - 8.05 H. Januševska: «O pastircku, ki je rad pel» - 8.40 Skladbe za mladino - 10.00 Se pomnite, tovariši... - 10.45 Lepe melodije 11.00 Turistični napotki - 12.00 Na današnji dan 13.15 Iz operetnih partitur - 13.40 Nedeljska reportaža 14.00 Lahka glasba - 14.30 O'Henry «Odkupnina za Orlovo oko», humoreska - 15.05 Šport - 17.05 Znameniti operni pevci - 17.30 B. Brecht: Zaslišavanje Lukula - 18.30 Beethoven: Godalni kvartet - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Zabavno glasbena oddaja - 22.15 Serenadni večer - 23.05 Literarni nokturno.

Ital. televizija

11.00 Nabozna oddaja - 12.30 Settevoci - 13.30 Dnevnik - 14.00 Kmetijska oddaja - 15.30 Kol. dirke in plavanje - 16.45 Program za mladino - 17.45 Nedeljski program - 18.45 Dnevnik - 19.10 Nogometna tekma in kronike strank - 20.30 Dnevnik - 21.00 Dickensovi Pickwickovci - 22.10 Športna nedelja - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

18.45 Konjske dirke - 17.00 Plavalne tekme v Bremenu - 17.45 Svet je žejen 18.45 S. Lopez: Naša poti - 20.00 Šport - 21.00 Dnevnik 21.15 TV film: «La scomparsa di sir Allan Grose - 22.05 Settevoci.

PONEDELJEK, 4. MARCA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.40 in 17.40 Radio za šole - 12.00 Elektronske orgle - 12.10 Pomenek s poslušalkami - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Melodije - 17.00 Tržaški mandolinski ansambel - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Savinovi motivi - 18.00 Zbor CAI - 18.15 Umetnost - 18.30 Schumann in Bartok - 19.30 Postni govori - 19.45 Glasovi in slogi - 20.00 Šport - 20.35 Trii in kvarteti - 20.50 M. Cecovini: «Pričakovanje» - 21.05 Tamburaški ansambli - 22.00 Popevke - 22.30 Basist Jože Stabej - 22.45 Glasba za lahko noč.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tretja stran - 13.15 Poje E. Dudine - 13.45 Folklorne zanimivosti - 13.55 Jazz - 14.10 Tržaške popevke - 14.30 Simf. koncert.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 14.00, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 Trio in orkester - 10.35 Ritmi - 11.00 Otroški kotiček - 11.15 Polke in valčki - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 12.50 Glasba po željah - 14.15 Za oddih in razvedrilo - 14.30 Zvoki in barve - 15.30 Popularne skladbe - 16.30 Šport - 16.40 Mozaik glasov - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.40 Basist E. Geri - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Ansambel M. Saury - 22.10 Današnji motivi.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.10 Zvočni trak - 10.05 Šola - 10.35 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 14.40 Ital. popevke - 15.45 Plošče - 16.00 Oddaja za bolnike - 16.30 Moderne melodije - 17.11 Shakespeare: Henrik VI. - 18.26 Glasba za mladino - 19.12 Roman - 20.20 Zmenek petih - 21.05 Koncert - 22.15 Monteverdijeve skladbe

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Radijska priredba - 10.15 Jazz - 11.41 Pesmi desetletja - 13.00 Sport - 14.05 Juke box - 15.35 Neapeljske - 17.35 Enotni razred - 18.20 Poljudna enciklopedija - 20.00 Pisana glasba - 20.05 Operni pregled - 21.10 New York '68.

III. program

10.00 Nabožna glasba - 10.35 Kodaly, Sonata opus 8 - 11.20 Dvořak in Markevič 12.20 Busonijeva Kratka sonata - 12.55 Interpreti - 15.05 Dva Geminianijeva koncerta - 15.30 J. J. Rousseau, Le Devin du Village - 17.20 Francoščina - 17.45 Martucci in Busoni - 18.30 Lahka glasba - 18.45 Kulturni pregled - 20.00 S. Landi: Il beniamino infelice.

Slovenija

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.06 Glasbena matineja - 8.55 Za mlade radovedneže - 9.10 Iz jug. studiov 9.45 Slov. mladinsko petje - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Na današnji dan - 11.15 Cocktail melodij - 12.00 Na današnji dan 12.10 Aškercev «Brodnik» - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Slov. narodne - 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Razpoloženjska glasba - 15.40 Zbor «J. Hermanko» 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Sopranistka N. Vidmar in basist F. Lupsa - 18.00 Aktualnosti - 18.15 «Signali» - 18.35 Mladinska oddaja - 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Orkester B. Vaughn - 20.00 Simfonični koncert - v odmoru: «Kulturne diagonale» - 22.10 Radi ste jih poslušali - 23.05 K. Špur: Pesmi.

Ital. televizija

10.30 Šola - 12.30 Kazenski postopek 13.00 Doma - 13.30 Dnevnik - 17.00 Giocagiò - 17.30 Dnevnik - 17.45 Program za mladino - 18.45 Knjižne novosti - 19.15 O doraščajoči mladini - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film «Quattro in medicina» - 22.50 Filmske premiere - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

18.30 Nikoli ni prepozno - 19.00 Angleščina - 21.00 Dnevnik - 21.15 Športni tednik 22.00 Gospodarska rubrika - 22.30 Simfonični koncert.

JUG. TELEVIZIJA OD 3. DO 9.-III. 1968

NEDELJA, 3. marca

9.25, 20.00, 22.30 Poročila - 9.30 Dobro nedeljo voščimo - 10.00 Kmetijska oddaja - 10.45 Kraljestvo varljivih ogledal - 15.00 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - 17.15 TV kažipot - 17.35 Materinski dan — film - 18.20 Homo Varsaviensis — film - 19.15 Pogon — film 19.45 Plavalka — burleska - 20.50 TV magazin - 21.50 Športni pregled - 22.50 Prenos športnega dogodka.

PONEDELJEK, 4. marca

17.00, 20.00, 22.15 Poročila - 9.40 in 14.50 TV v šoli 10.35 in 15.45 Ruščina - 16.10 Angleščina - 17.05 Mali svet - 17.30 Od zore do mraka - 18.00 Obzornik 18.30 Portret dr. Franje Bojc - 18.50 Reportaža - 19.20 Kuharski nasveti - 19.45 Skladbe Mikisa Teodorakisa - 20.35 O nekem filmu o nekem svetu - 21.35 Cirkus v hiši — film.

TOREK, 5. marca

18.05 in 22.10 Poročila - 9.40 in 14.50 TV v šoli 10.35 in 15.45 Angleščina - 18.10 Gremo se kopat — lutk. film - 18.25 O slovenskem knjižnem jeziku - 18.50 Venezuela - 19.30 Obzornik - 20.10 Šepetanje na blazini — film - 21.50 Marij Pregelj.

SREDA, 6. marca

17.10, 20.00, 22.50 Poročila - 17.15 Tetina ohcet — lutke - 17.45 Kje je, kaj je - 18.00 Obzornik - 18.20 Ne črno, ne belo - 19.05 Glasbeni laboratorij - 20.25 Madrid: Real Madrid-Spartak - 22.15 Ameriška pevka Ruth Reese.

ČETRTEK, 7. marca

17.00, 20.00, 23.00 Poročila - 9.40 in 14.50 TV v šoli - 10.35 in 15.45 Nemščina - 11.00 Angleščina - 17.15 Zgodbe iz ilovice - 17.30 Oddaja za otroke - 18.00 Obzornik - 18.20 Narodna glasba - 18.45 Reportaža - 19.05 Prenos iz ateljeja 212 - 20.35 M. Nikezić o zunanji politiki - 21.35 Ch. Bernard Kavarna na oglu - 22.35 Pianistka D. Tomšič.

PETEK, 8. marca

17.25, 20.00, 22.35 Poročila - 9.40 in 14.50 TV v šoli - 17.30 Črni prah — film - 18.00 Obzornik - 18.20 Jurjev: Kantata o Zoji Kosmodemjanski - 19.05 Zakon o znanstveno-raziskovalnem delu - 19.35 B. Kos: Salon za smeh - 20.35 Primer dr. Laurenta — film - 22.35 Simfonični koncert.

SOBOTA, 9. marca

20.00 in 22.55 Poročila - 9.40 in 14.50 TV v šoli - 17.35 Kažipot - 18.00 Obzornik - 18.20 A. Ingolič: Tajno društvo PGC - 19.20 S kamero po svetu - 20.35 Humoristična oddaja - 21.35 Glasbena oddaja - 21.50 Filmski burleski - 22.05 Serijski film 23.00 Atletika.

Goriško-beneški dnevnik

STIKI MED ČASNIKARJI OB ODPRTI MEJI

Martina: «Model mirnega in civilnega sožitja v našem kotičku Evrope»

Slovenski časnikarji iz Nove Gorice so vrnili obisk svojim kolegom iz Gorice

Goriški župan Martina je v družbi odbornika Fantinija v petek zvečer sprejel v beli dvorani goriškega županstva delegacijo časnikarjev iz Nove Gorice, ki so predstavljali Delo, RTV, Primorske novice ter revijo Goriška srečanja. V pozdravnem nagovoru na ugledne goste, ki so jih spremljali časnikarji vseh goriških listov, je župan poudaril, da je današnja odprta meja med Italijo in Jugoslavijo sad skupnega dela. Ta model mirnega in civilnega sožitja v našem kotičku Evrope, je pozitivna resničnost, v veliki meri sad naporov slovenskih in goriških časnikarjev, njihovih člankov ter njihovega zagovarjanja stališč, ki odražajo nove čase. «Tisk — je nadaljeval župan — je z zanj svojstveno občutljivostjo takoj poudaril temeljne aspekte mestnega življenja ter s tem pokazal prebivalstvu, ki so se še do pred nekaj leti zdele last maloštevilnih. Županov govor je v slovenščini prebral časnikar našega lista Gorazd Vesel.

Za pozdravne besede se je zahvalil predstavnik novogoriških časnikajev Cvetko Nanut, ki je zlasti poudaril, kako je potrebno sedanje stike razširjati, obenem pa doseči, da bosta imeli Gorica in Nova Gorica vse večjo težo v širših dimenzijah, v katere sta ti dve mesti vključeni. Njegov govor je v italijanščino prevedel novinar Radia Koper Oscar Sudoli.

Ker je ravno ob tistem času pričel zasedati goriški občinski svet, so si gostje ogledali sejno dvorano ter za nekaj časa prisostvovali njegovemu delu.

Župan Martina je gostom podaril monografijo Josipa Tominca, goriškega slikarja. Po skupni večerji pri Fogolarju na Majnici je predsednik Pokrajinske turistične ustanove Mario Del Ben podčrtal, kako je sedanja odprta meja najboljše sredstvo za vedno večje medsebojno spoznavanje ter s tem tudi najboljši garant za utrjevanje miru v tem delu sveta. Gostom je poklonil knjigo o zgodovinskih in turističnih zanimivostih Gorice in njene pokrajine. Za pozornost, ki so jo občina, turistična ustanova in trgovinska zbornica posvetile obisku slovenskih časnikarjev, se je zahvalil časnikar Marijan Drobež, ki je rekel, da so stiki med novinarji ob meji prešli formalne okvire ter postajajo vse bolj vsebinski, kar je najboljši dokaz po skupni dobri volji, da bi se nadaljevali ter utrjevali.

Ostale goriške vesti na drugi strani

VESTI IZ DOBERDOBA

Odlikovane čipkarice

Jutri dopoldne bo prišel v Doberdob predstavnik urada vojaških služnosti iz Gorice, za izplačilo škode prizadetim kmetom, ki so jo imeli pri gradnji bunkerjev okrog Doberdoba. Uradoval bo na županstvu od 9. ure dalje Prizadeti zemljiški lastniki naj prinesejo s seboj parcelno številko zemljišča, ki pride v poštev.

V petek je bila na čipkarski šoli v Doberdobu voditeljica čipkarske šole iz Gorice. Ob tej priliki je prinesla odlikovanja, s katerimi so bile doberdobske čipkarice odlikovane na zadnji čipkarski razstavi v Milanu.

Zlato kolajno je prejela Silvana Gergolet, srebrno Anita Bajec, bronasto pa: Anita Bajec, Gabrijela Perini, Nevina Jarc in Cesija Colja. Vse so dobile tudi posebno diplomo. Srebrno kolajno je ob tej priliki prejela tudi njihova učiteljica.

Voditeljica iz Gorice je imela ob tej priliki nagovor na gojenke, pohvalila nagrajene in priporočala, naj se potrudijo za dosego nadaljnjih uspehov.

PRESERNOVA PROSLAVA V DOBERDOBU — Cerkveni mešani pevski zbor iz Doberdoba je pod taktirko svojega pevovodje tudi nastopil na tej prireditvi v prosvetni dvorani društva «Jezero» ter ob splošnem odobravanju številnega občinstva ubrano zapel več pesmi

Na Vrhu se izgubljajo stare pustne navade

Na Vrhu letos ni bilo tako živahno in veselo na pustni torek kot prejšnja leta. Vaški fantje so pozabili na stare običaje o pustovanju in slovesu od pusta na pepelnično sredo. Gospodinje so zaman pripravile jajca, klobase in vino ter pričakovale in prisluškovale, da bi zaslišale glas harmonike in povorko domačih fantov s šemami, da bi v veseli družbi tudi one pozabile za kratek čas na vsakdanje skrbi in žalosti.

Med takim pričakovanjem je tekel razgovor o nekdanjih časih, ko je bilo življenje še bolj trdo in zahtevno ,pa je bilo za pust veseno v vasi mnogo bolj veselo kot letos. Prejšnja leta niso nikoli manjkale šeme, zvečer pa so se vaščani zbrali na skupni večerji, stari in mladi, potem pa na kakem skednju s spremstvom harmonike plesali in prepevali do pozne ure.

Letos pa so bili še edino otroci, ki so se držali starih navad. Morda so občutili brezbrižnost naših motoriziranih fantov in so se zato potrudili, da bi se še lepše kot ponavadi ošemili. Tak majhen par v lepih kostimih vidimo tudi na naši sliki. Prav bi bilo, če bi si jih starejši vzeli za zgled.

Državni prispevek goriškim občinam

Kot poroča goriška KD, ima notranji minister Taviani namen — upoštevajoč težave krajevnih uprav na Goriškem — pripraviti nekatere posebne ukrepe za finansiranje nekaterih javnih del, zlasti pa za ceste v gričevnatih predelih. Poleg že omenjenega prispevka 20 milijonov lir za briško turistično cesto, bo dalo ministrstvo izreden prispevek tudi občinam Gradež, Mariano, Medea, Moraro in Villesse.

Vesti iz Števerjana

Danes dopoldne bo na županstvu v Števerjanu seja odbora občinske podporne ustanove (ECA), na kateri bodo pregledali in odobrili obračun za lansko leto. Obenem se bodo pomenili o delu te ustanove v tekočem letu v zvezi s sredstvi, ki jih bo predvidoma imela na razpolago.

Proti koncu tedna bodo razdelili tudi podpore in prevoznino dijakom, ki se vozijo v šolo izven občine in katerih imena smo že objavili.

ZA PRAZNIK 8. MARCA

Goriški oktet bo nastopil prihodnjo nedeljo v Gorici

Dosedanje delo in uspehi šempetrskih pevcev

Odbor naprednih slovenskih žena z Goriškega pripravlja za nedeljo 10. marca proslavo mednarodnega praznika žena, ki bo v Prosvetni dvorani v Gorici, Verdijev korzo 13, ob 16. uri.

Glavna točka sporeda bo nastop znanega Goriškega okteta iz Šempetra, ki bo ob tej priliki nastopil z izbranim in obširnim sporedom iz svojega bogatega repertoarja. Številni naši čitatelji te pevce že poznajo z drugih nastopov. Za druge pa naj povemo o njih nekaj več.

Letos poteka pet let od ustanovitve tega pevskega ansambla. Od prvih nastopov na proslavah so morali pevci opraviti veliko dela in vaj, prilagajali so glasove in jih zlivali v zaokroženo in ubrano celoto ter so že leta 1965 dosegli prvo večje priznanje — Kosovelovo nagrado Zveze kulturno prosvetnih organizacij. Leto za letom se je poslej število njihovih nastopov in uspehov večalo. Nastopali so po vseh večjih krajih na Primorskem, pa v Ljubljani, Velenju in drugod po Sloveniji. Predstavili so se večkrat tudi zamejskim Slovencem in med drugim nastopili v klubu S. Gregorčič v Gorici.

V sezoni 1965-66 je nastopil oktet na ljubljanski televiziji ter večkrat posnel svoje petje za radio v Ljubljani in Kopru.

Lani je Goriški oktet nastopal na Poljskem po raznih mestih ter bil deležen lepega obiska in laskavih priznanj.

Do konca lanskega leta je vodil oktet Emil Šaver, letos pa je prevzel vodstvo Danilo Čadež. Njihov repertoar je zelo obsežen ter zajema med drugim skladbe Gallusa, Simonitija, Marolta, Seghizzija, Žarova itd.

Zato vabimo že sedaj ne samo žene in njihove može, ampak vse tiste, ki ljubijo našo lepo pesem, da se udeležijo nedeljske proslave v Gorici v čim večjem številu, saj bomo z lepo domačo pesmijo Goriškega okteta najbolje proslavili mednarodni praznik žena.

GNUSEN ZLOČIN, KAKRŠNEGA V GORICI ŠE NI BILO

Neznanec zabodel priletno žensko da bi se polastil njenih dragocenosti

Truplo so našli naslednji dan - Kriminalni organi iščejo sled za neznanim zločincem

Gnusen zločin se je prejšnji dan pripetil v Gorici: neznanec je z nožem večkrat zabodel v prsi 78-letno Giuseppino D'Andrea, poročeno Sturni, ter jo na takšen način umoril v njenem stanovanju v Manzonijevi ulici 24. Karabinjerji, ki zadevo preiskujejo, so doslej zaslišali vse žrtvine sorodnike, sosede in znance, da bi mogli priti na sled morilcu. Predvsem skušajo dognati vzrok za to dejanje. Skoraj gotovo ga je zločinec napravil med stikanjem po stanovanju, da bi prišel do denarja ali zlatnine. Po prvih podatkih naj bi odnesel za več stotin tisočakov dragocenosti, predvsem zlatih ogrlic, ki naj bi predstavljale skromno bogastvo priletne ženice. Nadalje je zmanjkala hranilna knjižica na donositelja s pologom 700.000 lir ter krznen plašč.

Pokojnica je pred šestimi leti izgubila moža, ki je bil dolga leta tajnik trgovinske zbornice. Živela je sama z dostojno pokojnino ter v popoldanskih urah obiskovala Garibaldijevo kavarno, zvečer pa je rada zahajala v prvo nadstropje (sama je prebivala v drugem) k De Benedictisovim gledat televizijski program. V četrtek zvečer, bilo je okoli 24. ure, se je D'Andrea poslovila od sosedov ter po stopnicah odšla v svoje stanovanje. Kakor se sedaj sosedje dobro spominjajo, so kmalu po njenem odhodu zaslišali krik, ki je prišel iz zgornjega stanovanja. Ker se ni več ponovil in se je luč v stanovanju ugasnila, vsemu niso pripisovali več nobene važnosti.

Kot v Dostojevskega romanu Zločin in kazen se je takrat v stanovanju utrnilo človeško življenje. Zločinca, ki je brez težav prišel v vedno odklenjeno hišo, je presenetil starkin prihod. Izgubil je razsodnost ter jo zabodel; storil je dejanje, ki verjetno ni bilo v njegovih namenih, ko je izvršil rop. Ko je z zbodljajem v srce žensko umoril, je ugasil luč ter se potuhnil. Stanovalci so odšli spat, on pa je nemoteno zapustil hišo ter izginil v noč.

Ker v petek ves dan Giuseppine D'Andrea ni bilo na spregled, so njeni znanci o svojih sumih obvestili kriminalne organe. Vdor gasilcev v stanovanje je razblinil sleherni dvom: znašli so se pred truplom, ki je na podu ležalo v mlaki krvi. Zdravnik je v petek zvečer okoli 22. ure, ko so odkrili zločin, na podlagi znakov ugotovil, da je ženska prenehala živeti pred približno 22 urami, se pravi takrat, ko je od De Benedictisovih prišla v svoje stanovanje ter dala iz sebe še poslednji krik...

Požar v trgovini Fiat v Tržiču

Prejšnji večer okrog 22. ure je v trgovini zastopništva Fiat v Tržiču izbruhnil požar v skladišču raznega materiala. Gasilci iz Tržiča so bili dve in pol ure na delu, da so omejili in nato pogasili ogenj. Tako so rešili blago v sosednjem prostoru, kjer je bilo kakih 80 novih in rabljenih avtomobilov. Škodo cenijo na okrog pol milijona lir, ki pa je krita z zavarovalnino.

Priprave za izgradnjo mednarodnega prehoda

Na pobudo trgovinske zbornice je občinski odbornik za javna dela Lupieri razložil odbornikom trgovinske zbornice, zastopnikom kategorij, sindikatov, operaterjem, bančnikom, avtoprevoznikom in spediterjem načrt o izgradnji mednarodnega tranzitnega prehoda na področju med glavnim pokopališčem in železniško progo Gorica - Nova Gorica.

Potem ko je navedel tehnične nadrobnosti, ki smo o njih že pisali v poročilu o eni izmed zadnjih sej občinskega sveta, ko so svetovalci odobrili idejni načrt za novi prehod, je odbornik na odgovore posameznih vpraševalcev pojasnil, kako je s stiki s predstavniki jugoslovanskih oblasti glede izgradnje tega objekta in avto ceste, ter dodal, da bodo mednarodni prehod poprej zgradili kot avtomobilsko cesto.

Odbornik Lupieri je nadalje povedal, da so že vložili prošnjo za deželno finansiranje, ter predlagal ustanovitev tehničnega odbora strokovnjakov, ki naj s predlogi pomagajo poiskati najboljšo lokacijo za razvrstitev posameznih služb. Na željo prisotnih bo sestanek za sestavo tega odbora pripravila trgovinska zbornica.

Soproga Romana Devetaka iz Sovodenj, Norma Tabaj, je v sredo povila prvorojenko, ki so ji dali ime Romina.

Lucijanu Fajtu pa je žena Olga Černic te dni v goriški porodnišnici povila že tretjega sina.

Športno društvo iz Sovodenj čestita srečnim staršem.

OKROŽNO SODIŠČE V GORICI

Ni bilo miru med sosedi v Ul. Balilla v Gorici

Spor se je zaključil pred sodiščem z velikimi stroški za obe sosedi

V hiši številka 15 v Ul. Balilla v Gorici je bilo meseca oktobra 1966 pravcato vojno stanje med družinama Pizzamiglio in Markič, ki je 11. in 12. oktobra izbruhnilo v medsebojna psovanja in pretep med obema ženskama. Zadeva je prišla nazadnje pred okrožno sodišče ter se v petek zvečer zaključila z obsodbo treh udeležencev. Obsodba je pogojna, vendar bi utegnila prizadete zelo obtežiti, če se bi prepiri v bodoče ponavljali.

Povod za prepir je dal bicikel moža 39-letne Carmele Niglio por. Pizzamiglio, katera stanuje v omenjeni hiši. Kolo, ki ga je lastnik ponavadi prislanjal k zidu na dvorišču, pa je bilo tam v napoto 47-letnemu Cirilu Mrakiču in njegovi ženi 38-letni Idi Stubelj. Obe ženi sta se zaradi tega sprli ter se psovali. Ida je med drugim pred sodiščem povedala, da jo je druga, ki je po rodu s Sicilije, zmerjala s «schiava in lažnjivka», Niglio pa je s svoje strani tožila Cirila Mrakiča, da jo je zmerjal s pocestnico. Od besed je prišlo tudi do pretepa, in sicer okrog poldne 11. oktobra in okrog 19. ure naslednjega dne. Pri tem sta obe ženi dobili telesne poškodbe, ozdravljive v 4 odnosno v 10 dneh.

Sodišče je zadevo razrešilo tako, da je obsodilo Carmelo Niobe na 2 meseca zapora in 70 tisoč lir globe, zakonca Mrakiča na po 2 meseca zapora in po 60 tisoč lir globe; kazen pa je pogojna in brez vpisa. Obe stranki si bosta medsebojno plačati stroške, ki so določeni za vsako stran po 60 tisoč lir. Vsi trije so bili oproščeni obtožbe pretepa zaradi pomanjkanja dokazov.

Zakonca Mrakič je zagovarjal odv. Sfiligoj, Niglio pa dr. Formentini. Obe stranki sta vložili priziv.

Opozorilo potrošnikom plina

V zvezi z nekaterimi nesrečami, ki so se primerile po raznih italijanskih mestih zaradi nepazljivosti pri potrošnji plina, priporočajo občinska podjetja v Gorici potrošnikom plina, naj po uporabi vedno zaprejo pečico in tudi gumasto cev priključka na omrežje ter naj poskrbijo večkrat za čiščenje in vzdrževanje plinskih naprav. V primeru, da plin pušča, naj to takoj javijo na tel. št. 31-56 posebni varnostni službi, ki deluje v vseh urah in bo čimprej posredovala. Občanom se tudi priporoča ,naj so delujejo s podjetjem tudi s tem, da takoj javijo vsako puščanje cevi plinske napeljave na cestah. Na ta način se da preprečiti nevarnosti pri uporabi plina.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

V tednu od 25. februarja do 2. marca se je v goriški občini rodilo 33 otrok umrlo je 12 ljudi, poročilo se je 5 parov in štiri so oklicali.

ROJSTVA: (Slovenska imena so v kurzivnem tisku): Manuela Gasparini, Marco Caiffa, Emanuela Scridel, Massimo Goretti, Lorena Nicola, Alberto Rupolo, Fabiana Fragiacomo, Barbara Sfiligoj, Antonella Stabile, Silvia Maricchio, Pierpaolo Tell, Alberto Braidot, Lucia Simeoni, Michela Milocco, Massimo Macuz, Gregoris Cristina, Michela Pavesi, Palo Marchi, Federico Farano, Eleonora Piuch, Giampaolo Paoletti, Gianfranco Paoletti, Andrea Venier, Silvana Dollani, Barbara Gazzoni, Luisa Gallizia, Maria Grazia Wilfinger, Gianluca Daris, Nadia Beuciar, *Marko Faj*, Marco Percuzzi.

UMRLI: kmet 67-letni Raimondo Simcic, 83-letna Maria Maligoj, prodajalec 26-letni Luciano Benedetti, upokojenka 72-letna Antonietta vd. Seretti, skladiščnik 58-letni Emilio Pelos, upokojenka 76-letna Tranquilla Tentor vd. Scarel, 67-letna Elvira Candotti por. Laconi, upokojenec 83-letni Giovanni Bigatton, upokojenec 66-letni Luigi Paulettig, invalidka 78-letna Teresa Brumat por. Visintin, gospodinja 73-letna Teresa Cumino vd. Geretti, gospodinja 77-letna Anna Bressan vd. Braida in že vd. Marussig.

POROKE: hidravlik Giuseppe Baldassi in delavka Rosetta Brunetti, mehanik Venceslao Konic in delavka Sonia Paulin, tekstilec Lucio Leban in prodajalka Marta Hlede, podčastnik Michele Calderini in frizerka Liliana Clemente, šofer Gianfranco Stella in gospodinja Vera Ferlatti.

OKLICI: zidar Luigi Troncar in posestnica Simone Normandia Chos, delavec Antonio Brandellero in učiteljica Anna Maria Bartolano, uradnik Silvano Polmonari in gospodinja Orietta Burgnich, karabinjer Enrico Castrovinci in gospodinja Renata Pianussi.

DANES, 3. marca v prosvetni dvorani, Korzo Verdi 13 v Gorici ob 16. uri

PREDSTAVA

STUDIA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA V TRSTU

RUSI MOST

Izbor iz literature tržaških ustvarjalcev:

ALOJZ REBULA, BORIS PAHOR, MIROSLAV KOŠUTA, JOSIP TAVČAR, FILIBERT BENEDETIČ, MARKO KRAVOS, IRENA ŽERJAL-PUČNIK, SERGIJ VERČ, BRUNA PERTOT, IGOR TUTA, FILIP FISCHER, MARIJA MIJOT.

DAMATIKA, POEZIJA, PROZA

Nastopajo gojenci Studia: BOGATEC LIVIO, COLJA STOJAN, GAŠPERLIN DRAGO, JANKOVIČ NORA, KRAVOS ALENKA, KRAVOS MILICA, MORELJ PAVEL, OFICIJA MARIJA, SANCIN SAMO, VERČ SERGIJ.

REŽIJA: JOŽE BABIČ
GLASBA: ALEKSANDER VODOPIVEC
LIKOVNI SODELAVEC: DEMETRI CEJ

Kino

Gorica

VERDI. 15.00: «La 25.a ora», Virna Lisi in A. Quinn. Kinemaskope v barvah.
CORSO. 15.00: «Le grandi vacanze», L. De Funes. Francoski kinemaskop v barvah.
MODERNISSIMO. 14.00: «Cul de sac», F. Dorleac in D. Pleveance. Angleški film; mladini pod 14. letom prepovedan.
CENTRALE. 15.15 «El desperado», A. Giordana in R. Dexter. Kinemaskope v barvah.
VITTORIA. 15.00: «Bandidos», E. M. Salerno in M. Martin. Italijanski barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO. 14—22: «Edipo Re» — Film P.P. Pasolinija — S. Mangano in F. Citti — Barvni film.
EXCELSIOR. 14—22: «Facce per l'inferno», G. Peppard in R. Burr. Kinemaskope v barvah.
PRINCIPE. 14—22: «Sinfonia di guerra», C. Heston in M. Schell. Kinemaskope v barvah.
S. MICHELE. 14—22: «Vajas con dios Gringo», G. Saxon in E. Love. Kinemaskope v barvah.

Ronke

EXCELSIOR. 15—21.30: «Quando dico che ti amo», T. Renis in L. Falana. Kinemaskope v barvah.
RIO. 15—21.30: «Agente 007 si muore solo due volte», J. Connery. Kinemaskope v barvah.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna SORANZO, Vedrijev korzo 57; tel. 28-79.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna «Alla Salute» Fabbris, Ul. Cosulich 117 — tel. 72486.

RONKE

Ves dan in ponoči je odprta lekarna «ALLA STAZIONE» dr. Mattiti, Vermegliano, Ul. Garibaldi 3, tel. 77446.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes, 3. marca je v Gorici odprta cvetličarna BANDELJ JOŽEF, na Travniku, tel. 54-42.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORICA — Ul. Duca d'Aosta 180 — Tel. 28-45 — GORICA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA

DOBRA ZAMISEL JE VČASIH VELIK KAPITAL

Kako lahko drobna in mršava deklica podobna zobotrebcu, postane bogata

18-letna Angležinja Twiggy je sedaj najdražja manekenka in dobra partija za njenega managerja, ki se bo oženil z njo

Čudno se sliši, ako pravimo, da je najdražja in najbolj mršava manekenka 18-letna Angležinja Twiggy, «masten grižljaj». Toda za njenega odkritelja in manažerja Justina de Villeneuva je to vsekakor. On je z njo zaslužil milijone. In da bi tudi v prihodnosti ostalo nje premoženje pod njegovim nadzorstvom, hoče Justin svojo varovanko še bolj navezati nase ter se z njo poročiti. Končno je namreč vendarle dosegel zaželeno prostost, ko se je ločil od svoje prve žene.

Najkasneje spomladi bo Twiggy gospa Villeneuve. Ob tej misli je mlada angleška manekenka presrečna in očarana. Saj že več kot eno leto ne izpolnjujejo vse njene misli in njene želje nikokar drugega kot samo njenega «ljubega ljubega Justina», moža, ki jo osrečuje in ki ji je dal podlago za njeno sedanje bogastvo. Toda Angleži so glede te zveze dokaj skeptični. Seveda se bosta poročila, toda malokdo veruje, da bo ta zakon tudi srečen. Večina meni, da je mr. Villeneuve, oz. Nigel Davies, premeten konjunkturist. «On bo to nežno, naivno deklico onesrečil», napovedujejo mnogi. «In ko mu bo pozneje tako kazalo, jo bo pustil na cedilu...»

Kaže, da te govorice niso prišle na uho Twiggy, kajti, odkar sta se odločila, da se poročita, plava v oblakih od sreče in blaženosti. Obenem ima tudi precej opravka z urejanjem nove hiše, ki jo je kupila v Londonu. Sobe bodo opremljene popolnoma po njeni zamisli. Stene tapecirane s škrlatnimi tapetami, a načrt za hipermoderno opremo je izdelal rimski arhitekt Colombo. Nizki stolčki, nenavadno oblikovane mizice, ekstravagantne cvetlične vaze in cvetlice razpostavljene na krajih, ki sicer niso v navadi. Vendar pa se zdi, da se mladi par počuti v tem okolju kar dobro. Zlasti Justin de Villeneuve. Nihče ne bi uganil, da se je še pred nedavnim stiskal v tesnem dvoriščnem stanovanju, tako samozavestno se gibljе v novih salonih.

Twiggy je, seveda drugačna. Ona je ostala še vedno tako otročje in naivno bitje, kakršna je bila še pred dvema letoma, ko je začela svojo manekensko kariero. «To pa je zaradi tega,» je ironično dejal neki časnikar, «ker je ona najtanjša, a obenem tudi najbolj neumna manekenka. To koščeno in krhko telo Twiggy je vrglo v kratkem času okoli dva milijona, toda naravnost v nebo vpijoča naivnost te male bo morda v še krajšem času privedla do tega, da bo vse izgubila...»

Ali je Twiggy zares neumna? Skoro vse kaže, da je.

«Hirošima, kaj je to?» so jo vprašali ameriški časnikarji. «Še nikoli nisem o tem slišala,» je odgovorila plavolasa deklica z deško frizuro.

«Stalin?» je odvrnila na drugo vprašanje manekenka čednega, a praznega obraza, velikih otroških oči in koščenih ramen. «Ta je živel med drugo svetovno vojno, kaj ne? Bil je nemški častnik, ne čakajte... Oh, ne, oprostite, mislim, da je bil Rus. Sedaj je mrtev. — Franco? Hm... to ime zveni tako po italijansko. — Churchill? O, da, za tega pa vem, saj je umrl šele pred nekaj leti. Vendar pa se ne morem spomniti, kakšen poklic je opravljal. Vendar pa ga mi Angleži zelo občudujemo. Zakaj? Oh, prosim, nikar me ne sprašujte toliko. To me spravlja v zadrego. Veste, jaz nisem bila nikoli dobra v šoli. S petnajstim letom sem že nehala hoditi v šolo. Hvala bogu! Takrat sem spoznala Justina. On mi je dejal, da ni ravno potrebno, da je človek kdove kako pameten, da bi zaslužil mnogo denarja. In je imel prav. Sploh ima Justin vedno prav...»

Sedaj 28-letni Justin de Villeneuve, Twiggyn zaročenec, je Londončan, kot njegova zaročenka in se je poskušal v nešteto poklicih. Prodajalec, boksar, trgovec s starinami, aranžer in celo frizer. Z glavnikom in škarjami v rokah je nekoč dobil v roke v nekem predmestnem frizerskem salonu neko suho deklico, ki mu je zaupala, da bi raje bila manekenka v kakem modnem salonu kot pa najzadnja in najneumnejša v šoli. Mr. Nigel Davies — tako se v resnici imenuje Justin de Villeneuve — se je moral od srca smejati takim besedam. «Tako suha, kot si? Kot zobotrebec. Imenoval te bom twiggy — vejica!»

Iz golega usmiljenja, kot sedaj prostodušno priznava Justin, je odpeljal Twiggy v neko boutique in ji kupil lepo oblekico. «Bila je v njej tako srčkana! Kar preprosto je smuknila vanjo in se potem v njej gibala nenavadno lahkotno. In takrat mi je šinilo v glavo, da bi se iz nje morda le dalo kaj napraviti...»

Videti je, da je ta misel rojila mlademu Nigelu ponoči in podnevi po glavi. Tuhtal je in tuhtal in nazadnje jo je poklical k sebi. Postrigel je Twiggy njene redke svetle lase čisto na kratko in jih pobarval v zlato-rumeno, primerno jo je našminkal in jo dal fotografirati od vseh strani.

Deirde McSharry, modna urednica londonskega «Daily Express» je hodila k njemu v modni salon. Njej je pokazal Twiggyne slike in jo naprosil, da bi se zanjo zavzela. Ker je cenila njegovo frizersko delo, mu je obljubila svojo pomoč.

«Ko sem si potem doma še enkrat ogledala fotografije», se spominja sedaj časnikarka, «sem dobila občutek, da bi utegnila postati mala blondinka pomemben ženski tip. Tip prihodnosti...»

Napisala je članek — daljšega kot se je prvotno namenila — z naslovom: «Obraz leta 1966» in s tem nehote sprožila plaz.

Nigel Davies se je tudi moral prilagoditi novim okoliščinam. Izbral si je novo — «umetniško» — ime. Od takrat se je jel nazivati Justin de Villeneuve, izbral si je novo frizuro z dolgimi lasmi, začel se je tudi drugače oblačiti: srajce z živimi cvetličnimi vzorci, pisane kravate. Tudi zunanjost svoje varovanke je ponovno spremenil. To 175 centimetrov visoko in 45 kilogramov težko dekletce je oblekel v vrečasta mini krila, obul v vzorčaste volnene nogavice in nizke otroške čevlje.

Zatem sta oba šla obiskat gospo in gospoda Hornby — Twiggyne starše.

«Jaz sem obraz leta 1966,» je izjavila Lesley Hornby, odtlej imenovana Twiggy, svojim osuplim staršem. «Postala bom manekenka, a Justin bo skrbel za moje posle. In nič več ne pojdem v šolo!» Novo pečeni manganer je razložil še nekaj podrobnosti. Podjetje nosi ime «Twiggy Enterprises limited», delničarji pa so Twiggyn oče, njena mati in — seveda — Justin.

Hornbyjevi se zares niso mogli nič pritoževati. Kot bi mignil se je ta «suha vejica» pojavila na naslovnih straneh največjih svetovnih modnih revij: Vogue, Elle in Seventeen. A nova modna parola je postala: «Proč z oblinami, proč z bujnimi prsi, v modi je okostnjak.»

Seveda so se pojavili tudi nasprotniki nove mode. «Žalostno je,» je izjavil predsednik damskega modnega koncerna v Bostonu, «da čuti človek ob pogledu na to mlado bitje, namesto privlačnosti odpor. Twiggyne noge me spominjajo na dve odreveneli glisti, a njeno telo na skelet.»

Justin de Villeneuve pa se bo brez dvoma znal pred to grozečo nevihto primerno obraniti. Sicer pa se ne boji zatona Twiggy-mode, vsaj dotlej ne, dokler zasluži njegova varovanka kot fotomodel v Ameriki tisoč dolarjev na dan, dokler se v Angliji trgajo za Twiggy - obleke, Twiggy - hlače, Twiggy-puloverje...

«Koliko sem zaslužila vam pri najboljši volji ne vem povedati,» je z ganljivo iskrenostjo izjavila Twiggy. «To ve le Justin. Jaz se za denarne zadeve ne zanimam. Vzbujajo mi strah in se na to nič ne razumem.»

S. A.

Twiggy s svojim manažerjem — bodočim možem

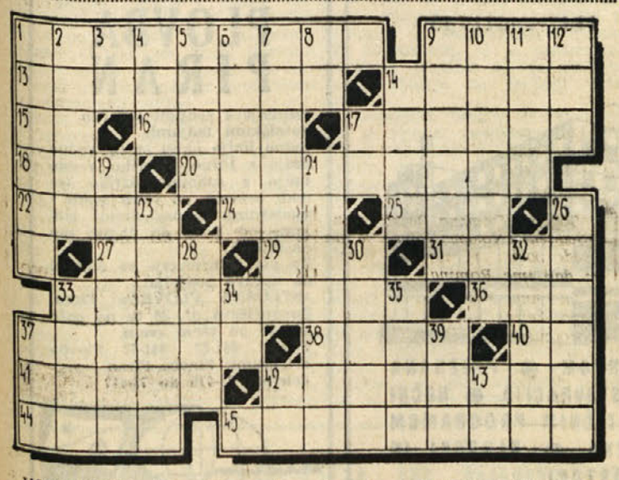

VODORAVNO: 1. prostor za drva in premog, 9. konec življenja, 13. nekdanja vojaška enota, 14. francoska pisateljica, predhodnica romantike v Franciji («Delphine»), 15. začetek abecede, 16. tanka in ozka deska, 17. ženska v pozni življenjski dobi, 18. tekočina v srcu in žilah, 20. sorodnica, 22. ime žene filmskega igralca Chaplina, 24. največji morski sesalec, 25. ognjenik na Filipinih (Mauna), 27. glavni števnik, 29. del vodovodne napeljave, 31. mesto s starim gradom v severni Dalmaciji, 33. spust letala, privolitev, 36. ločilni veznik, 37. branjevec, 38. ozek kos blaga, 40. pritok Kame v SZ, 41. uslužbenec, ki skrbi za red, 42. ladja na jadra, 44. glavno mesto Jordanije, 45. topel veter, ki veje od ekvatorja v višjih plasteh na sever in jug.

NAVPIČNO: 1. strog atenski zakonodajalec 2. telesna kost, ki je prirasla k hrbtenici, 3. začetnici borca za svobodo Istre, ki so ga Italijani ustrelili leta 1930, 4. otok v Prespanskem jezeru, 5. zdravilna travniška rastlina, 6. nenasitnost, 7. varianta, različica, 8. avtomobilska oznaka Cetinja, 9. eden najboljših čeških namiznoteniških igralcev, 10. ime slovenske pevke zabavne glasbe Deržaj, 11. največje jugoslovansko pristanišče, 12. pod, 14. spoj, kontakt, 17. avtomobilska oznaka Skoplja, 19. vstopna skladba, navadno brez določene oblike, 21. napad na politično osebnost, 23. princip zla v mitologiji starih Parzov, nasprotje Ormuzdu, predstavniku dobrega, 26. edini izvod kakega dela, 28. reka, ki teče skozi München, 30. popularni italijanski operni skladatelj («Rigoletto»), 32. glavna ulica v Zagrebu, 33. Kettejev rojstni kraj na Notranjskem, 34. okrajšava za «tremolo», 35. sladkovodna riba, 37. zemeljska ožina na Malaki, 39. orientalski prašek za barvanje las, 42. ena od okrajšav za mesec junij, 43. kratica za «izvršni svet».

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. kaktus, 7. Poluks, 13. aviatik, 17. tamar, 19. Jama, 20. Ant, 21 Murillo, 23. Ren, 24. TT, 25 milo, 26. Soss, 28. ne, 29. ukana, 31. nakit, 33. sraka, 34. krm, 37 Milan, 39. tir, 40. Tračani, 43. Ito, 44. astatin, 46. milijon, 48. statist, 49. izobara.

KAJ ČUDNA «ZADRUŽNA» JETNIŠNICA V ZDA

Kaznjenci - pazniki se znašajo nad svojimi bednimi sotrpini

V ječi so mučili in ubili nad 200 jetnikov - Zaloge mučilnega orodja in orožja, izsiljevanje, nečedne kupčije in homoseksualnost - so v ječi nekaj vsakdanjega

V Cumminsu v državi Arkansas v ZDA imajo kaj čudno državno jetnišnico. Po nekem zakonu iz leta 1884 se mora ta jetnišnica vzdrževati sama, to je, biti mora samozadostna. Skratka, to naj bi bila nekakšna oblika samoupravljanja, ki pa se je spremenilo v veliko sleparijo in v zločinsko dejavnost. Stvar se pač ni mogla razvijati drugače, saj so bili zaradi varčevanja prisiljeni, da se za pazniško službo poslužujejo zločincev samih, pri čemer izbirajo najbolj krvoločne in nevarne, ki so tudi najbolj strogi, vneti in nepopustljivi pazniki. Če k temu dodamo, da so oboroženi ter da hodijo jetniki v tej jetnišnici na polje na delo, tedaj si pač lahko sami predstavljamo, kakšne zlorabe se tu dogajajo.

K vsemu temu je treba dodati, da kroži po tej jetnišnici popolnoma svobodno denar. Iz tega izvirajo podkupovanje, izsiljevanje, kraja itd. Še do pred kratkim je imela tudi skupina jetnikov v zakupu poštni urad. Tu so odpirali vsa pisma in jemali iz njih denar, ki so ga svojci pošiljali jetnikom. Iz pisem pa so tudi zvedeli za razne osebne zadeve jetnikov in očitno je, kako je ta skupina, ki bi jo bolj pravilno raje imenovali tolpo, izkoriščala vse to za svoje izsiljevanje. Končno je treba še pomisliti, da smo v južni državi ZDA, kjer so močni plemenski predsodki in mržnja in kjer je mnogo črncev, kar še bolj zapleta položaj.

Za to jetnišnico se je začela zanimati javnost, ko je prišel tja novi ravnatelj Tom Murton in začel delati v jetnišnici red. Kmalu se je odkrilo, da je bilo doslej umorjenih v tej jetnišnici vsaj 200 jetnikov, ko so jih paznikizločinci mučili in postrelili z običajnim izgovorom, da so hoteli zbežati. Sicer se v jetnišnici govori, da je bilo žrtev mnogo več. Dovolj je, da gredo izkopavat zemljo v najbolj odročne predele velike jetnišnice, ki je hkrati ogromno zemljiško posestvo, pa pridejo na dan okostja in kosti ubitih jetnikov, ki se niso hoteli vdati samovolji in izsiljevanju ječarjev. Pred kratkim je neki bivši jetnik črnec Reuben Johnson, izpovedal, da je leta 1947 pomagal zakopati tri umorjene jetnike in res so odkrili tri okostja z odsekano glavo.

Vsakdo bi pričakoval, da pojdejo kansaške državne oblasti novemu ravnatelju na roko, da odkrije čimveč zločinov, ki so se doslej nekaznovano dogajali v tej jetnišnici. Kaj še! To bi bilo v sramoto tej «zgledni» državi na jugu ZDA in s tem v sramoto vsej ameriški demokraciji. Zato je guverner države, republikanec Winthrop sklenil, da mora ravnatelj prenehati preiskavo in da jo prevzame v svoje roke krajevna policija. To pomeni, da pojde čez nekaj mesecev vse v pozabo in Cummins bodo zopet smatrali za zgledno ječo. Kar se omenjenih okostij tiče, pa bodo že našli kakšen izgovor. Ni izključeno, da bodo kasneje celo trdili, da so si vse izmislili «zabiti» črnci. Pravijo, da bodo že prisilili novega ravnatelja, da odstopi. Sicer pa sam izjavlja časnikarjem, da je stalno v nevarnosti in da mu že grozijo s smrtjo, tako da hodi okrog vedno oborožen.

Ravnatelj je pokazal časnikarjem orožje in mučilno orodje, ki ga je zaplenil v jetnišnici po svojem prihodu. Pokazal jim je usnjene pasove za bičanje, vsakrvrstne nože, tolkala, prevlečena s kožo, brizgalke, rezilca in velike žeblje. Pri tem je dejal, da je po celicah skritega še mnogo strelnega orožja, toda sedaj še ne more tvegati temeljite preiskave in mora zelo previdno ravnati pri uvajanju sprememb v notranji organizaciji jetnišnice. Ravnatelj je na vprašanje časnikarjev tudi povedal, da ne more kadarkoli dati ukaza za preiskavo v jetnišnici. Če bi storil to, bi prišlo do prave bitke z mnogimi mrtvimi in ranjenimi. V celicah ni bilo pravzaprav nikoli preiskav in jetniki bi se vsaki temeljiti preiskavi uprli.

V ječi je 1296 jetnikov, katerim je treba dodati še 40 jetnic v posebni zgradbi sredi jetniškega posestva. K temu je treba dodati 40 plačanih paznikov ter 210 «zaupnih» jetnikov, ki opravljajo oboroženo stražno službo. Te «straže» pa izbirajo med tistimi, ki so obsojeni na največ let zapo- Seveda izberejo tiste, ki so najboljši strelci. Devetdeset odstotkov teh «zaupnih» paznikov je morilcev. Najbolj nevarne in krvoločne jetnike pa izbirajo za to službo, ker znajo najbolj ustrahovati druge jetnike. Jetniki dobro vedo, če ne delajo, ali če ne ubogajo, da si ti morilci ne bodo prav nič pomišljali, ustreliti tudi nje. Seveda je ta sistem barbarski in je to edina ječa, ki deluje na ta način.

Kot smo že dejali, da ni najhuje to, da so za paznike morilci, ki prestajajo svojo kazen. Največje zlo je v tem, da lahko kaznjenci ohranijo ves denar, ki si ga lahko priskrbijo. Iz tega izvira, da je način življenja za kaznjence odvisen od tega, koliko denarja imajo. Kdor razpolaga z denarjem, uživa razne prednosti, kdor je reven, pa mora prenašati vse zlorabe. Kaznjenci, ki razpolagajo z denarjem, se lahko izognejo prisilnemu delu na posestvu s tem, da plačajo določeno vsoto. Ravno tako si lahko priskrbijo kako lažje delo. Tako morajo kaznjenci na primer plačati za mesto pomivalca posode in krožnikov v kuhinji do 50 dolarjev (okrog 30.000 lir) «takse» na mesec. Iz tega položaja nastaja popolna zmešnjava, saj so v jetnišnici razne skupine, ki imajo pod svojim nadzorstvom vse življenje v njej.

Zaradi tega je bil prvi ukrep novega ravnatelja ta, da je izločil kroženje denarja po jetnišnici, Kaznjenci morajo uporabljati sedaj posebne bone, ki jih izdaja ravnateljstvo; z njimi kupujejo vse, kar potrebujejo. Ravnatelj je zagotovil tudi vsem jetnikom brezplačno hrano. Še pred mesecem dni je moral vsak jetnik plačati v menzi po pol dolarja za vsak obed skupini, ki je nadzirala kuhinjo. Sedaj dobivajo vsi enake obroke, ob določenih urah. Sam ravnatelj gre večkrat jest v jetniško menzo, da dokaže, da dobiva enako hrano kot oni.

Ravnatelj je tudi pojasnil časnikarjem, da so še vedno dovoljene v ječi telesni kazni, ker jih dopušča zakon države Kansas. Zato je popolnoma zakonito bičanje jetnikov, ki nočejo delati Od tega je le majhen korak do mučenja in raznih kazni, ki so še vedno v navadi med jetniki.

V ječi je razširjen tudi razvrat, zlasti homoseksualnost. Vanjo pošiljajo razen navadnih zločincev tudi ljudi, ki bi spadali v norišnico, med nje pa tudi 14-letne dečke.. Če se kakšen izmed teh dečkov upira pokvarjencem, ga mučijo tudi celo do smrti Še nedolgo od tega niso bili alkohol in mamilna sredstva prepovedani. Celo prostitutke so lahko prihajale v jetnišnico, saj ni bil dostop težak, če pomislimo na njeno obširno posestvo. Dovolj je bilo, da so se sporazumele s pazniki Tudi pobeg iz jetnišnice je v teh razmerah lahek in z nje zbeži več kaznjencev kakor iz vseh drugih ječ v ZDA.

To je le nekaj paberkov iz življenja v tej jetnišnici. V njej je imela dejansko v rokah oblast skupina nasilnežev, medtem ko so jim bili vsi drugi popolnoma podložni: ali iz strahu, ali pa, ker se jim je to splačalo. Vse je delovalo kot nekakšna zadruga. Nadzorstvo nad denarnim skladom jetnišnice imajo ravnatelji. Ko so torej ti ravnatelji kaj potrebovali, so lahko na veliko črpali iz skupne blagajne. Ko je prišel v jetnišnico sedanji ravnatelj, je znašal njen sklad 1 milijon dolarjev. To je zelo velika vsota za vsako jetnišnico. Če pa se pomisli, da gre v tem primeru za ogromno posestvo in da so jetniki — poljski delavci skoraj zastonj ter da so proizvodne možnosti neizčrpne ,tedaj je ta vsota pravzaprav majhna.

Kot smo dejali, kaže, da bo novi ravnatelj kmalu zletel. Tamkajšnji politikanti namreč trdijo, da gre za vzorno jetnišnico, so navdušeni nad telesnimi kaznimi ter so prepričani, da so črnci le živina v službi belcev. Sam ravnatelj prizna, da je ta ječa v letu 1968 pravi otok suženjstva.

Neki francoski časopis piše, da so ljudje iz kroga Elizabete Taylor povedali, da je vsem načelnikom tiskovnih uradov, ki se vrte okoli nje, naročila, da bo do leta 1975 imela vedno le 35 let. Res škoda, da ne more veljati to za vse ženske...

* * *

V kinematografskih krogih trdijo, da se je ljubezen med Brigitte Bardotovo in njenim možem Guntherjem Sachsom popolnoma ohladila. Toda neki filmski kritik je ugotovil, da so to vest razširili **že sedemkrat.**

HOROSKOP

Veljaven od 3. do 9. marca

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Med številnimi simpatičnimi srečanji vas bo eno še posebno zanimalo. Morda bo nastala iz tega tudi trajna vez. Na delu vam bo neka vplivna oseba pomagala k napredovanju. Zdraviti si boste morali želodčne bolečine. Ne ozirajte se na opravljanje.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Če hočete pridobiti naklonjenost neke osebe, morate biti bolj vljudni in prepričljivi kakor ste običajno. Prejeli boste prijetno pismo. Na delu vam svetujemo previdnost v zvezi z pobudami, ki predpostavljajo odgovorno mesto. Bolele vas bodo nekoliko obisti. Bodite zadržani.

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) Neki vaš predlog osebi, ki jo imate zelo radi, bo osta! brez odgovora. To vas bo končno izmodrilo, da boste odnehali. Na delu se morate paziti in se ne vmešavati v stvari, ki se vas pravzaprav ne tičejo. Vzemite zdravila za jetra. Izogibajte se samoti.

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) Ste neodločni v čustvenih zadevah in zato boste mogoče celo slabo izbrali. Glede tega mora biti pobuda na vaši strani in ne dovolite, da bi kdo vplival na vas. Imate izvrstne možnosti, da uresničite svoje težnje na delu. Pazite se pred prepihom.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Vašim čustvenim odnosom grozi nerazumevanje. Potrudite se, da bo vladalo med vami zopet soglasje. Razveselilo vas bo neko potovanje. Na delu bo teden zelo učinkovit in koristen. Dokončali boste prekinjeno delo. Pazite se pred zobobolom.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) V nekaterih primerih je dobro, da človek popolnoma prekine s preteklostjo in začne vse popolnoma znova. Zbudili boste zanimanje pri neki osebi. Na delu nadaljujte po svoji začrtani poti in naj vas ne moti nasprotovanje. Zdravje bo izvrstno.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V srčnih zadevah pojde vse dobro. Od vas je odvisno, ali bo trajala duševna harmonija še naprej. Uresničili boste neki načrt. Na delu boste polni energij in boste zato imeli tudi lepe uspehe. Vzemite poživila za srce in krvni obtok.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 21. 11.) V čustvenih zadevah ne sprejmite odločilnih sklepov, zlasti če si niste na jasnem glede čustev osebe drugega spola. Nekaj pojde narobe. Kdor ima vodilno vlogo na delu, naj pazi; nastavili mu bodo past. Ne mislite, da ste oboleli prav za vsemi boleznimi.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Kdor je rojen pod tem ozvezdjem, se bo v družini dobro razumel z vsemi. Razdobje je tudi zelo primerno, da se pojasnijo nesporazumi in prenehajo sovražnosti. Kdor se ukvarja s kupčijami, bo imel razne ugodne možnosti. Vzemite čistilo.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1.) Ne izbite poguma, če se čustvene zadeve ne razvijajo, kakor si želite. Kmalu se bo položaj spremenil vam v prid. Na delu boste nekoliko napredovali proti smotru, ki ste si ga zastavili. Ne strašite se težkoč. Zdravje bo še kar zadovoljivo.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Šli vam bodo na roko v čustveni zadevi, ki vam je zelo pri srcu. Obeta se vam tudi prijetno potovanje, na katerem boste poglobili svojo duševno sorodnost. Na delu boste imeli neke dvome, a v resnici se bo vse srečno izteklo. Z zdravjem ne boste zadovoljni.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Doživeli boste nekaj čudnega, kar pa vam bo konec koncev prijalo. Oseba, ki ji boste zaupali svoja čustva, vam bo vračala naklonjenost. Na delu boste zaskrbljeni zaradi nekega načrta, ki vam ne bo uspel. Pojdite k zdravniku zaradi bolečin v črevesju.

BELI PANTER

SAŠA DOBRILA

šport šport šport šport šport

MEXICO 68

PREDOLIMPIJSKE VESTI

Nekaj za vas, otroci!

Razstava otroških risb s tematiko «Prijateljstvo med športniki» — Vabilo učiteljem in staršem, da v prihodnjih dneh priredijo «olimpijski» natečaj — Dela treba dostaviti ŠZ Bor najkasneje do 18. marca 1968

Ob priliki 19. olimpijskih iger bo v mehiški prestolnici Ciudad Mexico velika razstava otroških risb s tematiko «Prijateljstvo med športniki». K razstavi bo vsaka država udeleženka prispevala 10 risb, ki jih bo izbrala na podlagi natečaja, katerega bo sama izvedla.

Italijanska olimpijska zveza CONI takega natečaja ni in ne bo razpisala, to pa še ne pomeni, da se otroci iz Italije ne morejo razstave udeležiti.

Športno združenje Bor se je zanimalo pri organizacijskem odboru olimpijskih iger v Mehiki in tudi dobilo sledeči pravilnik za udeležbo na razstavi:

— risbe morejo biti izvedene v poljubni tehniki

— format risb mora biti 40X56 cm

— predmet risb: «Prijateljstvo med športniki»

Ker je med našimi osnovnošolskimi otroci veliko dobrih risarjev, ki so že prejeli nagrade na državnih in deželnih natečajih, menimo, da se vsekakor izplača poslati v Mehiko nekaj risb. Naj kdo ne misli, da letimo previsoko! Če CONI v Italiji natečaja ni razpisal, je skoraj gotovo, da zanj morda kdo le slučajno ve. 10 risb naših otrok utegne tako biti edini prispevek Italije na olimpijski razstavi v Mehiki.

Učitelje in starše vabimo, da v okviru šole ali doma organizirajo nekak «olimpijski» natečaj. Dela, ki morajo ustrezati navedenim pravilom, **bo Športno združenje Bor sprejemalo v petek 15. marca in v ponedeljek 18. marca od 20.30 do 21.30** na svojem sedežu v Trstu (stadion Prvi maj, Vrdelska cesta 7). Na hrbtni strani morajo predložena dela nositi **s svinčnikom** napisan naslov dela. V priloženi zalepki mora biti naveden naslov dela, ime in točen naslov avtorja in njegova starost.

Ponovno vabimo učitelje in starše, da poskrbijo, da bo natečaj po vseh osnovnih šolah pravočasno izveden. Posebna komisija bo izbrala 10 najboljših del in jih poslala organizacijskemu odboru olimpijskih iger v Mehiki, kjer bo ob priliki iger razstava.

DANES POPOLDNE NA STADIONU «P. GREZAR»

Derby (A skupine) *C lige Triestina - Udinese*

Danes popoldne bo na občinskem stadionu «Pino Grezar» precej vroče. Na sporedu je namreč deželni derby A skupine C lige Triestina — Udinese. Obe enajsterici bosta skušali zmagati, vendar bo najbolj verjetno prišlo do neodločenega izida. Videmčani so trenutno na boljšem položaju in njihov napad je s 36 goli najbolj učinkovit v tej prvenstveni skupini. Če bo torej tudi obramba na višini tovarišev v prednji vrsti, tedaj že lahko vnaprej izključujemo vsakršen uspeh za rdeče.

Tržačani že več tednov zasledujejo prestižni rezultat in ker je znano, da v derbijih pride do izraza borbenost, ni izključeno, da bodo rdeči dali vse iz sebe, da rešijo čast moštva. To še posebno, ker bodo nastopili pred domačimi navijači. Če bodo pa ti prevladovali je seveda drugo vprašanje. Videmčani bodo prišli v Trst z močno karavano navijačev, ki bodo na igrišču prav gotovo preglasovali njihove tekmece na tribunah. Prav zaradi tega bo vroče tako na zelenem pravokotniku kot na cementnih stojiščih stadiona pri Sv. Soboti.

Postavi sta praktično že določeni in sicer:

TRIESTINA — Chendi, Da Rold, Kuk, D'Eri, Sadar, Pestrin, Moretti, Brusadelli, Pedroni, Scala, Ive.

UDINESE — Pontel, Sgrazzutti, Fedele, Del Zotto, Zampa, Caporale, Mantellato, De Cecco, Blasig, Galeone, Muzzio.

Danes v Nabrežini ženska odbojka

Danes bosta na nabrežinskem odbojkarskem igrišču ženski prijateljski odbojkarski srečanji. Najprej se bosta pomerili šesterki domačega Sokola in Corridonija iz Št. Petra na Soči, nato pa bo proti Corridoniju igrala še Gaja s Padrič. Tekmi se bosta začeli ob 10. uri.

Djajić pri Interju?

BEOGRAD, 2. — 19-letni jugoslovanski nogometaš Dragan Djajić, levo krilo beograjske Crvene zvezde in večkratni državni reprezentant, je izjavil, da mu je milanski Inter ponudil nad 300 milijonov lir za prestop k temu italijanskemu klubu. Djajiču bo zapadla pogodba s Crveno zvezdo letos junija. Mladi nogometaš je zahteval od Crvene zvezde za podaljšanje pogodbe 80 milijonov dinarjev in vilo.

Nekaj novosti v pravilih odbojke

V četrtek je bil na sedežu odbojkarske federacije v Trstu informativni sestanek za točno pojmovanje in razlago novih pravil, ki so jih uvedli letos po zaključku evropskega prvenstva.

Najvažnejše je novo pravilo, ki vedno dovoljuje bloku prehod čez mrežo. Prej to ni bilo dovoljeno, če ni prihajala žoga s trimetrskega prostora in ni bila nad robom mreže. V prehodu čez mrežo lahko zagreši blok le dve napaki in sicer prvič, če se dotakne žoge prej kot nasprotni tolkač in drugič, če prestreže podajo nasprotnika njegovemu tolkaču.

Drugo delno novo določilo dovoljuje ekipam nastope z žogami, ki so brez «duše» (zračnice). To je neko novo vrsto žog, ki so jih upeljali Japonci.

Mednarodna zveza je predlagala tudi, da bi črto pod mrežo razširili od pet na 10 cm, da bi preprečili morebitne prestope pri bliskovitem zaključevanju akcije. S tem «bodočim» pravilom se strinja tudi italijanska federacija, medtem ko ni uvedla mednarodnega pravila o časovni omejitvi izvajanja servisa na pet sekund. To pravilo pa je že v veljavi v Jugoslaviji in ponekod drugod.

f. v.

NOGOMET DANES

A SKUPINA — C LIGE

(5. povratno kolo)

TRIESTINA — UDINESE
Panzino
COMO — BIELLESE
PAVIA — LEGNANO
PIACENZA — MARZOTTO
PRO PATRIA — BOLZANO
RAPALLO — MESTRINA
SAVONA — ALESSANDRIA
SOLBIATESE — MONFALCONE
TREVIGLIESE — ENTELLA
TREVISO — VERBANIA

A LIGA

(7. povratno kolo)

BOLOGNA — INTER
D'Agostini
BRESCIA — FIORENTINA
Di Tonno
MANTOVA — LANEROSSI V.
Gonella
MILAN — CAGLIARI
Toselli
NAPOLI — SAMPDORIA
Carminati
ROMA — JUVENTUS
Lo Bello
TORINO — ATALANTA
Possagno
VARESE — SPAL
De Robbio

B LIGA

(5. povratno kolo)

BARI — PISA
Vacchini
CATANIA — LAZIO
De Marchi
GENOA — REGGINA
Valagussa
MESSINA — MODENA
Genel
NOVARA — MONZA
Levrero
PADOVA — LECCO
Giola
PALERMO — LIVORNO
Michelotti
POTENZA — PERUGIA
Marchiori
REGGIANA — VENEZIA
Branzoni
VERONA — CATANZARO
Acernese

☆
ARETTA
ULTRA THIN
med elegantnimi in preciznimi urami je naiceneiša znamka
Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I. nadstropje
IMPORT EXPORT
Prodaja na veliko in drobno
Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izreden popust — Garancija —

SUPERMARKET LJUBLJANA
KONFEKCIJA IZ KOZJEGA IN SVINJSKEGA VELURJA
10 % popusta
pri plačilu s konvertibilno valuto

OLIMPIADA — SPOR CIO - AFRIKA

V roku dveh mesecev sklicanje mednarodnega olimpijskega odbora

CHICAGO, 2. — V mednarodnih olimpijskih krogih menijo, da bo predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Američan Avery Brundage sklical izredno zasedanje vodilnega odbora te organizacije v roku 30 do 60 dni. Zasedanje bo verjetno v Lausannu. Brundage sam je izjavil, da lahko le devet članov vodilnega odbora zahteva izredno zasedanje glavne skupščine mednarodnega olimpijskega odbora, na kateri bi razpravljali o vprašanjih, ki se tičejo organizacijskega odbora mehiških iger. Brundage je tudi dejal, da bodo morda uvedli o vprašanju nastopa Južne Afrike na mehiških igrah, glasovanje po pošti. Tega glasovanja bi se udeležilo 72 članic mednarodnega olimpijskega odbora.

* * *

MOSKVA, 2. — Pod naslovom «Komentar o dogodkih, ki zanimajo ves športni svet» in pa «Rasistom je treba preprečiti pot v mednarodne športne arene» je sovjetsko uradno športno glasilo «Sovjetskij sport» danes posvetilo celo stran vprašanju udeležbe Južne Afrike na olimpijskih igrah v Mehiki. Priobčili so tudi intervju, v katerem pravi član Sovjetske atletske zveze Gabril Korobkov med drugim naslednje: «Naše stališče se ni spremenilo. Že na zasedanju mednarodne atletske zveze v Frankfurtu je naš predstavnik Leonid Komenkov protestiral proti pripustitvi Južne Afrike k olimpijskim igram.»

V drugem članku pa je urednik Marinov zapisal: «V olimpijskem gibanju je prišlo do nevarnega stanja. Odločitev mednarodnega olimpijskega odbora bodo morali spremeniti. Zgrešene odločitve pa imajo kljub temu tudi dobro lastnost: mogoče jih je namreč popraviti. Še je čas, da to store. Olimpijski krogi so tesno speti drug z drugim. Nikakor ni sprejemljivo, da bi jih zdaj ločili.»

MEKSIKO, 2. — Šest držav se je včeraj prijavilo za nastop na olimpijskih igrah. Poleg Danske, Švedske, Nove Zelandije in... Mehike, sta poslali prijavo tudi dve vzhodnoevropski državi: Bolgarija in Romunija.

* * *

NOVI DELHI, 2. — Predsednik Indijskega olimpijskega odbora Raja Bhalindra Singh je izjavil, da se Indija ne bo udeležila letošnjih olimpijskih iger v Meksiku če bo na njih sodelovala tudi Južna Afrika.

* * *

HAVANA, 2. — Kubanski olimpijski odbor je sklenil, da ne bo poslal na letošnje olimpijske igre nobenega svojega tekmovalca, če bo na njih sodelovala tudi Južna Afrika.

* * *

BLOEMFONTEIN, 2. — Predsednik južnoafriškega olimpijskega odbora Frank Braun je izjavil, da se Južna Afrika ne bo odrekla pravici do nastopa na olimpijskih igrah in bo olimpijska reprezentanca te države odpotovala v Mehiko že dva tedna pred otvoritveno slovesnostjo.

HOTEL SLON LJUBLJANA
TITOVA UL. 10 TEL. 20641-43

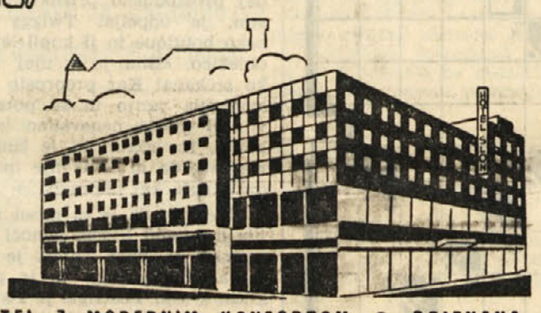

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM ● PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA ● NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM ● KAVARNA ● SLAŠČIČARNA ● KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta, redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:
«SPLOŠNA PLOVBA», Piran, Župančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.
Telexi: 341-23; 341-22 Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

BOKS

V ponedeljek srečanje Griffith - Benvenuti

NEW YORK, 2. — Tržačan Benvenuti preživlja zadnje dneve pred tretjim srečanjem z Emilom Griffithom, ki bo veljalo za naslov svetovnega prvaka srednje teže v počitku in miru. Benvenuti, ki biva trenutno v Camp Grossingeru, se podaja v glavnem na sprehode v zasneženo okolico, trenira le še v telovadnici, že v četrtek pa je nehal trenirati s «sparring partnerji».

Tiskovni zastopnik tržaškega boksarja je zanikal vesti, ki so se razširile v zadnjih dneh in po katerih naj bi se Benvenuti v primeru poraza umaknil iz aktivnega boksa. Benvenutijevi nameni naj bi bili prav nasprotni: boksal ne bo le v Evropi ampak tudi v Ameriki, kjer je — po besedah tiskovnega zastopnika — zelo popularen in bi bil vsak njegov nastop zanesljivo zagotovilo za dober zaslužek.

Trenutno še vedno niso znana imena sodnikov za srečanje, ki bo 4. marca. Prireditelji so izjavili, da bodo določili za ta dvoboj izkušene sodnike.

Ameriški časnik «New York Post» je priobčil članek, v katerem je tako napovedal zaključek srečanja med Griffithom in Benvenutijem: «Benvenuti v zadnjih krogih K.O»

DOMAČI ŠPORT

ODBOJKA

Danes, v nedeljo, 3. marca

Žensko juniorsko prvenstvo

Ob 8.30 na stadionu «Prvi maj»
FARI — GAJA
GAJA — ZARJA
FARI — ZARJA

* * *

Prijateljske tekme

Ob 10. uri v Nabrežini
SOKOL — CORRIDONI
GAJA — CORRIDONI

* * *

Za zimski pokal

Na Reki ob 10.30
PARTIZAN — BOR (ženske)
PARTIZAN — BREG (moški)
PARTIZAN — BREG (ženske)

KOŠARKA

Danes, v nedeljo, 3. marca

Promocijsko prvenstvo

Ob 11. uri v goriški športni palači
ARTE — BOR

NOGOMET

Danes, v nedeljo, 3. marca

II. kategorija

ob 15. uri v Nabrežini
VESNA — SAGRADO

* * *

III. kategorija

ob 10.30 v Nabrežini
PRIMORJE — LIB. PROSEK

* * *

ob 10.30 v Boljuncu
ZARJA — PRIMOREC

ob 15. uri v Boljuncu
BREG — AURISINA

* * *

ob 15. uri na stadionu «Prvi maj»
RUPINGRANDE — UNION

FEB. (68) 3. ODPOŠILJATELJ

1. najboljši športnik:

Ime _____ *Priimek* _____

Društvo _____ *Panoga* _____

2. najboljša ekipa:

Društvo _____ *Panoga* _____

Liga _____

Naslov:

Priimek in ime:

Glasovnico je treba izpolniti tako:

V predel št. 1 je treba vpisati predlagano ime najboljšega športnika v mesecu februarju, za katero društvo je predlagani športnik nastopal in v kateri panogi.

V predel št. 2 je treba napisati ime predlagane najboljše ekipe v mesecu februarju in sicer ime društva (p. pr. Breg, Bor, Sokol itd.), panogo (n. pr. odbojka, nogomet, namizni tenis itd.) in ligo v kateri ekipa nastopa (n. pr. II. kat., moška B liga itd.).

V predel št. 3 napišite svoj priimek in ime ter naslov. Glasovnico izrežite in odpošljete na naslov: Primorski dnevnik, športno uredništvo, Ul. Montecchi 6 - Trst. Lahko pa jo vržete tudi v nabiralnik na upravi našega lista, v Ulica sv. Frančiška st. 20 Trst.

GLASOVNICO MORATE ODDATI NAJKASNEJE DO 10. MARCA 1968.

SEBOFLEX
VSE ZA KINO
IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst. Ul. Mazzini 53 Tel. 733-361
Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

AVTOPROMET GORICA NOVA GORICA TEL. 21443
priporoča zimovanje na LOKVAH
dnevno obratujejo vse štiri vlečnice (najmanj 5 oseb) — lepa smučišča in tereni za druge zimsko - športne dejavnosti.
HOTEL POLDANOVEC z več kot 100 ležišči in restavracijo z domačo hrano, vinom in drugimi pijačami — Tel. 21-314
Turistično društvo ima na razpolago tudi privatne sobe.

Oglašujte v PRIMORSKEM DNEVNIKU

PARK HOTEL GORICA
NOVA GORICA - Tel. 21-442, 21-462
s svojimi obrati: restavracijo, kavarno
Prvorazredna kuhinja - Ples vsak večer razen torka in barski program
★ In gostilna «Pri hrastu» gostilna «Zvezda» telefon 21-239

GRAHAM GREENE:

Tihi Američan

Poslovenil Miroslav Ravbar

23.

«Slutim, da vas je povabila na obisk,» sem rekel.

«Res me je povabila.»

«Nje upanje ne zapusti tako hitro.»

«Upanje?»

«Da bi vas oženila s Phuong.»

«Rekla mi je, da odhajate.»

«Tako se govori.»

«Bodite iskreni z menoj, Thomas!»

«Iskren?»

«Prosil sem za premestitev,» je rekel. «Ne bi maral, da bi ostala brez vas in brez mene.»

«Mislil sem, da boste ostali do konca roka.»

«Ne bi mogel zdržati,» je rekel, ne da bi se sam sebi smilil.

«Kdaj odidete?»

«Ne vem, Pravijo, da bi se v šestih mesecih dalo doseči.»

«Boste zdržali šest mesecev?»

«Moram.»

«Kakšne razloge ste navedli?»

«Gospodarskemu atašeju — poznate ga, Jou — sem več ali manj povedal resnico.»

«Menim, da mę ima za lumpa, ker ne dovolim, da bi mi prevzeli dekle.»

«Ne, bil je bolj na vaši strani.»

Avto je začel piskati in sopsti — piskal je že eno minuto, preden sem to opazil, kajti premišljeval sem o Pylovem nedolžnem stavku: «Bodite iskreni z menoj!» Ta stavek je spadal v psihološki svet velike preproščine, kjer se govori o demokraciji in časti. Rekel sem: «Ne gre več.»

«Bencin?»

«Dosti ga je bilo. Dal sem ga naliti, preden sem šel na pot. Falotje v Tanyinu so mi ga izčrpali. Moral bi to opaziti. Ti pa znajo; le toliko so ga nama pustili, da sva prišla iz njihovega pasu.»

«Kaj naj storiva?»

«Lahko prideva le do naslednjega opazovalnega stolpa. Mogoče imajo kaj bencina?»

Toda nisva imela sreče. Avto se je trideset metrov pred stolpom ustavil. Peš sva šla do stolpa in zaklical sem francoskim stražarjem, da sva prijatelja in da prideva gor. Nisem imel želje, da me ustreli vietnamska straža. Odgovora ni bilo, nihče ni pogledal ven. Vprašal sem Pyla: «Ali imate revolver?»

«Nikdar ga ne nosim.»

«Jaz tudi ne.»

Zadnje barve sončnega zahoda, zelene in zlate kot riž, so se cedile na robu ravnine; v primeri s sivim, nedoločnim nebom se je stolp zdel črn kot tiskarska barva. Blizu je bila policijska ura. Znova sem zakričal, a nihče ni odgovoril.

«Ali veste, koliko stolpov je bilo od zadnje trdnjave?»

«Nisem pazil.»

«Jaz tudi ne.» Verjetno je bilo do naslednje trdnjave kakih šest kilometrov — uro hoda. Tretjič sem poklical in molk je oznanjal odgovor.

«Zdi se, da je prazen. Najbolje, če se vzpnem in pogledam.» Rumena zastava z rdečimi črtami, ki so zbledele v oranžne, ję dokazovala, da sva izven ozemlja Hoa-Haovcev in da sva dospela v pas vietnamske vojske.

«Ali mislite, da ne bi prišel kak avto, če počakava tu?» je rekel Pyle.

«Mogoče, toda prej lahko pridejo oni.»

«Ali naj se vrnem in vžgem luči — kot signal »

«Ne, zaboga. Pustite jih.» Tako temno je bilo, da sem se spotikal, ko sem iskal lestev. Pod nogami mi je nekaj pokalo. Lahko sem si zamislil, kako zvok potuje preko riževih polj in da ga kdo posluša. Kdo? Pylovi obrisi so se izgubili in Pyle se je spremenil v madež ob robu ceste. Ko je padla tema, je padla kot kamen. Rekel sem mu: «Ostanite tu, dokler vas ne pokličem.» Premišljeval sem, ali je stražar potegnil lestev k sebi, toda bila je tu — bila je edina možnost rešitve, vendar bi po njej lahko splezal tudi sovražnik. Začel sem se vzpenjati.

Često sem bral, na kaj mislijo ljudje v trenutku strahu: na boga, na družino, na kako žensko. Občudujem njihovo obvladovanje samega sebe. Jaz nisem mislil na nič, tudi ne na poklopna vrata nad seboj. V teh sekundah sem prenehal obstajati: prevzel me je popoln strah. Na vrhu lestve sem se zadel z glavo, kajti strah ni mogel šteti korakov, slišati ali videti. Nato se mi je glava dvignila nad ilovnata tla, nihče ni streljal in strah se je odtekel.

3

Majhna oljenka je gorela na tleh, dva človeka sta čepela ob steni in me opazovala. Prvi je držal v roki brzostrelko, drugi pa puško, toda oba sta bila prav tako prestrašena kakor jaz. Bila sta kakor šolarja, toda pri Vietnamcih prihaja starost naglo, kakor zahaja sonce — bila sta dečka in takoj nato starca. Vesel sem bil, da sta veljala barva moje polti in oblika mojih oči za potni list — sedaj ne bi streljala niti iz strahu.

Zlezel sem skozi odprtino in ju hotel pomiriti, povedal sem jima, da je najin avto spodaj in da mi je zmanjkalo bencina. Če ga kaj imata, bi ga odkupil; ko sem se ozrl okoli, sem takoj spoznal, da ga nimata. V majhnem okroglem prostoru ni bilo drugega kot zaboj municije za brzostrelko, majhna lesena postelja in dve culi, obešeni na žebelj. Dve ponvi z ostanki riža in nekaj lesenih palčk je pričalo, da sta večerjala brez posebnega teka.

«Samo toliko, da dospeva do naslednje trdnjave?» sem vprašal.

Eden od njiju, ki sta sedela ob steni, tisti s puško, je odkimal z glavo.

«Če ga nama ne dasta, bova prenočila tu.»

«*C'est déjendu.*» 38)

«Od koga?»

«Vi ste civilist.»

«Nihče me ne more prisiliti, da bi sedel na cesti in da mi prerežejo grlo.»

«Ali ste Francoz?»

Samo eden je govoril. Drugi je obračal glavo proč in gledal skozi lino v steni. Drugega ni videl kakor košček neba v velikosti razglednice: zdelo se je, da prisluškuje, in tudi jaz sem začel poslušati. Tišina se je napolnila z zvoki, ki jim ne bi našel imena: pokanje, škripanje rožljanje, nekako kašljanje, šepetanje. Nato sem slišal Pyla, najbrž je prišel po lestvi. «Vse v redu, Thomas?» je rekel.

«Pridite gor,» sem mu zaklical. Začel se je vzpenjati po lestvi in molčeči vojak je nameril brzostrelko. Ne verjamem, da bi slišal kako besedo, ki sva jo spregovorila, to je bil neroden, živčen gib. Spoznal sem, da ga je ohromil strah. Zadrl sem se nad njim kot narednik: «Puško dol!» in porabil grdo francosko kletev, o kateri sem vedel, da jo pozna. Mehanično me je ubogal. Pyle je vstopil. «Stolp nama bo do jutra zagotovil varnost,» sem mu rekel.

«Imenitno,» je rekel Pyle. Njegov glas je bil nekoliko zbegan. Rekel je: «Ali ne bi eden od teh dveh cepcev stal na straži?»

38) To je prepovedano.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir celoletna 8.100 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 60 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DŽS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 601-8-27071 - OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst